

Revista electronică de resurse educaționale

**EDUCAȚIE, E-LEARNING ȘI
ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN**

**apare lunar pe portalul educațional
expertizasiformare.ro**

Numărul lunii IUNIE 2020

Revistă electronică de resurse educaționale- **“Educație, E-learning și învățământ modern”**, cu apariție lunară pe **expertizasiformare.ro**

ISSN: 2734-4223

Publicație editată de SC TRAINING CARIERE SRL
Sediul: Str. Viorica Micale, nr.2, Mun. Pașcani, jud. Iași
Tel: 0748.687.407
Fax: 0232.215.493
CUI: 24881382
Site web: www.trainincariere.ro
Adresă de e-mail: trainingcariere@yahoo.com

Redactor șef: Dr.ec. Antonela Cristina Sofronia
Coordonator revista: Dr. ec. Petrica Puiu Sofronia
Redactor coordonator: Gîrbea Ioana-Diana

Site web: www.expertizasiformare.ro
Adresă de e-mail: expertizasiformare@gmail.com
Tel: 0757.374.345
Fax: 0232.215.493
URL: <https://expertizasiformare.ro/>

Cuprins

PĂDUREA DE SMARALD	6
Andrea Adriana-Simona	6
ROLUL JOCULUI IN INSUSIREA NUMERATIEI	9
Prof. Alexandrescu Violeta	9
ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE CA OPORTUNITĂȚI DE CONTEXTUALIZARE A ÎNVĂȚĂRII	12
Anton Dumitra	12
PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „O zi cu Albă ca zăpada”	15
Prof. Andrei Mirela	15
METODE MODERNE FOLOSITE ÎN ORELE DE MATEMATICĂ	18
Prof. Barboni Rodica.....	18
SEMNIFICAȚIA ADUNĂRILOR AD-HOC	21
Ioan Daniel Barbu	21
O CARTE ÎN ROLA DE PRINGLES	25
Carp Mirela.....	25
FORMAREA DE COMPETENȚE TRANSVERSALE LA ORA DE LITERATURĂ ROMÂNĂ: “MOARA CU NOROC”DE IOAN SLAVICI	28
Prof.Casian Alina-Ionela.....	28
TERAPIA LOGOPEDICĂ ÎN DIZARTRIE	30
Cocalea-Drăghici Ana-Maria	30
SĂ NINGĂ ARGINT ÎN PRAG DE SĂRBĂTORI!	34
de Aurelia Codescu	34
MANAGEMENTUL FINANCIAR IN DOMENIUL EDUCAȚIEI	38
Dănilă Filareta	38
VALENȚE EDUCATIVE ALE ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE	44
Prof. înv. primar Drăcea Camelia	44
E-LEARNING-PROVOCĂRI ȘI INTEROGAȚII ACTUALE	47
Drăguș Georgeta	47

FAIR-PLAY-UL ÎN JOCUL DE HANDBAL	52
Daniela Florea	52
PLEDOARIE PENTRU UTILIZAREA MANUALELOR DIGITALE	55
Carla-Mirela Gherghe	55
APLICAREA METODELOR INTERACTIVE ÎN ÎNVĂȚAREA CHIMIEI	58
Prof. Ionescu Irina	58
ÎN CĂUTAREA TIMPULUI INTERIOR	63
Liteanu Georgiana Liliana	63
CERCETARE PRIVIND MODALITĂȚI DE INTEGRARE A CALCULATORULUI ÎN LECȚIILE DE MATEMATICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	66
Manolescu Daniela Alice	66
PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ PE O ZI CĂLĂTORIE SPRE LUNĂ	71
Prof. Moldoveanu Emilia	71
MODALITĂȚI CONCRETE DE EVALUARE FORMATIVĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	73
Profesor învățământ primar Niță Steluța	73
CONTRIBUȚII PRIVIND EFECTELE EXERCIȚIILOR FIZICE ÎN APARIȚIA ATITUDINILOR DEFICIENTE ȘI ALE DEFICIENȚELOR COLOANEI VERTEBRALE, LA CICLUL GIMNAZIAL	80
Profesor Pantea Marinela	80
DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR PRIN STRATEGII INTERACTIVE	84
PIP Palade Agata	84
PAȘI PENTRU INTEGRARE A ELEVILOR CU CES	88
Popa Dana Maria	88
PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ	91
Răducanu Cristina Mariana	91
ZONA LIBERĂ DE INDIFERENȚĂ	94
Stanciu Nicoleta Liliana	94
LEGĂTURA DINTRE ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ STEP BY STEP ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL TRADIȚIONAL	97
Prof. Stoian Marioara	97
ADAPTAREA DEMERSULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV ÎN CONDIȚIILE ȘCOLII ON LINE	100
Prof. Iulia Stoica	100
JOCUL –MODALITATE DE EXPRIMARE A EULUI, DE SOCIALIZARE	103
Szabo Bernadette Beata	103
LA RĂSCRUCE, O NOUA PROVOCARE	107
Szigeti Bogdan Elena	107
PREDAREA LIMBII ENGLEZE-UN PROCES DE DEZVOLTARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ	110
Szigeti Bogdan Elena	110

LIMBAJUL PUBLICAȚIILOR TEOLOGICE	114
Prof. dr. Tereche-Bărbuleanu Ana-Maria	114
COMPETENȚA MANAGERIALĂ ȘI PERFORMANȚA ȘCOLARĂ	117
Dir. Prof. Țiplic Gabriela	117
DESPRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN	121
Prof. Nicoleta Mariana-Vasile	121
MULTICULTURALITATE ȘI RESPECT RECIPROC PRIN MUZICĂ ȘI DANS	124
Prof. Sofia Vasilescu	124
EDUCAȚIA ÎN SCHIMBARE	127
Veres Erika	127
ÎNVAȚAREA CLASICA ÎN TANDEM CU CEA ONLINE	130
Zaharia Gigi	130

PĂDUREA DE SMARALD

Andrea Adriana-Simona

Realitățile zilelor noastre arată că trăim în perioada celor mai mari descoperiri și transformări ale civilizației, dar și a celor mai complexe și, uneori, cu nebănuite efecte asupra vieții. De fapt, problema raportului dintre om și mediul ambient nu este nouă. Ea a apărut împreună cu cele dintâi colectivități umane, căci omul a început transformarea ei potrivit nevoilor sale. Specia umană a domesticit animalele și a adăugat peisajului natural priveliști noi: văi roditoare, oaze de verdeată, noi soiuri de plante de cultură. Până aici, echilibrul natural nu a avut de suferit, decât, poate, pe arii foarte restrâns, care nu afectau ansamblul.

Problemele au devenit acute odată cu revoluția industrială și, mai cu seamă, cu noua revoluție tehnico-științifică. Știința și tehnica modernă, sporind nemăsurat puterea omului, au ridicat nivelul de viață de pretutindeni. Civilizația industrială și progresul material au afectat însă factorii de mediu și au dus la deteriorarea condițiilor mediului natural.

Sub impactul dezvoltării economice au fost poluate, mai mult sau mai puțin grav, solul, apa, aerul ; au dispărut sau sunt pe cale de dispariție multe specii de plante și animale, iar omul este confruntat, la rândul său, cu maladii cauzate de poluare, fenomen ce cuprinde astăzi toate țările și continentele. Aceste efecte negative sunt din ce în ce mai accelerate. În ultimul deceniu intervențiile civilizației au provocat mediului natural pagube mai mari decât în ultimul mileniu. Protecția mediului înconjurător a apărut ca problemă a omenirii numai în zilele noastre, respectiv atunci când omul a cucerit întregul spațiu al Terrei, prielnic vieții. Acum, bogățiile naturale și resursele de energie au fost afectate în așa mare măsură, încât se întrevede epuizarea rapidă a unora dintre ele, iar unele componente esențiale existenței umane, apa, aerul, solul, dau semne de degradare a calității lor. Se deduce astfel posibilitatea ca viitorul omenirii să fie pus sub semnul întrebării, dacă, bineînțeles, nu se iau măsuri energice de protecție a planetei. Omul trebuie să înțeleagă faptul că face parte și el din natură, că Terra și resursele ei sunt limitate, că această planetă funcționează ca un sistem și că dereglările produse într-un loc pot avea repercursiuni pentru un întreg circuit, inclusiv pentru om. Omenirea nu poate renunța însă la dezvoltarea economică și socială.

Un echipaj compus din șapte eleve din clasa a VI-a de la Liceul Tehnologic Vasile Juncu Miniș, au participat la concursul Național "Creează-ți mediul", pe teme de ecologie, unde au construit o machetă din materiale integral reciclabile, reprezentând o miniatură a frumoasei zone din Podgoria Aradului unde se află și liceul nostru. Pe lângă această machetă, echipajul a trebuit să construiască și povestea micii miniaturi astfel încât, descrierea să se împletească armonios cu contextul vizual.

Activitatea a fost apreciată la nivel județean, echipajul nostru calificându-se la nivel național. Frumoasa poveste compusă de către grupul talentat de eleve, am ales să o expun și cititorilor.

MESAJUL MACHETEI „ PĂDUREA DE SMARALD”

La poalele munților Zărandului, unde câmpia se împletește abrupt cu pădurea seculară, într-un loc de poveste, la marginea unui lac care se întinde ca un ochi albastru privind etern nemărginirea cerului, se întinde o pădure parcă desprinsă din basmele lui Andersen, unde își au sălașul, viețuind pașnic nenumărate creaturi.

La poalele pădurii oamenii si-au așezat casele, fiind atrași de puritatea aerului pe care pădurea, prin nenumărații ei plămâni verzi, îl răspândește ca o binecuvântare divină. Dar omul, creatură profană, deși admiră minunea care îl înconjoară, alege să distrugă pădurea, tăindu-i copacii. Și pădurea se pleacă tăcută în fața distrugerii și luptă în zadar să se regenereze. Și încet, încet se retrage, în urma sa rămânând un peisaj sinistru, deșertic, plin de uscăciune și dezolare. Omul nu se oprește aici. El nu doar că taie pădurea pentru că are nevoie de lemn. El defrișează zone întregi, fără a-i păsa că în urma sa rămâne doar un loc arid, trist și gol.

Dar..NATURA NU FACE NIMIC ÎN ZADAR! Și așa...își trimite creaturile, singura și ultima ei armă de apărare, o armată din toate viețuitoarele sale, care,perate că le-a fost distrus căminul, își caută pierduți hrană și apa cristalină, care odinioară erau din abundență, acum fiind reduse de iresponsabilitatea omului.

Pădurea înseamnă multe lucruri. Ea înseamnă aer curat, loc de recreere, ea păzește zonele joase de alunecările de teren, ea protejează toate creaturile ei. Ce ar fi omul fără pădure? Cu siguranță ar fi o făptură firavă, bolnăvicioasă, lipsită de farmecul PĂDURII DE SMARALD.

Mesajul machetei noastre este: OCROTIȚI PĂDUREA!

Ce lași tu omule în urma ta? Ce moștenire lași tu oare generațiilor ce vor veni? Pădurea e locul unde ne întoarcem pentru a ne pleca smeriți capetele în fața arborilor seculari care par că ating bolta cerească. Oare câtă istorie s-a petrecut la poalele lor? Câte secole i-au trebuit unui arbore ca să atingă cerul? Să iubim pădurea! Pădurea e însăși viața.

Subiectul ales de către elevele noastre, vine în urma numeroaselor activități de ecologizare și proiectelor ecologice în care au fost implicate încă de la ciclul preșcolar, atunci când realizau diverse obiecte decorative din materiale ecologice.

Participarea la numeroasele activități extrașcolare, a făcut din elevii noștri, mici ecologiști. Aceștia participa ca și voluntari la activități cum ar fi : Let s Do It Romania, anual încă din 2014. Totodată s-au realizat numeroase proiecte ecologice de amenajare a parcurilor, de plantare de copaci. Proiectele noastre au fost apreciate la nivel local, apărând în ziarul comunei, iar la nivel județean, prin promovarea la televiziunea Tv Arad.

Protejarea mediului nostru înconjurător în beneficiul generațiilor noastre viitoare, reprezintă una din provocările majore ale epocii noastre. Numărul speciilor de plante și animale aflate pe cale de dispariție este în creștere, emisiile industriale afectează aerul pe care îl inspirăm, iar cantitatea de plastic care poluează apele mărilor, este în continuă creștere. În vederea schimbării cursului evenimentelor și a conservării spațiului nostru natural pentru viitor, se impune să educăm astăzi pentru a ne proteja viitorul.

Cele mai des întâlnite forme de poluare sunt poluarea apei, poluarea solului și poluarea aerului. Aceste elemente de bază vieții omenești, se pare că sunt cele mai afectate de acțiunile iresponsabile ale omului. Solul, ca și aerul și apa este un factor de mediu cu influență deosebită asupra sănătății. Tocmai de aceea echipa de fete, autoarele PĂDURII DE SMARALD au evidențiat importanța pe care ecologia o are asupra sănătății omului.

ROLUL JOCULUI IN INSUSIREA NUMERATIEI

Prof. Alexandrescu Violeta

Înșușirea cunoștințelor și formarea abilităților, deprinderilor și priceperilor, a unor capacități și competențe, vizate prin activitățile matematice au o deosebită importanță în dezvoltarea generală și mai ales intelectuală a copiilor, ca și în pregătirea pentru intrarea în școală.

Familiarizarea cu mulțimile de obiecte ale căror elemente, întâlnite în mediul înconjurător, au o natură variată contribuie la lărgirea sferei de cunoștințe, precum și cele referitoare la cantitate, mărime, culoare, număr.

Descoperirea și perceperea corectă a acestor însușiri se realizează prin legătura nemijlocită cu realitatea din jur, în procesul mănuirii de către copil a obiectelor concrete sau a imaginilor acestora. Această acțiune directă cu obiectele favorizează dezvoltarea analizatorilor vizuali, tactili, olfactivi, gustativi. În acest fel se stimulează dezvoltarea proceselor de cunoaștere, cum sunt percepțiile, reprezentările și memoria.

Gândirea, cu procesele sale (analiza, sinteza, comparația, generalizarea, abstractizarea) și însușirile ei (rapiditatea, flexibilitatea, independența, originalitatea) se exersează intens și sistematic ca urmare a activității permanente și variate desfășurate cu copiii, în scopul alcătuirii mulțimilor după anumite criterii (formă, culoare, mărime, poziție spațială), al stabilirii de relații între diferite mulțimi (echipotență, neechipotență), al ordonării acestora, al asocierii numărului cu mulțimile de obiecte.

Rezolvarea acestor sarcini de către copil contribuie la educarea atenției voluntare și a puterii de concentrare asupra aceluiași gen de activitate pe perioade de timp din ce în ce mai lungi, a interesului pentru activitate, la coordonarea mișcărilor mâinii de către analizatorul vizual și cel auditiv.

În procesul formării reprezentărilor matematice, copii își exercită vorbirea, își însușesc terminologia adecvată, care îi ajută să exprime corect și cu ușurință ceea ce gândesc, și rezolvă practic diferite sarcini. Activitățile desfășurate în scopul formării reprezentărilor matematice permit realizarea unei corelații permanente între toate cunoștințele însușite de copii în cadrul altor activități (observări, lecturi după imagini, desen, jocuri didactice.)

Exercițiul individual realizat sistematic, contribuie la formarea deprinderilor de muncă intelectuală și practică, a simțului de ordine și disciplină.

Pentru a forma noțiunea de număr, trebuie abordate câteva aspecte a căror ordine nu este neapărat cea prezentată mai jos: aspectul ordinal, aspectul cardinal, grupări și baze de numeratie, scrierea și citirea numerelor, conservarea numerică.

Se lucrează cu material concret obiectual, jetoane și cu riglete, mai ales la compararea numerelor. Copiii vor lucra cu material individual, iar educatoarea la flanelograf sau tablă magnetică, cu material demonstrativ.

Învățarea trebuie să conducă la o legătură reversibilă între **noțiune numerică-exprimare verbală- scriere simbolică**.

Pentru înțelegerea locului unui număr în șirul numeric, se pot efectua exerciții de comparare a numerelor. Astfel se compară numărul 3, cu 2 și 4 și li se cere copiilor să arate că numărul 4 este cu o unitate mai mare decât 3, iar numărul 2 este mai mic cu o unitate decât 3. Se compară apoi numărul 5 cu numerele 4 și 6, precizând astfel poziția numărului 6 față de 5.

Jocul de constructii ca baza pentru activitatile matematice

Creativitatea este o capacitate generala proprie tuturor prescolarilor, fiecare dispunând de ea într-o masura mai mare sau mai mica. Curiozitatea, dorinta de a realiza o constructie mai deosebita decât a altor colegi le creeaza copiilor un puternic motiv pentru a fi creativi, pentru a aduce ceva nou în fiecare constructie ce o realizeaza.

În jocurile de constructii, creativitatea copiilor este "la ea acasa" deoarece în acest tip de joc copilul se manifesta liber, independent. Constructiile copiilor au ca sursa de inspiratie realitatea, la care se adauga fantezia lor. Le prilejuiesc trairi afective deosebit de puternice, deoarece construind, ei se si vad traind în lumea construita de ei: sunt locatari în blocuri sau regi si regine, printi si printese în palate si castele.

În continuare, voi prezenta câteva exemple de activitati în care jocul de constructie este folosit ca baza pentru activitatile matematice.

Am realizat constructia "Gradina zoologica" prin amplasarea unor animale miniaturale în interiorul marcajelor si am formulat cerinta de a crea probleme de adunare si scadere cu o unitate. Copiii s-au jucat cu animalele miniaturale, scotându-le din "custi" ori trimitându-le "sa se culce", îndeplinind totodata în mod original, creativ, sarcinile trasate. Fiecare a avut posibilitatea sa își aleaga variante de probleme si de rezolvare, adaptate capacitatilor proprii si sa-si compare propunerea facuta cu cea a colegilor, sa se autocorecteze sau sa îi corecteze pe altii.

Folosind astfel jocul de constructii, rezolvarea problemelor matematice a devenit lesnicioasa. Copiii s-au stimulat reciproc, rolul meu, ca educatoare, fiind acela de a le stimula initiatiua, inventivitatea, creativitatea, de a sugera solutii pentru rezolvarea unor probleme, dar calea de rezolvare le-a revenit lor.

În jocurile de constructii "Gradina de zarzavat" sau "Pe aleile toamnei" am grupat figurile geometrice ale truselor Logi I si II dupa forma, marime, culoare, am comparat numarul de elemente, am pus în corespondenta cifrele cu elementele multimilor, am numarat, am stabilit ordinea în sirul numeric, am rezolvat probleme.

În acest fel, copiii folosesc notiunile învățate în mod constient si le aplica în contextul inedit creat chiar de ei, ceea ce determina însusirea cunostintelor matematice mult mai usor si placut pentru ei, fara constrângerile impuse de activitatile clasice.

Activitatile de constructii ofera educatoarei posibilitatea de a observa si constata gradul de dezvoltare a creativitatii copiilor, a capacitatii lor de a inova, de a realiza ceva ce nu au mai realizat. Aceste activitati își aduc contributia la îmbogățirea vietii lor afective, copiii încercând un sentiment de bucurie când reusesc sa termine o lucrare, aspectul acesta dându-le încredere în fortele proprii si dezvoltându-le tot mai puternic gândirea creatoare.

De asemenea, prezentarea materialului într-o forma cât mai atractiva îi influenteaza pe copii sub aspect estetic. Varietatea materialelor folosite (forme, culori) le ofera inepuizabile modalitati de realizare a unor lucrari. Prin mânuirea materialelor li se dezvolta si perfectioneaza sensibilitatea tactilo-motrica, li se dezvolta gândirea si se deprind cu reprezentari independente, creatoare.

În concluzie toate situatiile de învățare vor fi concepute astfel încât să se întărească ideea că fiecare număr este mai mare cu o unitate decât numărul precedent și mai mic cu o unitate decât succesul său. **Jocul**, prieten nelipsit al copilului, reprezinta pentru perioada prescolara principala activitate, o forma de manifestare fara bariere geografice ori religioase, o activitate care îi reuneste pe copii si, în acelasi timp, îi reprezinta. În decursul jocului, copilul actioneaza asupra obiectelor din jur, cunoaste realitatea, isi satisface nevoia de miscare, dobandeste încredere în fortele proprii, isi imbogăteste cunostintele. Manifestandu-si dorinta de a participa la viata si activitatea celor din jur, copilul isi asuma rolul de adult, reproducand activitatea si raporturile lui cu ceilalti oameni. In acest fel, jocul este social prin natura lui. Insași posibilitatea

de a-si asuma realitatea, de a o reflecta reprezinta pentru copil sensul jocului. Prin aceasta activitate, copilul isi satisface nevoile prezente si se pregateste de viitor.

Jocul didactic reprezinta una dintre activitatile didactice frecvent utilizate în gradinita si îndragite de copii. Termenul "didactic" asociat celui de joc accentueaza partea instructiva a activitatii, deoarece, indiferent de etapa de vârsta la care este utilizat, jocul didactic favorizeaza atât aspectul informativ, cât si formativ al procesului de învățământ. Spre deosebire de celelalte activitati, jocul didactic are acea particularitate esentiala de a îmbina armonios partea instructiva si exercitiul cu partea distractiva. Copilul, prin joc, într-un mod placut si distractiv, învata.

In gradinita jocul este activitatea de baza si se regaseste in toate ariile de activitate, realizand procesul de invatare intr-un mod atractiv, antrenant si usor asimilabil de catre copil. Copilul se joaca de la intrarea in gradinita pana la micul dejun, in timpul activitatilor didactice de dimineata, apoi se joaca serios in cadrul activitatilor commune, apoi se distreaza jucandu-se in timpul activitatilor complementare si numai la pranz opreste temporal jocul, el urmand sa isi reia cursul la plecarea acasa, unde bineinteles, copiii se joaca.

Activitatile matematice din gradinita, dezvoltă la copii abilitatile de a utiliza numerele si cifrele, de a efectua operatii de adunare si scadere, de a compune si rezolva probleme implicand cele doua operatii aritmetice. Dar simpla imitatie, reproducerea, duc întotdeauna la pasivitate intelectuala, motiv pentru care gandesc ca jocurile, indiferent de gradul lor de dificultate, antreneaza copiii sa alcatuiasca ei insusi probleme si sa descopere modalitatile de a le rezolva prin efort propriu

Bibliografie

Curriculum pentru învățământ preșcolar, 2019;
Petrovici Constantin, „Didactica activităților matematice în grădinița”, Edit Polirom 2014;
Catalano Horațiu, Albulescu Ion, „Didactica jocurilor”, Editura Didactica și pedagogică 2019;
Catalano Horațiu, Albulescu Ion, „ Pedagogia jocului și a activităților ludice” , Editura Didactică și pedagogică 2018.

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE CA OPORTUNITĂȚI DE CONTEXTUALIZARE A ÎNVĂȚĂRII

Anton Dumitra

1. EDUCAȚIA EXTRACURRICULARĂ

Prin „activități extracurriculare” înțelegem activitățile academice, sportive, artistice etc., care se organizează în instituțiile de învățământ, sub tutela acestora sau în afara lor, în colaborare cu alte instituții, suplimentar față de conținuturile din Planurile cadru de învățământ și din Curriculum-ul la decizia școlii. Sunt activități conduse de persoane calificate și contribuie la completarea formării personalității elevului (alături de educația formală) sau la dezvoltarea altor aspecte particulare ale personalității acestuia.

Activitățile extracurriculare oferă oportunități pentru dezvoltarea unor deprinderi, abilități sau competențe, în funcție de anumite obiective. Au o valoare importantă pentru dezvoltarea socială și personală a educabilului. Se poate spune că aceste activități au funcție socială, culturală și economică, dar și funcții mai specifice: de întărire a învățării, de suplimentare a curriculumului, de integrare a cunoștințelor din diferite domenii, de democratizare etc.

Unele se pot desfășura în mediul școlar: manifestări pentru promovarea unor noi educații, cluburile sau cercurile de elevi, serbările școlare, activitățile cu părinții, cu școala și comunitatea locală, acțiuni dedicate unor personalități ale științei și culturii naționale, cenacluri, editarea unei reviste, radioul școlii, vizionarea unor spectacole cultural-artistice, carnavaluri, serate etc.

Altele se pot desfășura în afara mediului școlar: excursiile, drumețiile și plimbările, vizitele didactice, taberele școlare, activitățile desfășurate în diverse lăcașuri de cultură, etc.

Deci, termenul se referă la toate activitățile organizate de școală, cu obiective educative și recreative, care se desfășoară în afara programului școlar.

2. CURRICULUM-UL CLASEI PREGĂTITOARE ȘI ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE

În viața profesională, socială sau personală, elevii de acum (adulții de mâine) se vor confrunta cu probleme ce impun decizii care nu se regăsesc în cadre disciplinare, căci ele au caracter integrat, iar rezolvarea lor impune corelații între diverse domenii ale cunoașterii și acțiune contextualizată.

Curriculum-ul clasei pregătitoare este unul integrat. Din perspectivă didactică, integrarea presupune asocierea diferitelor obiecte de studiu, din aceeași arie curriculară sau din arii curriculare diferite, în una și aceeași planificare a învățării. Din perspectiva curriculumului, integrarea înseamnă stabilire de relații de convergență între cunoștințele, capacitățile, competențele, atitudinile și valorile care aparțin unor discipline școlare distincte

Predarea integrată se bazează pe unitatea științei și procesul de învățare la copil, căci realitatea înconjurătoare se înfățișează copilului ca un tot unitary, nu împărțită pe discipline.

Activitățile extracurriculare au cel mai larg caracter interdisciplinar. Ele oferă oportunități de contextualizare a învățării la școlarul mic, fiind una dintre cele mai eficiente modalități de formare a copiilor încă din clasele primare, pentru că ei le apreciază foarte mult.

În același timp, activitatea educativă școlară și extrașcolară permite transferul și aplicarea cunoștințelor, abilităților, competențelor dobândite în cadrul orelor din programa școlară. Aceste activități stârnesc interes, contribuie la acumularea de cunoștințe și bucură copiii, dar necesită un efort suplimentar pentru organizare. Copiii își pot forma deprinderi practice, au posibilitatea să se afirme conform naturii lor personale. În asemenea activități se supun de bună voie regulilor și își asumă responsabilități, iar asta contribuie la autodisciplinarea lor. Dascălul are, în timpul acestor activități, posibilități diferite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea și să realizeze mai ușor pregătirea copilului pentru viață.

3. EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DESFĂȘURATE LA CLASA PREGĂTITOARE

În cadrul activității „Un stil de viață sănătos” copiii au observat o piramidă a alimentației sănătoase a copilului de 6-10 ani, au identificat grupe de alimente sănătoase și ponderea acestora în alimentația copilului la această vârstă, fiind mai apoi capabili să încercuiască alimentele sănătoase recunoscute în imaginile din fișa de lucru, dar au și asociat cuvintele care denumeau fructe și legume cu imaginile acestora. În plus, au rezolvat și o problemă simplă ilustrată, cu mere. Decupând imagini cu alimente sănătoase, au realizat un colaj similar piramidei observate, identificând cu ușurință locul alimentului în secțiunile piramidei (pâine și cereale, legume, fructe, carne, lactate sau dulciuri). Dar alimentația sănătoasă trebuie completată cu mișcare și consum de apă (nu sucuri) pentru a –și forma un stil de viață sănătos. Copiii au învățat etapele preparării unui desert sănătos, o salată de fructe, pe care au savurat-o la final.

„Ziua Educației Globale- Lumea mea depinde de noi” a adus bucurie micilor școlari, dându-le prilejul să vizioneze un ppt despre planeta Pământ, despre diverse plante și viețuitoare și nevoile lor de supraviețuire, dar și despre faptul că Pământul și viețuitoarele au nevoie de protecție din partea noastră. Ei au decupat cu plăcere imagini ale unor plante și animale, realizând un colaj în care să arate că le protejează împreună, cu mâinile lor (amprente ale palmelor în jurul planetei înconjurată de plante și animale) . Elevii și-au îmbogățit cunoștințele despre mediul înconjurător, erijându-se în rolul de protectori ai acestora. În același timp, ei au lucrat în echipă pentru realizarea colajului, învățând să colaboreze pentru realizarea unui proiect comun(colajul).

Ziua marelui poet național Mihai Eminescu a fost un alt prilej de contextualizare a învățării în cadrul activității „ Mihai Eminescu, cel mai mare poet român”. Copiii au aflat date biografice despre marele poet, despre prietenia cu Ion Creangă și despre opera acestora. Au auzit poezii recitate de mari actori și au încercat timid o dramatizare a poeziei „Revedere. În final, au realizat un colaj ce redă un tablou din poezia „Somnoroase păsărele” („Trece lebăda pe ape/ Între trestii să se culce...”). Beneficiile activității pentru copii au fost atât de ordin practic, cât și cultural.

Activitatea dedicată zilei de 8 Martie, „ Pentru mame, flori și inimi”, a constituit un prilej de confecționare de mărișoare, flori și felicitări pentru mame, arătându-și astfel respectul datorat acestora pentru efortul de a-i crește, conștientizând rolul mamei în viața lor cu ajutorul versurilor memorate. Desigur, au scris pe felicitări „La mulți ani, mama!” pentru prima dată în viață și au învățat să ofere o felicitare, o floare, gest de respect și apreciere. În plus, copiii au numărat în lanț, ordonându-se după numerele scrise pe câte o inimă confecționată din hârtie. Apoi au citit în lanț cuvinte scrise pe aceste inimi, cuvintele alcătuind un mesaj de mulțumire

adresat mamei pentru efortul de a-i crește:, Este 8 Martie. Ești cea mai bună mamă. Mulțumesc că mă ocrotești. La multi ani , Mami!” Activitatea a fost prilej de exersare a unor abilități practice, deprinderi de recitare, dar a contribuit și la cultivarea respectului față de familie, semenii și față de sine.

Acestea sunt doar câteva dintre activitățile extracurriculare desfășurate la clasa pregătitoare.

Educația extracurriculară își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor. Ca o continuare firească a orelor de curs, aceste activități realizate cu elevii mei au atins obiective ale procesului instructiv- educativ: dobândirea de noi cunoștințe în diverse domenii, educarea atitudinii copilului față de învățatură și față de școală, față de personalități ale culturii noastre, dar și cultivarea respectului față de familie. Au contribuit la educarea lor în spiritul dragostei față de țară, de natură și față de frumusețile patriei, la dezvoltarea și valorificarea capacităților creatoare ale elevilor, precum și la formarea, exersarea și dezvoltarea abilităților practice, a unor deprinderi utile în viața de zi cu zi. Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar activitățile să fie „presărate” cu momente recreative, relaxante, atunci rezultatele vor fi întotdeauna pozitive.

Bibliografie :

- Cernea, Maria, Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în “ Învățământul primar“ nr. 1 / 2000, Ed. Discipol, București;
- Ionesc, M., Chiș, V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001;
- Vlăsceanu, Gheorghe, coord., Neculau, Adrian, Școala la răscruce. Schimbare și continuitate în curriculumul învățământului obligatoriu. Studiu de impact, Editura Polirom, 2002 ;
- Crăciunescu, Nedelea, Forme de activități extracurriculare desfășurate cu elevii ciclului primar, în “Învățământul primar“ nr. 2, 3 / 2000, Ed. Discipol, București;
- Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici” ,Program de formare continuă de tip “blended learning” pentru cadrele didactice din învățământul primar, Suport de curs elaborat de Universitatea București - Facultatea de Psihologie și Științele Educației. Departamentul pentru formarea profesorilor;
- http://ise.md/uploads/files/1460559060_3.-managementul-activitatilor-extrascolare.pdf
- http://iabvtgv.blogspot.ro/2011/12/calitatea-activitatilor-extrascolare_25.html/.

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „O zi cu Albă ca zăpada”

Prof. Andrei Mirela

EDUCATOARE: Andrei Mirela

GRUPA: mijlocie „Albinuțele”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim? ”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „A fost odată ca-n povești”

TEMA ACTIVITAȚII: „O zi cu Albă ca zăpada”

MIJLOC DE REALIZARE :Activitate integrată pe toată ziua

FORMA DE ORGANIZARE : Frontal, individual, pe microgrupuri

TIPUL DE ACTIVITATE: Consolidare și verificarea

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE, MIJLOACELE DE REALIZARE:

- Activități pentru dezvoltare personală – întâlnirea de dimineață : ”Invitatul special ” (noutatea zilei)
- Activități pe domenii experiențiale :”O zi cu Albă ca zăpada” :”*Piticul cel isteț*” -D.Ș. – activitate matematică (Joc didactic) +”Cine lipsește din poveste?” – DȘ -Cunoașterea mediului + ”Cartierul piticilor ”- D.O.S. activitate practică (lipire)
- Jocuri și activități liber –alese :
 - ✓ Artă:”Căsuța piticilor”-pictură cu trafaletul
 - ✓ Construcții:”Felinare pentru pitici”-din crenguțe de copac
 - ✓ Joc de rol :”Bunătăți pentru pitici”-activitate practică-gospodărească
- Jocuri în aer liber : ”Hrănește piticul”;

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Conceptul de sine .
- Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate .
- Curiozitate,interes și inițiativă de învățare.
- Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvare de probleme și cunoașterea mediului
- Activarea și manifestarea potențialului creativ.
- Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării;

COMPORTAMENTE VIZATE:

- Își promovează imaginea de sine , prin manifestarea sa ca persoană unică ,cu caracteristici specifice
- Demonstrează abilități de solicitare și de primire a ajutorului în situații problematice specifice.
- Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi.

- Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația
- Efectuează operații de grupare, clasificare ,măsurare a obiectelor.
- Demonstrează creativitate prin activități artistico-plactice , muzicale si practice.
- Își coordonează mișcările în funcție de stimuli vizuali, ritm, pauză, semnale sonore, melodii

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul activității copiii vor fi capabili să:

- ❖ O1: să constituie mulțimi după criteriul mărimii;
- ❖ O2 : să recunoască cifre în intervalul 1-4, raportându-le la cantitate, și invers ;
- ❖ O3: să precizeze ordinea unui număr în șirul numeric;
- ❖ O4: să asocieze cel puțin două personaje/obiecte , cu umbra potrivită din imagine.
- ❖ O5:să înfigă bețișoare în polistiren realizând felinare pentru pitici .
- ❖ O6: să pregătească prăjituri pentru pitici ,utilizând corect materialele puse la dispoziție.
- ❖ O7: să obțină efecte plastice deosebite prin intermediul picturii;
- ❖ O8: sa manifeste spirit de echipă, de cooperare si fair-play în timpul jocurilor de mișcare sau distractive;

SARCINA DIDACTICĂ: Copiii vor avea ca sarcină să grupeze elemente după culoare și mărime, să recunoască și să denumească cifrele în intervalul 1-4 , să le ordoneze crescător și descrescător și să realizeze corespondența număr-cantitate.

ELEMENTE DE JOC: surpriza, mânuirea materialului, cooperarea între participanți, recompensarea cu aplauze;

REGULILE JOCULUI:

Copiii încep și termină lucrul la semnalul educatoarei .

După învățarea ruletei copilul respectiv trebuie să rezolve sarcina pe care o găsește în interiorul unui plic atașat pe spatele piticului .Fiecare răspuns corect este răsplătit cu aplauze.

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: conversația ,joc didactic, explicația, demonstrația, observația , exercițiul

.MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: calendarul naturii, panoul de prezență, coșul cu căciulițe, set de bucătărie

cu ceșcuțe , farfurioare, furculițe și cuțite din plastic, șervețele, biscuiți, un borcan cu dulceață și unul cu

nuttela, bucăți rotunde de polistiren, crenguțe din copac , sfoară , trenuleț cu imagini din povestea Albă ca zăpada, jetoane cu obiecte sau personaje din poveste, ruletă, piticii si Alba ca zăpada, din polistiren , plicuri, jetoane cu cifre , flori si pitici , machetă cu căsuțe , lipici, pietre decorative , căsuță din polistiren , trafalet,

tăvi pentru trafalet, baghetă , mere, recompense.

Bibliografie

1. Curriculum pentru educatia timpurie – 2019

2. Suport pentru explicitarea si intelegerea unor concepte si instrumente cu care opereaza curriculumul pentru educatie timpurie-2019
3. Repere fundamentale in invatarea si dezvoltarea timpurie a copilului de la nastere la 7 ani
4. Mihaela Neagu, Georgeta Beraru, Activități matematice în grădiniță - Editura ASS, 1995.
5. Revista învățământului preșcolar nr.3-4 din 2017, editura Arlequin,București

METODE MODERNE FOLOSITE ÎN ORELE DE MATEMATICĂ

Prof. Barboni Rodica

Matematica este obiectul care generează la marea majoritate a elevilor eșecul școlar. De aceea profesorul de matematică trebuie să creeze un climat instituțional favorabil folosind diverse metode moderne care să-l determine pe elev să se implice activ în procesul instructiv educativ. Activitatea instructiv-educativă se desfășoară în baza unor finalități, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode.

Activitatea la clasă presupune pe de o parte necesitatea cunoașterii elevilor pentru a se identifica nevoile, interesele de cunoaștere și ritmul dezvoltării fiecărui elev.

Intensificarea colaborării de grup și lucrul în echipă, în sala de clasă, cu ajutorul metodelor moderne duc la atragerea atenției întregii clase și determinarea tuturor elevilor să lucreze cu plăcere. Abilitățile de colaborare, cum ar fi, de exprimare creativă și de auto-evaluare sunt esențiale pentru succesul elevilor.

Activizarea predării-învățării presupune folosirea unor metode, tehnici și procedee care să-l implice pe elev.

Metodele active necesită o pregătire atentă, ele nu sunt eficiente decât în condițiile respectării regulilor jocului. Avantajul major al folosirii acestor metode provine din faptul că ele pot motiva și elevii care au rămăneri în urmă la matematică.

Exemple de activități desfășurate cu elevii pe baza aplicării metodelor de învățare activ-participative: metoda cubul, mozaicul, ciorchinele, știu-vreau să știu-am învățat, turul galeriei, brainstormingul.

Metoda „**Cubul**” este o metodă modernă de învățare prin cooperare.

Se arată elevilor un cub din carton având fețele colorate diferit, fiind inscripționate cu următoarele verbe active:

Fața 1: Albastru - verbul descrie

Fața 2: Roșu - verbul compară

Fața 3: Verde - verbul asociază

Fața 4: Negru - verbul analizează

Fața 5: Roz - verbul aplică

Fața 6: Portocaliu - verbul argumentează

Elevii sunt împărțiți în 6 grupe eterogene, nu neapărat egale numeric.

Fiecare grupă primește o coală colorată în nuanțele precizate mai sus. Echipele aleg un lider de grup care va arunca zarul pentru a vedea fața pe care este scris verbul definitoriu pentru acea grupă (descrie, compară, asociază, analizează, aplică și argumentează).

Se anunță tema de discutat și timpul de lucru alocat fiecărei grupe.

Se anunță obiectivele lecției. Se împart fișele cu sarcinile de lucru în grup. Timp de 20-25 de minute elevii lucrează în echipă la sarcina de lucru primită. Profesorul supraveghează activitatea elevilor și dă indicații acolo unde este nevoie. Soluționează eventual și situațiile în care nu toți elevii se implică în cadrul activității de grup sau atunci când un elev monopolizează toate activitățile.

Elevii care primesc fișa cu verbul **descrie**, vor avea de enumerat metodele studiate, de definit noțiunile, de sistematizat datele într-un tabel.

Elevii care primesc fișa cu verbul **compară**, vor stabili asemănări și deosebiri între noțiunile studiate, analogii și comparații formale, calitative între ele.

Elevii care vor avea fișa cu verbul **asociază**, vor asocia fiecărei noțiuni, formulele de calcul, apoi vor da câte un exemplu pentru fiecare.

Pentru grupa care va avea de analizat, sarcina de lucru va cere ca elevii să analizeze diferite proprietăți ale acestora. Datele se vor sistematiza într-un tabel.

Elevii care vor primi fișa cu verbul aplică, vor avea de rezolvat diferite aplicații.

Elevii ce vor primi fișa cu verbul argumentează, vor avea de analizat și justificat în scris valoarea de adevăr a unor propoziții, ce vor conține și chestiuni "capcană". Li se poate cere să realizeze și scurte demonstrații sau să descopere greșeala dintr-o redactare a unei rezolvări.

După expirarea timpului de lucru (20-25 min) se va aplica metoda „turul galeriei”. Materialele realizate, posterele, vor fi expuse în clasă în 6 locuri vizibile. Elevii din fiecare grup își vor prezenta mai întâi sarcina de lucru și modul de realizare a ei, apoi, la semnalul dat de profesor, vor trece, pe rând pe la fiecare poster al colegilor de la altă grupă și vor acorda acestora o notă. După ce fiecare grup a vizitat „galeria” și a notat corespunzător producțiile colegilor, se vor discuta notele primite și obiectivitatea acestora, se vor face aprecieri și se vor corecta eventualele erori.

Avantaje:

- solicită gândirea elevului;
- acoperă neajunsurile învățării individualizate;
- oferă elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unor abordări complexe deoarece presupune abordarea unei teme din mai multe perspective;
- dezvoltă abilități de comunicare;
- nu limitează exprimarea părerilor sau a punctelor de vedere individuale;
- lărgeste viziunea asupra temei

Dezavantaje:

- are eficiență scăzută în grupurile mari;
- se poate stabili mai greu contribuția fiecărui elev la rezolvarea sarcinii de lucru.

Metoda "**ciorchinele**": deși este o variantă mai simplă a brainstorming-ului, **ciorchinele** este o metodă care presupune identificarea unor conexiuni logice între idei, poate fi folosită cu succes atât la începutul unei lecții pentru reactualizarea cunoștințelor predate anterior, cât și în cazul lecțiilor de sinteză, de recapitulare, de sistematizare a cunoștințelor.

Ciorchinele este o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoștințe evidențiind modul de a înțelege o anumită temă, un anumit conținut.

Ciorchinele reprezintă o tehnică eficientă de predare și învățare care încurajează elevii să gândească liber și deschis.

Metoda ciorchinelui funcționează după următoarele *etape*:

1. Se scrie un cuvânt / temă (care urmează a fi cercetat) în mijlocul tablei sau a unei foi de hârtie.
2. Elevii vor fi solicitați să-și noteze toate ideile, sintagmele sau cunoștințele pe care le au în minte în legătură cu tema respectivă, în jurul cuvântului din centru, trăgându-se linii între acestea și cuvântul inițial.
3. În timp ce le vin în minte idei noi și le notează prin cuvintele respective, elevii vor trage linii între toate ideile care par a fi conectate.
4. Activitatea se oprește când se epuizează toate ideile sau când s-a atins limita de timp acordată.
Există câteva *reguli* ce trebuie respectate în utilizarea tehnicii ciorchinelui:
 - Scrieți tot ce vă trece prin minte referitor la tema / problema pusă în discuție.
 - Nu judecați / evaluați ideile produse, ci doar notați-le.
 - Nu vă opriți până nu epuizați toate ideile care vă vin în minte sau până nu expiră timpul alocat; dacă ideile refuză să vină insistați și zăboviți asupra temei până ce vor apărea unele idei.

Avantaje:

- fixarea ideilor și structurarea informațiilor;
- înțelegerea ideilor;

- poate fi aplicată atât individual (chiar și la evaluare), cât și la nivelul întregii clase, pentru sistematizarea și consolidarea cunoștințelor;
- în etapa de reflecție, elevii pot fi ghidați, prin intermediul unor întrebări, în ceea ce privește gruparea informațiilor în funcție de anumite criterii.

Dezavantaje:

- enunțarea unor idei și urmarea unor piste nerelevante pentru tema propusă;
- timpul îndelungat necesar pentru aplicare;
- posibila implicare inegală a elevilor în activitate.

Bibliografie

1. Breban S., Gongea E., Ruia E., Fulga M., *Metode interactive în grup- ghid metodic*, Editura Arves
2. Cerghit I., 2006, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași
3. Pintilie M., 2002, *Metode modern de învățare – evaluare*, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca
4. Singer M., Voica C., 2002, *Învățarea matematicii. Elemente de didactică aplicată. Ghidul profesorului*, Editura Sigma

SEMNIFICAȚIA ADUNĂRILOR AD-HOC

Ioan Daniel Barbu

Moment de importanță majoră în istoria românilor, Unirea Principatelor Române de la 1859 s-a realizat ca urmare a demersurilor și eforturilor politico-diplomatice ale patrioților români pașoptiști atât în țară cât și în străinătate dar și cu concursul Marilor Puteri ce se vor erija în anul 1856 la Paris în “ Puteri Garante” pentru Țările Române. În ciuda demersurilor antiunioniste făcute de Turcia și Austria în perioada premergătoare realizării unirii Principatelor Române și chiar după aceea, tânărul stat român și-a urmat calea spre modernizare instituțională, spre obținerea independenței și realizarea statului național unitar român.

Un aport deosebit în lupta pentru unire l-au adus Adunările Ad-hoc, instituții constituite din inițiativa Marilor puteri Garante în scopul consultării populației românești, relativ la problema unirii.

Adunările Ad-hoc însă au fost mai mult decât niște simple adunări consultative. Ele au exprimat dorința unanimă a moldovenilor și muntenilor de unire și au dezbătut probleme de organizare internă, care vor avea ecou în perioada imediat următoare.

Materialul de față își propune să analizeze rolul și semnificația Adunărilor ad-hoc în lupta pentru unire apreciindu-le drept un moment crucial al exprimării libere a dezideratelor românești și realizării unirii Principatelor Române.

Așadar la sugestia puterilor favorabile Unirii în cadrul Congresului de la Paris din 1856, s-a hotărât ca statutul Principatelor să fie stabilit prin consultarea locuitorilor celor două țări. Acest demers a avut un impact deosebit asupra societății românești, creând cadrul legal al organizării unei dezbateri publice fără precedent (întrucât nu exista o tradiție instituțională a Țărilor Române în acest sens), asupra organizării viitoare a Moldovei și Țării Românești.

Lupta pentru unire, coordonată de comitetele unioniste de la București și Iași, impulsivă fruntasii revoluției de la 1848, exilați în străinătate și sprijinită de largi cercuri ale opiniei publice europene, a cuprins cu repeziciune toate păturile sociale din Moldova și Țara Românească.

Chiar înainte de începerea activității membrii Partidei Naționale își fixaseră țelurile pe care C. A. Rosetti le sintetiza astfel: “ Unirea, stabilitatea, puterea națională, legile naționale și respectul cel mai deplin al acelor legi”¹.

Pe plan intern Adunările Ad-hoc au prilejuit manifestarea evidentă a coeziunii, mișcării unioniste și au scos în evidență forța susținătorilor unirii². Totodată convocarea la campania electorală desfășurată în jurul lor, însăși activitatea lor au perfectat în ambele țări caracterul omogenizat al mișcării, concretizat în activitatea Partidei naționale și comitetelor unioniste.

Campania politică pentru constituirea Adunărilor Ad-hoc a reprezentat un excelent mijloc pentru înfiriparea primelor structuri organizatorice liberale și conservatoare la nivel central și județean, în condițiile unei aspre confruntări electorale pentru ocuparea funcțiilor de deputați.

Adunările Ad-hoc au constituit prilejul pentru intensificarea relațiilor dintre unioniștii munteni și moldoveni, stabilindu-se un contact neîntrerupt, schimb de vizite și acțiuni combinate. Toate acestea au imprimat un caracter unitar atât mișcării unioniste cât și activității celor două adunări ad-hoc, o puternică corelare a demersurilor. De altfel micile deosebiri, mai mult de redactare, ale programelor unioniste din cele două țări (“ rezoluțiile unirii”) ca și unele deosebiri de tactic, au fost neînsemnate dacă ne raportăm la demersurile comune și la puternica legătură dintre cele două adunări ad-hoc.

¹ Dan Berindei, *Epoca Unirii*, București, Editua Corint, 2000, p.52

² Idem, *Locul istoric al Adunărilor ad-hoc*, în *Revista de Istorie* 19, 1966, p. 27

Încă de la constituirea societăților sau comitetelor unirii din Iași la sfârșitul primăverii anului 1856, se hotărâse trimiterea la București a lui Vasile Alecsandri, iar în Țara Românească conducătorii luptei unionist decisese stabilirea legăturii cu mișcarea din Iași chiar cu câteva săptămâni mai înainte³. În vara anului 1856, exilații sfătuiau pe unioniștii moldoveni să organizeze în înțelegere cu muntenii câte o comisie moldovenii la București și muntenii la Iași al căror rol era să asigure între cele două mișcări o corespondență cotidiană.

În toamna aceluiași an I.I. Filipescu a întreprins o vizită la Iași pentru a stabili planuri de acțiuni comune cu fruntașii unioniști moldoveni. “ S-a căzut de accord – scria consulul Place lui Walewski în legătură cu misiunea acestuia – asupra mijloacelor de întrebuințat pentru a împiedica, ca vreun abuz să se strecoare în alegerile pentru Divanuri (...)”⁴.

La 14/26 iunie D. Rallet publica chiar un articol în “ Concordia” intitulat “ Unirea dintre noi”⁵.

Este semnificativ faptul că încă de la începutul activității Adunării Ad-hoc a Țării Românești un mare număr de deputați au subscris sume de bani pentru a se putea stabili un serviciu special de Curieri prin intermediul căruia să fie ținută o legătură permanent cu Adunarea Ad-hoc a Moldovei⁶.

Deputații țărani au participat la subscriere și proporțional cu averea lor au dat mai mult decât ceilalți⁷.

Pentru a asigura o acțiune unitară a celor două adunări, Dumitru Brătianu s-a deplasat la iași spre sfârșitul lunii septembrie unde a avut întrevederi cu fruntașii moldoveni ai mișcării pentru unire și apoi după începerea lucrărilor Adunării Ad-hoc la București s-a manifestat o neîntreruptă legătură epistolară între conducătorii Partidei Naționale din cele două țări. Mai merită să fie semnalată adresa pe care Adunarea Ad-hoc a Țării Românești a trimis-o celei din Moldova pe 25 octombrie 1857: “ Frați iubiți- se spunea între altele în acest document, (...), d-acum fie-ne soarta cât de contrară- unirea este făcută pentru noi”⁸.

Dar Adunările Ad-hoc nu au constituit numai afirmații pe plan intern a năzuințelor spre unire, triumful cauzei interne ci au marcat un evident succes al cauzei unirii pe plan extern. Această problemă, a Principatelor, devenită în contextul războiului Crimeei o chestiune europeană, evolua cu toată opoziția Imperiului Habsburgic și Imperiului Otoman în sensul dorit de români. “ M-am lămurit- scrisese optimist, încă din luna mai 1857 D. Ralet lui I. Ghica- că românii, fără a fi diplomați își cunosc nu numai trebile lor însăși, dar și ale altora mai bine decât chiar puterile ce ne vroiesc binele”⁹.

De asemenea relatările din presa străină privitoare la dezbaterile Adunărilor Ad-hoc, relevă atmosfera entuziastă în care au fost elaborate și afirmate dorințele naționale.

Comentând cele cinci puncte votate în unanimitate de cele două adunări comentatorul politic al ziarului “ Messenger du Midi” exclama “ Nu mai încape nici un fel de discuție în privința rezultatelor dezbaterilor Divanurilor. Totul este clar și neechivoc [...]”¹⁰.

³ *Idem, Propaganda internă pentru unirea Principatelor în perioada adunărilor ad-hoc*, în Revista de Istorie 37, 1984,9,p.859

⁴ *Ibidem*

⁵ *Acte și documente relative la istoria renascerei României*, publicate de D. A. Sturdza, vol. V, Institutul de arte grafice Carol Gobl 1889-1909, p. 77

⁶ Dan Berindei, *Epoca Unirii*, p.53

⁷ *Ibidem*

⁸ *Gândirea social-politică despre unire (1859)*, volum îngrijit de P. Constantinescu Iași și Dan Berindei, București, Editura Politică,1966, , p.170

⁹ Dan Berindei, *Epoca Unirii*, p. 54

¹⁰ Apud, Gheorghe Platon, *Lupta românilor pentru unitatea națională. Ecouri în presa europeană (1855-1859)*, Iași, Editura Junimea, 1976, p.40

Comentatorul cotidianului belgian, la rândul său, referindu-se la aceeași problemă admite că voturile emise de Divanurile Moldovei și Țării Românești rămân “ marea problem a momentului” și “ manifestare răsunătoare” a dorinței celor două Principate¹¹.

Respingând aserțiunile calomnioase ale ziarelor austriece care prezentau cele două adunări drept “o adunătură de socialiști și de revoluționari care vor înspăimânta lumea prin pretențiile lor irealizabile” ziaristul aduce un cald elogiu patriotismului și înțelepciunii manifestate de poporul roman în aceste împrejurări hotărâtoare pentru viitorul său¹².

Prin aceste adunări și îndeosebi prin manifestările ce au avut loc în perioada convocării și desfășurării activității lor, Europa a fost pusă în fața unei categorice exprimări a dorinței românilor de consolidare prin întemeierea statului național.

“ *Națiunea Română – declara deputatul C. Haralambie în Adunarea Ad-hoc de la București - conform spiritului Tratatului de la Paris, prin mandatarii săi, pe temeiul suveranității sale, fiind liberă și independent, respectând totodată și relațiunea ce o leagă cu Înalta Poartă, a decretat, bazele reorganizării sale. Așadar, crez domnilor că și Dvs. , ca Înaltele Puteri Garante Principatelor , atât pentru prosperitatea poporului roman cât și pentru durabila tranchilitate a Europei, nu vor întârzia a sancționa voința nației române*¹³.

Adunările Ad-hoc și în special cea a Moldovei “ *au reprezentat un laborator*” în care au fost elaborate programele social-politice ale făuririi României moderne¹⁴.

Puterile garante au dorit să obțină din partea românilor doar o exprimare a dorințelor lor, însă unii deputați au căutat să transforme cele două adunări consultative în adunări cu dreptul de a lua hotărâri. Astfel într-o scrisoare adresată lui Gheorghe Magheru, patriotul economist și statician Dimitrie Pop Marțian propunea unirea celor două Adunări ad-hoc ca principiul exprimat să-l facă faptă după ce ar fi proclamat Unirea și apoi declarându-se în permanență “ca Constituantă” să încerce să obțină independența ori cel puțin reînnoirea relațiilor cu Poarta Otomană în sensul că Principatele să devină o țară vasală Imperiului Otoman¹⁵.

După adoptarea programului unionist, Adunările s-au aflat în fața celei de a doua părți a mandatului stabilit de Congresul de la Paris și anume aceea de a exprima opinii privind reorganizarea Principatelor în sensul revizuirii legilor în vigoare, reformării instituțiilor politice și renovării structurilor social- economice.

Răspunsul celor două Adunări la această chestiune esențială pentru noul statut național, pentru modernizarea societății românești, a fost diferit. În timp ce Adunarea Munteniei s-a abținut sistematic să ia în discuție probleme de organizare internă, Adunarea Moldovei a întocmit, a dezbătut și adoptat un cuprinzător program de reforme.

Adesându-se lui D.A. Sturdza, la 26 octombrie 1857, Ștefan Golescu , arăta că *muntenii nu puteau stăruii prea mult în Adunarea Ad-hoc, așa cum au procedat moldovenii înainte de a se lua o decizie de către Marile Puteri în privința Unirii și recunoașterii drepturilor lor la autonomie deplină*¹⁶.

Deși au promovat tactici diferite cele două Adunări Ad-hoc urmăreau în esență obiective identice: menținerea și afirmarea autonomiei statului ce avea să fie creat, rezervându-i acestuia dreptul de a putea modifica întreaga organizare internă- fără vreun amestec al Puterilor garante și prevenirea agravării conflictului social îndeosebi din cauza problemei rurale pentru a nu spori

¹¹ *Ibidem*, p.41

¹² *Ibidem*

¹³ Dan Berindei, *Epoca Unirii*, p.56

¹⁴****Istoria românilor*, vol. VII, tom. I, București, Editura Enciclopedică, 2003, p.459

¹⁵ Dan Berindei, *Locul istoric al adunărilor ad-hoc*, în *Studii*, XIX(1966), nr. 1, pp.23-31

¹⁶ Anastasie Iordache, *Pe urmele Goleștilor*, București, Editura Sport-Turism, 1982, p.270

tensiunea dintre țărani și boierimea conservatoare într-un moment în care imperativul solidarității naționale era condiția sine qua non a acțiunii de creare a statului modern¹⁷.

Adunările Ad-hoc au reprezentat cele mai elocvente forme de afirmare a voințelor maselor largi ale poporului român pentru unitate statalăși în același timp cele mai democratice adunări reprezentative din Europa acelei epoci¹⁸.

În nici o țară cu sistem politic democratic, parlamentul nu reprezenta în acea epocă toate clasele societății așa cum reprezentau Adunările Ad-hoc românești de la 1857¹⁹.

Pentru a ilustra acest fapt ne referim la câteva cifre și anume: din 753 de boieri mari cât înregistrau statisticile timpului, la acea dată au fost aleși 60 de deputați, din 2896 de orășeni , 39 de deputați iar din 219777 de țărani, 33 de deputați²⁰.

Rezultatul istoric al alegerilor a fost validarea în cele două Adunări a unui număr mare de deputați ai țărânimii, fapt mai puțin întâlnit în analele parlamentare ale vremii.

Lăsând la o parte caracterul eterogen din punct de vedere social al celor două adunări, subliniem încă o dată rolul istoric major pe care acestea l-au jucat în realizarea unității naționale și în devenirea statului român modern.

De asemenea subliniem încă o dată că Adunările Ad-hoc nu au fost importante doar prin contribuția de seamă în lupta pentru unire ci și prin dezbaterile unor probleme vaste legate de crearea statului român modern.

Bibliografie

Documente, corespondențe, discursuri

- *Acte și documente relative la istoria renascerei României*, publicate de D.A.Sturdza, Vol. III-VII, București, Institutul de Arte Grafice Carol Gobl
- *Gândirea social-politică despre unire*, volum îngrijit de P. Constantinescu Iași și Dan Berindei, Ed. Politică, București , 1966

Lucrări de specialitate

- *** *Istoria românilor*, vol VII, tomul I, Constituirea României moderne (1821-1878), București, Ed. Enciclopedică,2003
- BERINDEI, Dan, *Epoca Unirii*, București, Editura Corint, 2000
- Idem, *Locul istoric al Adunărilor Ad-hoc* în Studii 19, 1966,
- *Propaganda internă pentru Unirea principatelor în perioada Adunărilor Ad-hoc*, în Revista de Istorie 37, 1984,9
- BODEA, Cornelia, C. , *Correspondență politică(1855-1859) în Documente privind Unirea Principatelor*, vol. III, București, 1963
- CHIRIȚĂ, Grigore, probleme ale modernizării statului și societății românești în dezbaterile Adunărilor Ad-hoc, în Revista istorică1, 1990,1,
- CLIVETI, Gheorghe, *Condiția politică a țărânimii în epoca Unirii. Contribuția ei la crearea României moderne (1856-1866) în Revista de Istorie 37, 1984,1*
- IORDACHE, Anastasie, *Pe urmele Goleștilor*, București, Editura Sport-Turism, 1982
- MUȘAT, Mircea, *Poziția marilor puteri europene față de unirea principatelor în Unirea Principatelor și puterile europene*, București, Editura Academiei R.S. R., 1984
- PLATON , Gheorghe, *Lupta românilor pentru unitate națională 1855-1859. Ecouri în presa europeană (1855-1859)*, Editura Junimea, Iași, 1974
- Idem, *Unirea Principatelor Române*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984

¹⁷ Gh. Chiriță, *Probleme ale modernizării statului și societății române în dezbaterile Adunărilor Ad-hoc*, în Revista istorică 1, 1990, 1, p.8

¹⁸ Mircea Mușat, *Poziția Marilor Puteri europene față de Unirea Principatelor în Unirea Principatelor și Puterile Europene*, București, Ed. Academiei R.S.R.,1984, p.144

¹⁹ *Ibidem*

²⁰ *Ibidem*

O CARTE ÎN ROLA DE PRINGLES

Carp Mirela

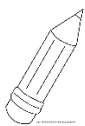

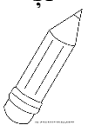
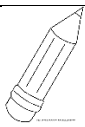

Lucrând cu elevii de la ciclul primar am căutat, de-a lungul carierei, diverse metode pentru a le capta interesul și pentru a le menține trează atenția către limba română, simțind nevoia ca sămburele creativității să încolțească zilnic atât pentru mine cât și pentru copii. Astfel, prin provocările literare și de limbă la care îi invit sunt diversificate și, din fericire, cu efect pozitiv asupra învățării.

Una dintre scânteile pe care le-am aprins este și prin intermediul cărții Ziua când au plecat creioanele colorate a lui Drew Daywalt, carte câștigătoare a E.B. White Read Aloud Award. Interesant este atât modul în care e construită cartea, având inserate o serie de scrisori, cât și surse inedite de discuții anterioare lecturării textului. Astfel, cartea este ca un aluat mereu fraged, care se poate plămădi și refrământa, antrenând curiozitatea copiilor, creativitatea și modelarea atitudinilor morale precum și a gândirii critice.

Prin urmare, pornind de la niște simple creioane colorate, aflăm motivele care le-au determinat să plece de acasă, lăsând câte o scrisoare pentru Duncan, putem discuta despre pașii în elaborarea unei scrisori, despre porecle, despre motivele care le-au determinat pe creioane să procedeze în felul în care au procedat, ce nevoi au ele, ce similitudini există între problemele lor și obstacolele și/sau dorințele umane, putem exersa adjectivul (însușiri) și descrierea, semne de punctuație, scrierea cu majuscule...întreaga carte e un izvor nesecat de idei.

Și, de ce să nu lucrăm cu cartea într-un mod inedit, și anume într-un creion uriaș? Sau, mai bine zis, într-o rolă Pringles? Pentru că un alt impact au sarcinile gândite și alese cu grijă dacă sunt descoperite de copii în această rolă care ia forma unui creion uriaș. Și, în urma rezolvării sarcinilor propuse de mine, dascălul, elevii vor crea propria lor rolă Pringles a poveștii, în care vor introduce minim cinci obiecte care să aibă legătură cu textul discutat. Vor decora, de asemenea, și exteriorul rolei, folosind toate cunoștințele acumulate până în acest punct. Fiecare va prezenta rola proprie – atât interiorul, cât și exteriorul – a cărții scrise de Drew Daywalt.

Pentru că elevii adoră ghicitorile, iată ce pot descoperi, pe bilețele, în creionul uriaș pregătit de mine (cu această ocazie se realizează și consolidarea informațiilor din scrisori):

 <p>..... se simte nefolosit și lăsat pe dinafară.</p>	 <p>..... consideră că el e culoarea soarelui, și din această cauză nu mai vorbește cu creionul galben.</p>	<p>..... se simte gol și folosit cu neglijență.</p>
 <p>..... e foarte mulțumit de sarcinile sale și se bucură colorând dinozauri și broaște.</p>	<p>..... urăște să fie folosit pentru a face contururi colorate de alte creioane.</p> 	<p>..... e trist pentru că nici măcar nu apare în curcubeu. Uplete spațiile libere dintre desene.</p>

Deja am menționat că sarcinile, discuțiile pot escalada și pe plan moral și civic; iată subiecte care mențin treaz interesul copiilor și le solicită și inspirația, ajutându-i în același timp și să își construiască în finalul proiectului propria rolă Pringles:

1. Notează câteva motive pentru care creioanele au decis să plece.
2. Au creioanele vreo obligație de a-l lăsa pe Duncan să coloreze cu ele?
3. A fost corect din partea creioanelor să renunțe la sarcina lor de a colora?
4. Crezi că creionul negru a procedat corect? De ce?
5. Când e acceptabil ca oamenii să nu mai facă sarcini de la care alți oameni se așteaptă să le facă? Te poți gândi la câteva servicii în care e ok sau nu să pleci / demisionezi? E vreo diferență?
6. Dacă oamenii depind de tine, poți alege să nu îi ajuți? De ce?
7. Ce face ca fiecare creion să fie unic?
8. Ce asemănări sunt între ele? Ce diferențe?
9. De ce e supărat creionul roz? Unde ai mai văzut culoarea roz asociată cu fetele? Ai fost și tu vreodată supărat în acest fel? Argumentează de ce roz e sau nu culoare de fete.
10. Ce culoare crezi că ar trebui să aibă soarele? De ce?
11. Ar fi greșit dacă am colora soarele albastru?
12. Există vreun motiv pentru care colorăm iarba cu verde?
13. E nevoie să colorăm lucrurile cu aceleași culori ca în realitate?
14. De ce e posibil să vrei să colorezi lucrurile cu totul diferit față de realitate? E bine sau rău? Cum putem decide dacă e bine sau greșit?
15. Scrie o nouă scrisoare a unui creion colorat către Duncan.
 16. Scrie o nouă poveste despre alte obiecte folosite zilnic, care au decis să plece de acasă. Ce le-a făcut să plece, cum au fost tratate? Ce ar putea să facă Duncan pentru a le aduce înapoi? Folosește persoana I când te referi la tine și persoana a II-a pentru Duncan.

Dragă

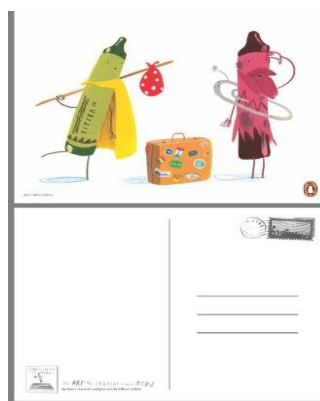
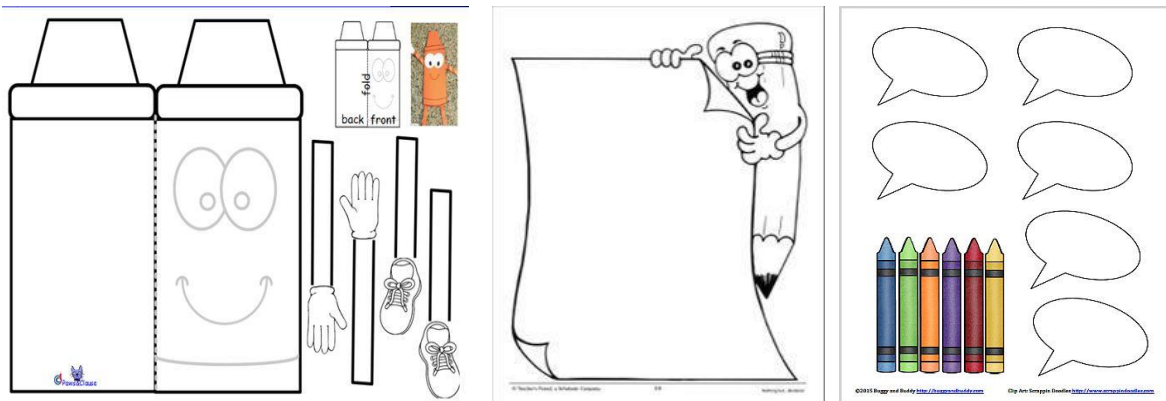
Eu suntÎți scriu pentru că mă simt Tu ai fost..... și eu mă simt..... Eu am

Al tău / a ta,

.....

17. Găsește sinonime sau porecle pentru fiecare creion (ex: roșu = trandafir, cireașă).
18. Scrie o conversație între două sau mai multe creioane.
19. Compune o scrisoare a lui Duncan pentru un creion colorat.
20. Scrie o poveste despre un creion magic, multicolor. Ce ar putea să se întâmple când îl folosești?
21. Notează prețul a cinci cutii de creioane colorate diferite. Calculează prețul fiecărui creion din cutie. Care set e cel mai convenabil?
22. Măsoară lungimea creioanelor colorate din penarul tău sau din clasa ta. Care e cel mai scurt? Ce poate să indice asta? Care culoare crezi că e favorită de clasa ta? Există creioane care parcă nu au fost folosite niciodată? De ce?
23. Colorează diverse elemente folosind culori neobișnuite pentru ele (ex: căpșună albastră).
24. Încearcă să creezi mai multe tonuri sau nuanțe ale unei culori. Știi diferența dintre tonuri și nuanțe?
25. Ce crezi că a învățat Duncan citind scrisorile creioanelor?
26. De ce l-a recompensat învățătoarea la sfârșit? Ce a apreciat ea? Oare cum își va trata creioanele în viitor?

În continuare iată câteva șabloane, suporturi „de lucru” descărcate de pe internet, pe care le-am utilizat la lecție:

(sursa internet)

Iată și sarcini propuse pentru analiza fiecărei scrisori:

- Cum a tratat Duncan acest creion?
- Cum s-a simțit creionul?
- Ce așteptări crezi că are creionul de la Duncan?
- Ce cuvinte folosește creionul în scrisoare, pentru a-l determina pe Duncan să se comporte diferit?
- Poți identifica (găsi) în scrisoare și alte tehnici de convingere (ex: cum e scris textul, cum e așezat în pagină, majuscule, „vocea” creionului)?
- Ce emoții exprimă creionul (obosit, frustrat, dezamăgit, epuizat, gol, nervos, mulțumit, determinat hotărât, rușinat, autoritar, uitat, uzat)?
- De care creion ți-e milă cel mai mult? De ce?
- Care creion pare cel mai fericit?
- Pe care creion ai vrea cel mai mult să-l înveselești?
- Ce ai putea să faci pentru a înveseli unul dintre creioane?
- Care creion e cel mai furios și de ce? Ce ar putea Duncan să facă pentru a-l liniști?
- Dacă aș fi un creion... mi-ar plăcea

După cum se vede, o poveste banală a unor creioane mai mult sau mai puțin folosite poate prinde viață și poate fi izvor de creativitate și antrenament în cursul orelor de limba română.

FORMAREA DE COMPETENȚE TRANSVERSALE LA ORA DE LITERATURĂ ROMÂNĂ: “MOARA CU NOROC” DE IOAN SLAVICI

Prof. Casian Alina-Ionela

Competența reprezintă un ansamblu integrat de cunoștințe, priceperi, deprinderi, capacități, atitudini, valori, pe care un elev le posedă și le mobilizează la un moment dat, cu scopul de a rezolva o problemă. Competențele pot fi specifice unei discipline școlare și transversale (învățarea pe tot parcursul vieții, gândirea complexă și critică, comunicarea efektivă, colaborarea/lucrul în echipă, cetățenia responsabilă, ocupabilitatea- gășirea și ocuparea unui loc de muncă).

La nivel european există o preocupare a politicilor educaționale pentru formarea competențelor transversale la elevi. Deținerea acestui tip de competențe duce la creșterea competitivității și a productivității pe piața muncii, la forță de muncă adaptabilă și bine calificată, la creșterea coeziunii sociale, la participarea activă și responsabilă a fiecărui cetățean la procesele democratice, la întărirea drepturilor omului și a autonomiei personale, la înțelegerea problemelor și participarea la soluționarea lor.

Și în țara noastră profesorii încearcă prin diverse modalități formarea unor competențe transversale la elevi. La orele de literatură română din liceu se pot forma astfel de competențe analizând și comentând cu elevii situațiile problematice în care se află personajele. De exemplu, la lecția despre conflictul interior trăit de Ghiță, protagonistul nuvelei “Moara cu noroc” de Ioan Slavici, se va comenta faptul că în conștiința lui Ghiță se confruntă principii de viață (să fie un om corect, dar și oportunist, pentru sporirea câștigului) și sentimente contradictorii (își iubește familia și nevasta, pe care o împinge însă în plasa lui Lică, din orgoliu rănit și nevoie oarbă de răzbunare). Prăbușirea morală a lui Ghiță este înfățișată în mod gradat, cu oscilații între visul îmbogățirii și chinul remușcării, cu mișcări sinuoase care antrenează profunzimi sufletești nebănuite.

La lecția de caracterizare a protagonistului se dezbate cu elevii cauzele care au dus la prăbușirea lui Ghiță. Se urmărește traseul protagonistului. Atâta timp cât trăiește în „liniștea colibeii” sale, cizmarul se simte neîmplinit financiar. Soluția o constituie căutarea unui alt spațiu în care să se realizeze: la moara „cu noroc”. Mulțumirea nu durează însă decât până la sosirea lui Lică Sămădăul- personaj demonic și straniu care exercită o influență puternică asupra cârciumarului. Demonia celui dintâi trezește setea de bani în apele adânci ale sufletului lui Ghiță („Se gândea la câștigul pe care l-ar putea face în tovărășia lui Lică, vedea banii grămadă înaintea sa și i se împăienjneau parcă ochii.”), atrăgându-l în spațiul întunecat al crimelor Sămădăului. Explicația acestei schimbări ar putea fi căutată în preambulul gnomic, conform căruia cumpătarea și ordinea existențială constituie o „cupolă” protectoare.

Se discută cu elevii, cu această ocazie despre valoarea *cumpătării*, a echilibrului, a controlării voinței. Conform *Wikipedia*, cumpătarea este una dintre cele patru virtuți fundamentale (*Virtuți cardinale*): „Dacă omul, ca și animalul, ar urma liber aceste instincte [plăcerile sensibile], ar sfârși prin a deveni sclavul dorințelor și pasiunilor sale, fiindcă partea animală a omului e foarte sensibilă la degenerare și la abuz, dacă nu e controlată în mod constant.”. Consecințele nefaste ale lipsei de cumpătare și procesul înstrăinării de familie sunt magistral analizate de Ioan Slavici. La început, „cârciumarul este un ins energetic, cu gustul

riscului și al aventurii, și nu o palidă umbra hamletică, pierdută într-un peisaj autohton.”(Magdalena Popescu). El hotărăște schimbarea, în calitate de cap al familiei- luarea în arendă a cârciumii de la Moara cu noroc. Atât timp cât se dovedește un om harnic, blând, cumsecade, cârciuma aduce profit, iar familia trăiește în armonie și bunăstare. Aspirația lui de a agonisi atâția bani cât să-și angajeze vreo zece calfe pentru a cârpi cizmele oamenilor e firească. Ghiță încalcă însă regula cumpătării („vedea banii grămadă înaintea sa și i se împăienjneau parcă ochii”)și, prin urmare, în spiritul moralist cu care ne-a obișnuit Slavici, va fi nevoit să treacă prin toate cercurile înstrăinării. Ghiță se îndepărtează de Ana, soția sa, de copii, de soacră și de el însuși. Dintr-un soț iubitor, grijuliu, un bun tată, un ginere respectuos, un om cinstit, drept, mândru, demn și „blând la fire”, Ghiță devine lacom de câștig, necomunicativ, egoist, vinovat, „ursuz”. Scriitorul redă magistral, gradat schimbarea lui Ghiță: „se aprindea pentru orișice lucru de nimic”, „nu mai zâmbea ca înainte”, „își pierdea repede cumpătul și-i lăsa urme vinete pe braț” Anei, în rarele momente în care se mai juca cu ea. Ghiță cel necumpătat, cel orbit de câștigul necinstit dar uriaș se găsește implicat din ce în ce mai mult în afacerile necurate ale lui Lică Sămădăul. El este atras de forța corupătoare a lui Lică în jefuirea arendașului și în uciderea unei femei. La proces jură strâmb, încalcând, deci, o altă regulă morală. O altă treaptă a degradării morale a protagonistului cu voința slăbită este momentul în care își aruncă propria soție în brațele lui Lică. Orbit de furie, nemulțumit că Ana i-a cedat Sămădăului și dorind să o scape de povara păcatului adulterului, Ghiță își ucide și soția pe care o iubea. Eliberarea lui din ghearele patimii nu va fi posibilă decât în moarte.

Ghiță este un personaj tragic, care parcurge traseul unei dezumanizări graduale, în care se înscriu, antitetic, dorințe, constrângeri, speranțe, decepții, bucurii. El este nevoit să aleagă între două situații nefavorabile: fie să devină bogat, dar corupt, fie să renunțe la han și să rămână sărac. Dintr-o patimă crescândă pentru bani, Ghiță își dorește chiar înstrăinarea de familie, ca o eliberare de o povară care îi răpește libertatea de a se asocia cu Lică în afaceri necurate: „Ghiță întâia oară în viața lui ar fi voit să n-aibă nevastă și copii ca să poată zice: «Prea puțin îmi pasă!»”.

Ana împărtășește același destin tragic, pentru că încalcă virtuți morale, cum sunt cinstea și loialitatea față de soțul ei. Din nevasta iubitoare și sinceră, ea devine ușuratică și își înșală soțul cu Lică. Simțindu-se tot mai înstrăinată de soțul ei, Ana alunecă rapid spre prăpastia adulterului, înșelându-și bărbatul pe care ajunsese să-l disprețuiască: „Tu ești om, Lică, iar Ghiță nu e decât muiere îmbrăcată în haine bărbătești, ba chiar mai rău decât așa.”- îi mărturisește ea Sămădăului.

Se poate încheia lecția de caracterizare a personajelor cu observații despre crezul literar al lui Ioan Slavici, scriitor moralizator: „În gândul meu, rostul scrierii a fost întotdeauna îndrumarea spre o viațuire potrivită cu firea omenească.”(Ioan Slavici, *Lumea prin care am trecut*), precum și cu repere despre educația financiară și educația pentru viața de familie, aplicabile în viața de viitori adulți a elevilor- în spirit transdisciplinar.

Bibliografie

1. Boghiu Emilia, *Ghid de poetică a prozei*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009;
2. Lungu Ofelia, *Competențe transversale în învățământul românesc actual*, în „Cadrul didactic- promotor al politicilor educaționale”, 2019;
3. Petrescu Paloma și Pop Viorica, *Transdisciplinaritatea- o nouă abordare a situațiilor de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007;
4. Soare Hadrian și Soare Gheorghe, *Limba și literatura română. Clasa a XII-a. Totul despre/totul pentru BAC*, Editura Carminis, Pitești, 2011;
5. Stoleru Cecilia, *Literatura română. Comentarii literare*, Editura Pestalozzi, București, 2004.

TERAPIA LOGOPEDICĂ ÎN DIZARTRIE

Cocalea-Drăghici Ana-Maria

Dizartria este o tulburare de pronunție cauzată de afectarea căilor centrale și a nucleilor nervilor implicați în producerea limbajului [1]. Se caracterizează pe lângă prezența fenomenelor dislalice, printr-o vorbire confuză, disritmică, disfonică, cu rezonanță nazală și pronunție neclară [2]. Aceste tulburări de control și de execuție se datorează anomaliilor din mușchii utilizați pentru vorbire, care pot include slăbiciune, spasticitate, necoordonare, mișcări involuntare sau tonus muscular excesiv, redus sau variabil. Dizartria afectează în mod specific mușchii feței, calitatea vocală și controlul respirației.

Termenul de disartrie semnifică ”deficit al articulării verbale care se datorează unei afecțiuni cerebrale, fiind considerat o formă minoră de anartrie și care se manifestă prin dificultatea de a emite sunete inteligibile”, conform definiției date de autorii dicționarului Larousse[3]. Copilul disartric are o vorbire destul de confuză, disfonică, și disritmică, vorbirea sa fiind monotonă și cu o pronunție incorectă. Copiii cu tulburări motrice de vorbire demonstrează neuroplasticitatea pentru învățarea vorbirii. Neuroplasticitatea este capacitatea creierului de a forma și de a reorganiza conexiunile sinaptice, în special ca răspuns la învățare, experiență sau după rănire. Prin urmare, intervenția timpurie pentru tratamentul tulburărilor de vorbire motorie la copii este critică. Frecvența consistentă a tratamentului și oportunitățile de repetare sunt foarte importante.

Dizartria este o tulburare de vorbire care se exprimă în pronunția dificilă a anumitor cuvinte, sunete individuale, silabe sau în pronunția lor distorsionată. Dizartria apare ca urmare a unei leziuni cerebrale sau a unei tulburări de inervație a corzilor vocale, a mușchilor faciali, respiratorii și a palatului moale, în boli precum palatul fend, buza fendă și din cauza lipsei de dinți. O consecință secundară a disartriei poate fi o încălcare a vorbirii scrise, care apare din cauza incapacității de a pronunța clar sunetele cuvântului. În manifestările mai severe ale disartriei, vorbirea devine complet inaccesibilă înțelegerii celorlalți, ceea ce duce la o comunicare limitată și la semne secundare de dizabilități de dezvoltare, lent sau, dimpotrivă, accelerată.

Clasificarea făcută de Prof. Univ. Dr. Emil Verza, clasificare care ține seama de cât mai multe criterii și anume: anatomo-fiziologic, lingvistic, etiologic, simptomatologic și psihologic. În prima categorie regăsim tulburările de pronunție sau de articulație: - dislalie; -dizartrie/dizartrie, - rinolalie [4].

Formele disartriei:

- *disartrie corticală* – apariția deficiențelor de la nivelul scoartei cerebrale, care pot avea la baza meningo-encefalita, tulburări vasculare traumatisme cranio-cerebrale.
- *disartria sub-corticală* – predomină tulburările căilor extrapiramidale sau piramidale.
- *disartria cerebeloasă*– leziuni ale cerebelului și căilor cerebeloase – vorbire neclară, monotonă, bolborosită, greu de înțeles.
- *disartria bulbară* – tulburările neuronilor motori și a nervilor din bulb.
- *disartria pseudo-bulbară* – afecțiuni ale căilor cortico bulbare ce duc la apariția de paralizii totale ori parțiale la nivelul buzelor, limbii, vălului palatin [5].

Tabloul disartric presupune implicații multiple atât în *planul actului fonator*, cât și în *planul actului articulator* [1].

În terapia limbajului tulburat există două categorii mari de metode și procedee. Dintre acestea, unele sunt generale și comune pentru toate categoriile de deficienți, iar altele sunt specifice și se adoptă în raport de fiecare tulburare în parte. dar în cele mai multe cazuri, ele se aplică combinat și vizează, în egală măsură, aspectele corective ale limbajului ca și stimularea

activității psihice în ansamblu. Cele din a doua categorie sunt de competența exclusivă a specialistului, dat fiind gradul lor de complexitate și dificultate [6].

Obiectivul principal al tratamentului disartriei este dezvoltarea vorbirii normale la copil, care va fi de înțeles pentru ceilalți, nu va interfera cu comunicarea și formarea suplimentară în abilitățile elementare de scriere și lectură.

După cum sa menționat deja, dizartria este o tulburare de vorbire cauzată de patologia sistemului nervos. În acest caz, copilul are nevoie de terapie complexă gravă, care combină trei factori: terapia logopedică, terapie medicamentoasă și alte terapii specifice. [10]

A.Terapia logopedică pe o metodă individuală.

Terapia logopedică desfășurată de un logoped implică: dezvoltarea abilităților motrice ale aparatului de vorbire și abilități motrice fine, voci, formarea vorbirii și a respirației fiziologice, corectarea pronunției incorecte a sunetului și fixarea sunetelor transmise, lucrul la formarea comunicării verbale și a expresivității vorbirii.

Cu cât se începe mai curând terapia și cu cât se tratează mai serios, cu atât este mai mare probabilitatea ca un copil să poată merge la o școală obișnuită și nu la o instituție specializată pentru copiii cu dizabilități.

Tratamentul logopedic al disartriei, desigur, joacă un rol esențial. Acestea includ o întreagă gamă de activități care vizează dezvoltarea copilului:

- abilități motorii fine (în acest scop, medicul dezvoltă un set individual de exerciții pentru degete);
- instrument de vorbire (presupune forme speciale de gimnastică de masaj și articulare);
- respirație – atât normal cât și în timpul unei conversații (folosind exerciții de respirație);
- funcții vocale (anumite exerciții ortofonice și fonopedice);
- abilități de pronunțare a sunetelor în mod corect;
- capacitatea de a vorbi expresiv;
- capacitatea de a comunica cu alții prin vorbire.

Proceduri specifice și combinații ale acestora, desigur, depinde de severitatea stării pacientului și de tipul particular de patologie a localizării vatra. La fel de importantă este vârsta copilului și nivelul general al dezvoltării acestuia.

Prin tratament se urmărește: - încetinirea frecvenței vorbirii, creșterea forței musculare; - îmbunătățirea susținerii respirației pentru ca persoana să poată vorbi mai tare; - amplificarea mișcărilor buzelor și ale limbii; - îmbunătățirea producerii sunetelor pentru ca persoana să poată vorbi mai clar; - educarea familiei, a însoțitorilor și profesorilor asupra strategiilor pentru o comunicare mai eficientă cu o persoană cu disartrie; - în cazurile severe, învățarea folosirii metodelor de comunicare alternative (gesturi simple, echipament electronic, alfabetul).

Tehnicile tradiționale încearcă corectarea deficitelor în frecvență (articularea cuvintelor), prosodie, intensitate (puterea vocii), rezonanță și fonație. Aceste tratamente implică exerciții care cresc forța mușchilor implicați în articularea cuvintelor (care pot fi flască și slăbiți sau excesiv de stresați și dificil de mișcat), dar și tehnici alternative pentru a crește inteligibilitatea celui care vorbește (cât de bine este aceste înțeles de către cei care îl ascultă). Tehnici mai recente bazate pe principiile învățării motorii, precum *terapia vocii Lee Silverman* pot îmbunătăți vocea și funcția vorbirii [6] și [9].

În contextul actual terapia logopedică în general s-a adaptat și se desfășoară în online sincron sau asincron existând atât limitări dar și avantaje multiple.

Așadar direcțiile de intervenție terapeutică logopedică care privesc componenta lingvistică în general, comunicațională sunt: 1.intervenția în plan motor; 2.intervenția în plan respirator; 3.intervenția în plan fonator; 4.intervenția în plan articulator [7].

1.Intervenția în planul motor [8].

Are ca obiective: - dezvoltarea conduitelor motorii de bază (mers, mișcări de rotație, de supinație și pronție; - dezvoltarea musculaturii fine (față, limbă, buze, mandibulă, vîl palatin, musculatura laringiană, digitală, manuală); - dezvoltarea abilităților de coordonare musculară (ochi, picior, mână).

2. Intervenția în planul respirator [8].

Are ca obiective, având în vedere faptul că tulburările de respirație însoțesc majoritatea formelor de dizartrie:

- a) În cazul tulburării extrapiramidală: - creșterea controlului asupra mișcărilor respiratorii; - eliminarea dischineziilor respiratorii; - dezvoltarea capacității de prelungire a actului expirului și inspirului; - dezvoltarea abilităților de coordonare a musculaturii în actul respirator; - creșterea volumului respirator; - creșterea preciziei respiratorii.
- b) În cazul unei dizartrii spastice (pseudobulbară), unde este afectat neuronul motor central: - reducerea spasmului respirator; - intensificarea controlului asupra actului respirator voluntar; - creșterea volumului respirator; - diferențierea respirației orale de cea nazală; - coordonarea unei de aer prin cavitatea bucală și/sau nazală; - reducerea/eliminarea deperdiției nazală
- c) Dezvoltarea abilităților respiratorii în tulburarea ataxică (cerebeloasă): - intensificarea controlului în actului respirator; - formarea unui ritm respirator funcțional; - creșterea volumului respirator; - asigurarea respirației costoabdominală, profundă.

3. Intervenția în plan fonator [9].

Are ca obiective - dezvoltarea musculaturii tractului fonator; - dezvoltarea abilităților de creștere a presiunii subglotice; - emiterea vocii pe frecvențe adecvate vârstei, statutului social, genului și nevoilor comunicaționale; - dezvoltarea abilităților de control al intensității vocii; - eliminarea spasmelor/dischineziilor fonatorii; - creșterea flexibilității vocii prin asigurarea unui ritm fonator adecvat; - dezvoltarea abilităților de control al actului fonației (prelungirea emiterii vocii, alternarea prelungirii emiterii vocii, cu pauze).

Vocea se emite și se modelează cu ajutorul vocalei „a”, apoi cu alte vocale și consoane care prelungesc. Se pronunță vocala „a”, prelungit, scurt, cu pauze alternative, după care se insiată asupra articulării vocii în registre de tonalități diferite (înalt, grav, neutral), apoi cu intensități diferite (rostire în șoaptă, situație în care presiunea subglotică crește, musculatura aparatului fonoarticulator se tensionează și se facilitează articularea sunetului „a” rostit cu voce tare, sau cu o intensitate moderată a vocii)

4. Intervenția în plan articulator [10].

Vizează: 1-nivelul pronunției sunetelor izolate; 2-nivelul coarticulator; 3-etapa pregătitoare; 4-etapa emiterii sunetelor; 5-etapa diferențierii sunetelor izolate; 6-etapa consolidării; 7-etapa de diferențiere a sunetelor în silabe și cuvinte; 8-etapa de automatizare.

Cea mai importantă etapă pentru terapia dizartricului, căreia trebuie să i se acorde mai mult timp și presupune utilizarea sintagmelor și a propozițiilor, având ca țintă vorbirea spontană, fluentă, acurată, corectă, activitățile putându-se baza și pe citi-scris (dacă este posibil). Dintre activitățile și exercițiile care pot fi utilizate menționăm: citirea unui text și selectarea tuturor cuvintelor care conțin sunetul afectat, citirea și memorarea de poezii, exerciții de cântat, exerciții de citit/ascultat și rezolvat ghicitori, jocuri de rol și dramatizări, activități în aer liber, în parc, la grădina zoologică (excursii), menite să permită vorbirea spontană.

B. Terapia cu medicamente.

Nu există nici un tratament medical pentru dizartrie. Atunci când tulburările de vorbire sunt de obicei prescrise stimulente neurometabolice – medicamente care vizează îmbunătățirea activității creierului.

Această terapie are scopul de a „impulsiona” a copilului la o cunoaștere activă a lumii, pentru a facilita procesul său de învățare, îmbunătățirea memoriei, stimula dezvoltarea inteligenței, dar aceste medicamente afectează mintea, medicamentele utilizate în mod obișnuit

pentru tratamentul drogurilor. În plus față de nootropi, în tratamentul patologiei, folosesc vasculare (pentru a îmbunătăți circulația cerebrală, cardiacă și periferică), sedative (pentru ameliorarea simptomelor de iritabilitate și anxietate), metabolice (pentru a îmbunătăți metabolismul) și alte categorii de medicamente. Efectul lor pozitiv se bazează pe faptul că afectează în mod specific funcțiile creierului superioare, stimulează activitatea mentală, îmbunătățesc procesele de învățare, activitatea intelectuală și memoria copiilor, care este prescris de un neurolog.

C. Exerciții și proceduri suplimentare, dintre care cel mai important este atitudinea atentă a părinților, căldura lor, dragostea și răbdarea. Sarcina exercițiilor de fizioterapie este de a întări mușchii feței copilului, de a-și dezvolta abilitățile motorii generale, de a-și dezvolta abilitățile de auto-îngrijire. Masaj bine stabilit pentru dizartrie, care trebuie făcut regulat și zilnic. În principiu, masajul este primul lucru cu care începe tratamentul pentru dizartrie. Ea constă în a mângâia și a furnica ușor mușchii obrazilor, buzelor și maxilarului inferior, atrăgând degetele buzelor în direcție orizontală și verticală, masând cu plăcuțele indexului și cu degetele mijlocii ale palatului moale nu mai mult de două minute, în timp ce mișcările ar trebui să fie înainte și înapoi. După astfel de exerciții, exercițiile de respirație sunt de obicei urmate de un complex compus de un terapeut de vorbire, el a dezvoltat, de asemenea, proceduri de masaj și dezvoltarea degetelor.

D. Medicină alternativă

De obicei, medicina alternativă înseamnă utilizarea metodelor de corectare neconvenționale s-au dovedit eficiente cum ar fi: delfinoterapia, izoterapia, terapia senzorială, terapia cu nisip, terapia preventivă, băile terapeutice, hirudoterapia, etc. acupunctura, homeopatia și alte metode care diferă de medicamentele care sunt mai familiare mentalității noastre. Trebuie spus că astfel de metode de tratare a dizatriei sunt folosite, în special în țările din est, în special în China. [5].

Sub aspectul evaluării și intervenției *dizartria* se aseamănă cu dislalia, ceea ce le diferențiază fiind ”*complexitatea manifestării și implicării la nivelul celorlalte domenii care se reunesc sub cupola tulburărilor de limbaj și comunicare (domeniul fonator, domeniul rezonator, domeniul respirator etc.*” [12].

Bibliografie

- [1]. Carolina Bodea Hațegan, Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise, București, Editura Trei, 2016, pag.174;
- [2]. Georgeta Burlea, Marin Burlea (coord), Dicționar explicativ de logopedie, Iași, Editura Sedcom Libris, 2004, pag 115;
- [3]. Larousse, Marele dicționar al psihologiei, , București, Editura Trei, 2006, pag.357;
- [4]. Alois Gherguț, Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice, ediția a III-a, Iași, Editura Polirom, 2013, pag. 228;
- [5]. <http://www.logopedics.info/~resursă> online, articol ”Tulburările de vorbire la copil – Dizartria”;
- [6]. <https://www.romedic.ro/dizartria-OR18737>, Dr.Stiuruc Simona, articol Dizartria;
- [7]. Carolina Bodea Hațegan, Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise, București, Editura Trei, 2016,pag.196;
- [8]. Carolina Bodea Hațegan, Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise, București, Editura Trei, 2016,pag.197-198;
- [9]. Carolina Bodea Hațegan, Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise, București, Editura Trei, 2016,pag.198-199;
- [10]. Carolina Bodea Hațegan, Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise, București, Editura Trei, 2016,pag.199-215;
- [11]. <http://www.cabinet-logopedic-alexia.ro/dizartria/>;
- [12]. Carolina Bodea Hațegan, Logopedia. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise, București, Editura Trei, 2016, pag.236;

SĂ NINGĂ ARGINT ÎN PRAG DE SĂRBĂTORI!

de Aurelia Codescu

Ninge argint în satul meu drag
Colinda de-o viață se-aude în prag,
Iar bradul cel verde se vrea-mpodobit
Cu daruri aduse de moșul iubit.

Ghirlande de gheață îmbracă pământul,
Crăiasa Zăpezii aleargă ca vântul
Cu roze-n obraji, vrând să-i revadă
Pe dragii copii ce mișună-n stradă.

Și gerul năprasnic steluțe pictează
Pe geam, în văzduh și fulgii valsează,
Iar fumul din hornuri pe cer e spirală
Copacii din stradă sunt gata de gală.

Parfumul gutuiei se simte în geam
De frig, zgribulită e-o vrăbie-n ram
Și țurțurii veseli dantel-au făcut
Cu toții anunță ce iarn-au văzut.

Povestea bunicii nu-i spusă în van
Colinda cea sfântă-i cântata an de an
Larmă, ropot de cai și bice trosnind,
Vestesc colindătorii prin sate intrând,

Căci Seara de-Ajun cu farmec se lasă
Și-aprinde lumini în inimi, în casă,
Sărac sau bogat primești o urare
Minune e azi, e mare sărbătoare!

Cu dragoste, colinda, oriunde s-o primești,
Magia sărbătorii, creștine, s-o iubești!
Tradiția mereu să meargă mai departe
Păstrând-o în suflet, nu numai în carte!

Să ningă argint, steluțe să cadă,
Copiii din case să iasă, să vadă,
Trăsura cu reni și Moșul cu daruri
Pe gaura cheii, intrând, valuri, valuri...

E TOAMNĂ PESTE TOT...

de Aurelia Codescu

E toamnă-n gând, în ceruri, în vântul de afară,
În zărilor albastre, în frunzele ce zboară...
E toamnă printre oameni, în satele plăpânde,
În zborul lin de păsări, în turmele flămânde...

E toamnă peste tot, în sufletul pustiu
În stelele ce cad, deși decoru-i viu...
E trist și-amar cuvântul ce-ți stă acum pe buze
Și-n jur s-aprind scânteii, asemeni unor muze...

Sunt stelele de sus, în noaptea cea divină
Iar luna, ca-ntr-un basm, împarte doar lumină
Pribeagul dor se plimbă prin amintiri de-o viață,
Zâmbind, timpul viclean, îl simte cum se-agață.

Dispare, apoi, năluca, în noapte-autumnală,
Lăsând în urma vise și nostalgii de-o vară...
Natura îl cunoaște și-îmbrățișează gândul
Ca orice anotimp, încet și-așteaptă rândul.

DOININD COPILĂRIA...

de Aurelia Codescu

E noapte-i lună plină și stelele-s de-argint
O frunză rătăcită valsează lin în vânt,
Iar locul de-altădată ce-acum e adormit
E-ntreaga mea poveste, e cel mai frumos mit.

Pe strada cea îngustă văd casa părintească
Ce-acuma-i părăsită, dorind să îmi vorbească
Mă-ntorc pentru o clipă și-n față mi se-arată
Dulcea copilărie, tot ce-am trăit odată...

Și-n liniștea nocturnă încerc să regăsesc
Ceva din glasul mamei, acel sfat părintesc
Aievea-n pragul casei parcă se-arată tata,
Zâmbind în colțul gurii când își revede fata.

Mi-e greu să mă trezesc, s-accept c-a fost un vis,
Dar timpul nu ne iartă, e cel mai crud abis
Și-n suflet port pecetea acelor vremi apuse,
Doinind copilăria și-atâtea povești spuse.

RECUNOȘTINȚĂ

de Aurelia Codescu

Icoană ți-e părintele, copile
Și roagă-te mereu să aibă zile!
Iubește-l și-nțelege-l, că-ntr-o zi,
Te vei trezi, iar el nu va mai fi.

Acceptă-l, venerează-l, prețuiește
Orice cuvânt sau orice sfat cât este,
Căci mâine ai să-l cauți printre rânduri,
Dorindu-ți să-ți apară și în gânduri.

Întreabă-l des dacă îi este bine
Asigură-l că poate fi mândru de tine
Deschide-i poarta să te vadă iar venind,
Sărută-i mâna, îmbrățișează-l doar zâmbind!

Și Domnului tu cere-i sănătate,
Căci, de te vede împlinit, are de toate.
Să-i porți recunoștință, să îi mulțumești
Și cât mai des să îi declari că îl iubești!

Că-n ochii blânzi ai lui se pot citi ușor
Amprenta timpului și multe răni ce dor
Pe care le-a mascat cu-atâta demnitate,
Pentru că el nu știe ce înseamnă răutate.

Și hotărât ca tu s-ajungi omul de azi,
Atent și în capcana vieții să nu cazi
Ți-a presărat în suflet ambiție, voință,
Având ca și suport fidela lui Credinta.

CE-I OMUL NOSTRU AZI ?

de Aurelia Codescu

Ce-i omul nostru azi, o frunză-n vânt ce zboară,
O inimă rănită ce bate-n piept și doare,
O lacrimă pe-obraz, un suflet rătăcit,
O lecție de viață, un ego doar rănit!?

Ce-i omul nostru azi, un stres cotidian,
O pată de culoare, măcar o dată-n an,
Un zâmbet pe un chip, ridat și obosit,
O floare în grădina ce-acum s-a ofilit!?

Ce-i omul nostru azi, un simplu trecător,
O clipă efemeră, iluzie și dor,
O sumă de cuvinte, acum fără valoare
Și urme-adânci pe-acele nisipuri mișcătoare!?

Ce-i omul nostru azi, o goană după bani,
Puțină bunătate, dar nu pentru mulți ani,
Principii și valori în curs de degradare
Și-atunci te-ntrebi, e-o pură întâmplare?

Ce-i omul nostru azi, atâtea „necuvinte“,
Invidie, frustrare și crude suferințe,
O lips-a rațiunii, impulsuri de moment,
Șantaj sentimental atât de evident!?

Te naști, trăiești și mori, ești simplu muritor
Învață să iubești, să simți că-ți este dor!
Fii om, empatizează cu cei plini de nevoi,
Fără credință suntem și noi atât de goi!

Tu, omule de rând, vei reuși smerit
Să tot primești în plus, să fii mereu iubit,
Să dăruiești căldura și binecuvântat
Ești mândru că ești „om“, nu doar la figurat!

MANAGEMENTUL FINANCIAR IN DOMENIUL EDUCAȚIEI

Dănilă Filareta

Activitățile din sectorul educațional nu pot fi realizate foarte simplu, necesitând calcule și analize referitoare la cost -profit.

Managementul financiar se bazează pe principiul că orice cheltuială trebuie să finanțeze un rezultat așteptat. De fiecare dată când se efectuează o cheltuială, se specifică ce efecte se produc, se stabilesc perioadele la care se realizează evaluarea stării, modul în care s-a efectuat cheltuiala și efectele acesteia.

O resursă deosebită este timpul care nu poate fi stocat sau realocat. Foarte importantă este planificarea. Orice abatere de la ea este permisă, condiția fiind că ori de câte ori intervine o modificare se impune și modificarea planului. Prin planificarea activităților vedem în orice moment unde suntem și unde dorim să ajungem.

Managementul resurselor financiare este unul dintre factorii care determină eficiența unei activități. Modalitatea în care sunt puse în valoare resursele financiare nu este o îndeletnicire la îndemâna oricui; este nevoie de multă pricepere și multă stăruință. Ca în orice alt domeniu de activitate și în educație se produce valoare adăugată. Dar pentru aceasta, este foarte important ca cei care sunt delegați cu atribuții și competențe manageriale să colaboreze pentru a atinge obiectivele pe care și le-au propus, urmărind scopurile organizației, pentru a obține acele rezultate care se pot constitui în indicatori de performanță. Ca orice organizație, școala românească este pusă în fața unui efort permanent de adaptare la condițiile mediului economic. Problemele cu care se confruntă societatea în general, devin complexe, uneori dificil de soluționat. Managementul în general, lucrează cu capital uman iar școala este chemată să modeleze capitalul uman, să-l capaciteze pentru a face față provocărilor pe care le va întâmpina la un moment dat. După cum știm, proiectele educaționale urmăresc, într-un final creșterea sau îmbunătățirea calității în educație. Cum se poate realiza aceasta? Ce poate face școala pentru a atinge nivelul de performanță propus? Răspunsurile pot veni atât din interiorul cât și din exteriorul școlii. Factorii externi ai mediului economico-social influențează modul în care acționăm asupra resurselor de care dispunem. Este un fapt binecunoscut, că în recrutarea personalului calificat pentru activitățile unei organizații, de cele mai multe ori, agenții economici întâmpină dificultăți serioase în a alege candidații cei mai potriviți. O explicație a acestei situații ar putea fi lipsa de orientare corectă a elevilor și a părinților în consens cu tendințele actuale ale pieței forței de muncă, ceea ce se traduce prin frecvența opțiune mai degrabă spre specializările teoretice în parcursul școlar, în detrimentul unor specializări profesionale (care sunt deficitare în piață). Dacă tendința continuă, școala se va confrunta în continuare, din păcate, cu o alocare financiară – ineficientă, într-un final de parcurs educațional - spre acele specializări solicitate dar care nu conduc și la obținerea acelei eficiențe și eficacități a utilizării fondurilor, transformată în productivitate în societate și în final, la plusvaloare. Sigur, școala se poate orienta spre suplimentarea fondurilor alocate de la bugetul de stat și/sau de la bugetul local, spre atragerea de resurse extrabugetare pe care legislația financiară generală și specifică o permite. Având în vedere faptul că, interesul agenților economici în acordarea de sponsorizări și donații a scăzut în ultima perioadă și posibilitatea unităților școlare de a apela la astfel de resurse devine limitată. Descentralizarea învățământului este o soluție cu foarte bune rezultate. Procesul de descentralizare financiară în educație răspunde cel puțin câtorva dintre cerințele standardelor europene: învățământ organizat, administrat și finanțat astfel încât să se asigure respectarea principiilor transparenței, echității și adecvării educației. În condițiile actuale economice, consecințele negative ale prețurilor ridicate ale materialelor didactice sau a altor mijloace necesare instruirii unui elev, ar putea fi contracarate dacă prin norme specifice

corect aplicate, managementul financiar ar putea aplica pentru surse de finanțare complementare și/sau compensatorii.

Modificările survenite în politica educațională – în principal prin acte normative (legi, hotărâri de guvern, metodologii, ordine de ministru) ar putea produce mutații semnificative într-un timp relativ optim, dacă ele sunt percepute și transpuse în practică corect. Având în vedere faptul că aproape orice modificare de ordin legislativ are influență în managementul financiar al organizației, accesul la informație este vital. Ca urmare, beneficiarilor educației – elevi, părinți, diriginți, cadre didactice, conducerea școlilor trebuie să fie principalul intermediar în comunicarea corectă și completă a schimbărilor. Un management financiar eficient al resurselor contribuie la creșterea calității în educație;

- factorii externi ai mediului economico-social influențează modul în care putem utiliza resursele financiare de care dispunem;
- este optim ca resursele financiare să fie orientate în concordanță cu tendințele pieței pe parcursul educațional al elevului;
- modificările legislative și politicile educaționale pot influența substanțial managementul financiar al organizației.

Pentru a micșora efectul defavorabil al factorilor externi, este bine să:

- planificăm modul în care se obțin și se utilizează resursele financiare ale organizației astfel încât să se asigure un echilibru între necesitățile de finanțare și posibilitățile de atragere a fondurilor;
- cunoaștem foarte bine mediul normativ/legislativ în care se pot utiliza și atrage fondurile; – cercetăm în permanență mediul social și economic pentru a suplini, uneori cu inovație și creativitate lipsa soluțiilor temporare;
- punem în valoare aptitudini și comportamente ale resursei umane care pot produce performanță;
- optimizăm utilizarea timpului de lucru;
- utilizăm cu precădere mijloacele moderne de informare, atât pentru colectarea datelor cât și pentru prelucrarea informațiilor obținute;
- restructurăm organizația sau părți ale acesteia, acolo unde se poate și este nevoie, fără să avem temeri; – monitorizăm în permanență obiectivele propuse;
- utilizăm pârghii de stimulare financiare și non-financiare ale resursei umane.

Factorii interesați din învățământ sunt: – Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului care are drept de inițiativă legislativă în domeniile politicii financiare și resurselor umane; el are obligația de a colabora cu alte ministere, cu autoritățile locale, structurile asociative reprezentative ale autorităților administrației publice locale, cu asociațiile reprezentative ale părinților, sindicatele reprezentative; – consiliile locale și consiliile județene care contribuie din bugetele proprii la finanțarea de bază și complementară a școlilor. Cadrul legislativ în care se realizează finanțarea învățământului preuniversitar este reglementat, în principal prin Legea nr. 1/2011 a educației naționale. Conform prevederilor acestei legi, atunci când vorbim de finanțarea școlilor din România vorbim de trei tipuri de finanțare: finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea suplimentară. Cele trei tipuri de finanțare se pot asigura din fonduri publice și/sau alte surse, potrivit legii. Finanțarea de bază este asigurată de la bugetul de stat, pornind de la principalul indicator de calcul al resurselor financiare necesar a fi alocate - costul standard pe elev, pentru preșcolari, elevi din învățământul primar, gimnazial, profesional și liceal de stat, particular sau confesional acreditat, învățământul postliceal special de stat. Pentru învățământul preuniversitar particular, taxele de școlarizare se stabilesc de către consiliul de administrație instituției de învățământ. Costul standard pe elev este determinat anual prin metodologii specifice și organisme specializate ale ministerului de resort. Metodologia conține o formulă de finanțare aprobată prin ordin de ministru și un mecanism procedural și instituțional prin care se determină finanțarea de bază aprobată anual prin legea

bugetului de stat și se repartizează pe unități administrativ-teritoriale de către direcțiile generale ale finanțatelor publice județene, asistate de către inspectoratele școlare județene. Conform viziunii legislative a principalului reglementator în domeniul educației din România, finanțarea de bază este menită a asigura desfășurarea în condiții normale a procesului instructiv-educativ la nivelul învățământului preuniversitar, în sensul asigurării a ceea ce în mod modern spunem, educație adecvată, conform unor standard naționale aprobate. Sursa principală a finanțării de bază reprezintă o parte dintr-o sursă însemnată de colectare de venituri la bugetul de stat, respectiv sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată. Alte venituri ale bugetului de stat ca și veniturile bugetelor locale vin să completeze finanțarea de bază destinată bugetului unei școli, din care se vor suporta următoarele costuri: – cheltuielile cu salariile, sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale în bani și contribuțiile aferente acestora; – cheltuielile cu formarea continuă și evaluarea personalului; – cheltuielile cu evaluarea periodică internă a elevilor; – cheltuielile materiale și servicii; – cheltuielile cu întreținerea curentă. Partea din bugetul școlii reprezentat de finanțarea de bază se obține prin multiplicarea costului standard per elev cu coeficientii specifici unității școlare și cu numărul de elevi. Cel de-al doilea tip de finanțare este finanțarea complementară care se asigură din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale și se pune la dispoziție pentru susținerea următoarelor tipuri de cheltuieli: – investiții, reparații capitale, consolidări; subvenții pentru internate și cantine; cheltuieli pentru evaluarea periodică națională a elevilor, cheltuieli pentru concursuri școlare, activități educative extrașcolare; cheltuieli cu bursele elevilor; cheltuieli pentru transportul elevilor; cheltuieli pentru naveta cadrelor didactice; cheltuieli pentru examinarea medicală obligatorie periodică a salariaților, pentru asigurarea securității și sănătății în muncă; cheltuieli pentru gestionarea situațiilor de urgență; cheltuieli pentru participarea în proiecte europene din domeniul educației și formării profesionale. Cel de-al treilea tip de finanțare, finanțarea suplimentară se realizează prin intermediul unui contract încheiat între unitatea școlară și finanțator. Finanțarea prin cele trei surse vine în susținerea principiului conform căruia statul roman garantează dreptul la educație diferențiată, pe baza pluralismului educațional, în acord cu particularitățile de vârstă și performanțele individuale. Finanțarea de bază și finanțarea complementară se asigură prin intermediul unui contract de management încheiat între directorul școlii și primarul localității unde se află unitatea de învățământ, respectiv între președintele consiliului județean și directorul școlilor special. Finanțarea de bază a învățământului preuniversitar se face după principiul "resursa financiară urmează elevul", conform căruia alocația bugetară aferentă unui elev sau unui preșcolar se transferă la unitatea de învățământ la care acesta învață; acest traseu financiar al resurselor în funcție de parcursul elevului, vine în susținerea principiului conform căruia sistemul de învățământ din România este un sistem deschis, permițând elevului transferul de la o unitate școlară la alta. Pe lângă acest indicator al finanțării unității școlare – costul standard pe elev stabilit, aprobat și comunicat, alt indicator de finanțare, tot atât de important în planificarea bugetului este numărul de elevi din unitatea de învățământ. Este de reținut faptul că normele legislative stabilesc limite minimale pentru care o unitatea școlară poate fi asimilată unei unități de învățământ cu personalitate juridică și pentru care unitatea administrativ-teritorială poate aloca resurse financiare și cu care se poate încheia contractul de finanțare.

Toate sursele prin care se alocă sume de bani pentru unitatea de învățământ se materializează anual, în bugetul de venituri și cheltuieli al școlii pentru care directorul și consiliul de administrație răspund, în condițiile legii. În exercitarea atribuțiilor și competențelor acordate, directorul și consiliul de administrație au obligația de a respecta principii ale finanțării cheltuielilor în școală. Unele dintre acestea, cele mai semnificative pentru demersul nostru sunt: – transparența fundamentării și alocării fondurilor; – echitatea distribuirii fondurilor destinate unui învățământ de calitate; – adecvarea volumului de resurse în funcție de obiectivele urmărite; – predictibilitatea, prin utilizarea unor mecanisme financiare coerente și stabile; – eficiența utilizării resurselor. În conformitate cu prevederile legale, la baza sistemului de

finanțare și administrare a unităților de învățământ preuniversitar de stat putem urmări principiile enumerate jos:

- indicatorul principal utilizat în calculul necesarului de fonduri financiare pentru o unitate de învățământ este numărul de elevi sau de preșcolari înscriși în unitatea de învățământ respectivă; indicatorul de calcul al alocațiilor financiare trebuie să fie cifra de școlarizare, care să joace rolul de stimulent al 11 alocării, în sensul înscrierii unui număr mai mare de elevi sau constituirii unor organizații eficiente din punct de vedere financiar;
- criteriul fundamental de alocare a fondurilor financiare destinate unității de învățământ îl reprezintă costul standard pe elev sau preșcolar, corectat cu indicatori care să asigure diferențierile date de condiții speciale de desfășurare a procesului instructiv-educativ;
- alocarea fondurilor financiare destinate finanțării unităților de învățământ trebuie să răspundă următoarelor criterii:1, eficiență: eficiența determină alocarea suplimentară de fonduri financiare disponibile după nevoi, zonele cu cele mai mari nevoi primesc un volum de fonduri adecvat, ceea ce presupune evaluarea nevoilor, alocarea pe baza de nevoi, schimbarea alocațiilor pe măsura schimbării nevoilor, stimularea managementului performant al directorilor unităților de învățământ;2, - eficacitate: eficacitatea determină calitatea actului educațional, respectiv atingerea obiectivului general al procesului educațional: număr de elevi beneficiari ai unei calități sporite a procesului educativ, realizat prin asigurarea unui grad de profesionalism mai mare al personalului, îmbunătățirea raportului elevi-profesor, recompense financiare pentru profesori cu rezultate performante; 3,- echitate: echitatea determină egalitatea între oportunitățile oferite fiecărui elev sau preșcolar, respectiv șanse egale și acces la învățământ de calitate, indiferent de mediul de proveniență, categorie socială, etc.;4, – decizia privind managementul financiar și administrativ se plasează la nivel cel mai aproape de proces, inclusiv la nivelul directorilor de unități de învățământ, care au un anumit grad de libertate și flexibilitate în proiectarea și execuția bugetară și răspund față de comunitatea locală.

Reglementările legislative în care se face referire la modul de utilizare a banului public se găsesc în Legea nr. 500/2002 a finanțelor publice și Legea nr. 273/ 2006 privind finanțele publice locale. Acestea prevăd principii, reguli bugetare, procedee și competențe specifice. Principii și reguli bugetare: Principiul universalității – conform căruia veniturile și cheltuielile se includ în buget în totalitate și întodeauna, în sume brute. Veniturile bugetare nu pot fi „atașate“ direct unei anumite cheltuieli bugetare, cu excepția donațiilor și sponsorizărilor, pentru care destinațiile sunt stabilite. Principiul publicității – conform căruia sistemul bugetar este deschis și transparent, lucru realizat prin faptul că există o dezbateră publică a proiectelor de buget, cu prilejul aprobării acestora și că, după aprobarea lor acestea se publică în Monitorul Oficial al României. Principiul unității – conform căruia veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu într-un singur document, pentru a se asigura utilizarea eficientă și monitorizarea fondurilor publice. Principiul anualității – conform căruia veniturile și cheltuielile bugetare sunt aprobate prin lege pe o perioadă de un an, care corespunde exercițiului bugetar, astfel încât toate operațiunile de încasări și plăți efectuate în cursul unui an bugetar în contul unui buget aparțin exercițiului corespunzător de execuție a bugetului respectiv. Principiul specializării bugetare – conform căruia veniturile și cheltuielile bugetare se înscriu și se aprobă în buget pe surse de proveniență și, respectiv, pe categorii de cheltuieli, grupate după natura lor economică și destinația acestora, potrivit clasificăției bugetare. Principiul unității monetare – conform căruia toate operațiunile bugetare se exprimă în monedă națională.

Există o relație de cauzalitate între educație și creșterea economică. Pentru mulți, mai mulți ani de școlarizare pot fi, de asemenea, o sursă de mobilitate socială. În mod similar, statele, națiunile sunt interesate în ridicarea nivelului de școlarizare în rândul populației lor, în parte, pentru că ei cred că astfel se va îmbunătăți productivitatea, va spori calitatea cererii de locuri de muncă în economie, și se va favoriza creșterea economică. Legătura dintre educație și creșterea economică s-a bazat pe argumentul conform căruia o forță de muncă mai bună aduce

o capacitate crescută de a produce. Pentru că lucrătorii mai bine instruiți ar trebui să învețe sarcini mai complexe. În plus, aceștia ar trebui să aibă o atitudine față de muncă mai bună, în special prin conștientizarea utilizării timpului. Educația contribuie la creșterea economică, dovedit fiind de faptul că țările cu niveluri mai ridicate de creștere economică dispun de forță de muncă cu un nivel mai ridicat de școlarizare. În general, națiunile în curs de dezvoltare au o șansă mai bună de recuperare a decalajului în economie, atunci când au forță de muncă cu abilitățile necesare pentru dezvoltarea de noi tehnologii sau de a folosi tehnologii străine. În astfel de modele educaționale, preocuparea pentru educație se îndreaptă către acea forță de muncă care asigură creșterea producției și sporirea capacității angajatului de a inova (înveța noi modalități de utilizare a tehnologiei existente, creează noi tehnologii). Faptul că persoanele cu studii au câștiguri mai mari este o altă indicație a faptului că educația contribuie la creșterea economică. Învățământul superior corelează, de cele mai multe ori, nivelul câștigurilor salariale și creșterea economică. Câștiguri mai mari pentru cei mai educați reprezintă o productivitate mai mare, prin urmare, o creștere a forței de muncă educată în economie este asociată totdeauna cu creșterea producției economice și rate de creștere economică mai mari. Există cazuri în care câștiguri mai mari pentru cei mai educați poate reprezenta o politică pentru a recompensa elitele, pentru a face parte din clasa socială dominantă.

Țările europene au o atenție sporită pentru educarea și creșterea investiției în capitalul uman în corelație cu nevoia de creștere economică. În Europa, organismele responsabile cu finanțarea din fonduri publice a școlilor din învățământul obligatoriu pot fi analizate din punct de vedere al nivelului și varietății acestora, separat pentru fiecare țară. Într-adevăr, este interesat să examinezi dacă o politică educațională se bazează pe mai multe organisme în ceea ce privește finanțarea învățământului obligatoriu. Interesant este dacă finanțarea este unificată sau fragmentată. În unele țări nu există nici o variație a surselor finanțării deoarece aceasta este responsabilitatea exclusivă a unei singure autorități publice. Este cazul finanțării pentru care sunt responsabile doar guvernul central sau autoritățile de la vârf din educație, cum este situația învățământului administrat de către Comunitatea Franceză din Belgia și a tuturor școlilor din Comunitatea Flamandă din Belgia, Grecia, Irlanda, Luxemburg (pentru învățământul secundar inferior), Austria, Liechtenstein (pentru învățământul secundar inferior) și Slovacia. Ar putea fi și cazul țărilor unde finanțarea tuturor categoriilor de resurse este asumată doar de autoritățile locale, așa cum se întâmplă în țările nordice, Bulgaria, Lituania și Polonia, deși nu ar trebui uitat faptul că municipalitățile finlandeze și poloneze primesc anumite alocații guvernamentale prestabilite, pe care le pot suplimenta cu venituri proprii. Acolo unde învățământul obligatoriu este finanțat de mai multe organisme diferite, finanțarea resurselor de personal didactic și/sau nedidactic este – în cele mai multe cazuri – asumată de către autoritatea centrală din învățământ, în timp ce cheltuielile operaționale și/sau de capital sunt finanțate de autoritățile locale sau de alte organisme intermediare. Este cazul majorității țărilor Uniunii Europene. Libertatea acestora în acest domeniu este adesea stabilită de legi, dar poate exista ca atare și în lipsa oricărei prevederi legale. În multe cazuri, posibilitatea ca școlile să strângă bani din surse non-publice implică organizarea de evenimente, de campanii de strângere de fonduri, de donații și sponsorizări. Ceva mai rar, școlile pot închiria proprietăți terților, pot oferi servicii și se pot angaja în proiecte publicitare

În general, cercetătorii au arătat că educația este una dintre condițiile inițiale care definesc starea de echilibru pe termen lung față de care economia unei țări tinde.

Bibliografie

- Legea privind finanțele publice nr. 500/2002,
- Legea nr. 1/2011 a educației naționale
- Finanțe publice“, Văcărel Iulian – E.D.P., București, 1994

- "Managementul școlii într-un mediu descentralizat", Ilie Dogaru și colectiv, Editura Ceres, București, 2003
- "Financial efficiency in school", Raport științific al Departamentului pentru Educație UK Government, University of York, mai 2012

VALENȚE EDUCATIVE ALE ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

Prof. înv. primar Drăcea Camelia

Activitățile extracurriculare sunt o necesitate în modelarea persoalității copiilor în cadrul procesului instructiv-educativ. Este cunoscut faptul că personalitatea umană se îmbogățește și se formează treptat, din aspecte cât mai cuprinzătoare ale lumii înconjurătoare. De aceea, activitățile copilului nu trebuie să se limiteze la spațiul și timpul școlar, acesta trebuie să ia contact cu mediul natural și social ce presupune o gamă mai largă de relații, de comportamente.

Astfel de activități corespund intereselor și stărilor emoționale ale copiilor: vizită la muzee, grădini botanice, grădini zoologice, edificii de artă, la fabrici, excursii, spectacole pentru copii, concursuri pe diferite teme, editarea unor reviste, serbări școlare și obiceiuri specifice anumitor locuri.

Modelarea, formarea și educația omului cere timp și dăruire. Timpul istoric pe care îl trăim cere oameni în a căror formație, caracterul și inteligența se completează pentru propria evoluție a individului.

În școala contemporană eficiența educației depinde de gradul în care se pregătește copilul pentru participarea la dezvoltarea de sine și de măsura în care se reușește să pună bazele formării personalității copiilor.

În acest cadru, învățământul are misiunea de ai forma pe copii sub aspect psihointelectual, fizic și socio-afectiv, pentru o cât mai ușoară integrare socială.

Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților curriculare cu cele extracurriculare, iar parteneriatul educațional apare ca o necesitate.

Oricât de importantă ar fi educația curriculară realizată prin procesul de învățământ, ea nu epuizează sfera influențelor formative exercitate asupra copilului. Rămâne cadrul larg al timpului liber al copilului, în care viața capătă alte aspecte decât cele din procesul de învățare școlar. În acest cadru numeroși factori acționează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării elevilor.

După o bine cunoscută clasificare UNESCO, educația extracurriculară apare sub două aspecte principale: - educația informală, care reprezintă influența incidentală a mediului social transmisă prin situațiile vieții de zi cu zi și - educația non-formală, care se realizează fie în sistemul de învățământ, fie în cadrul unor organizații cu caracter educativ.

Activitățile extracurriculare organizate de școala Parepa au conținut cultural, artistic, spiritual, tehnico-aplicativ, sportiv sau sunt simple activități de joc. Aceste activități cuprind întreaga masă a copiilor dintr-o clasă sau mai multe clase. Le oferă copiilor destindere, recreere, voie bună, satisfacțiile atmosferei de grup, iar unora dintre ei posibilitatea afirmării și recunoașterii aptitudinilor. Activitățile au caracter ocazional și au forme foarte variate.

Menționăm activitățile extracurriculare desfășurate de școala Parepa, jud Prahova: excursii, vizite la muzee, drumeții, vizionare de spectacole, filme, vizite la Mănăstirea Parepa, serbări de Crăciun, de Ziua Mamei, de sfârșit de an școlar, atelier de măștișoare, Săbătoarea toamnei, Săbătoarea copilăriei, 100 România.

Excursiile contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură. Prin excursii, copiii cunosc locul natal în care au trăit, muncit și luptat înaintașii lor, învățând astfel să-și iubească țara cu trecutul și prezentul ei. Prin excursii copii pot cunoaște realizările oamenilor, locurile unde s-au născut, au trăit și au creat opere de artă scriitori și artiști.

În urma acestor călătorii, copiii dobândesc deprinderi de comportare civilizată în muzee, parcuri, în mijloacele de transport, învață respectarea regulilor grupului, asumarea unor responsabilități vizând persoana proprie, în absența părinților.

Au fost organizate activități extracurriculare cu ocazia anumitor sărbători naționale (Sărbătoarea copilăriei, 100 România, Atelier de mărtișoare) sau introducerea unor sărbători locale (Sărbătoarea toamnei).

La „Sărbătoarea toamnei” au participat elevii claselor I-VIII, cadrele didactice ale școlii, autoritățile locale, părinți și reprezentanții asociației non-profit A.C.E.T. Valahia.

În cadrul acestei activități s-a prezentat un program artistic pregătit de elevi, concursul Miss Toamna, expoziția cu vânzare de produse confecționate de elevi în timpul orelor de educație tehnologică și educație plastică.

Programul artistic conține dansuri populare, sceneta Greierele și Furnica, prezentarea de versuri specifice toamnei, cântece populare.

Produsele oferite spre vânzare invitațiilor au fost realizate de copii, ajutați de părinți sau de cadre didactice. Enumerăm câteva tipuri de produse expuse: tablouri cu semințe, ghirlande cu flori, ghirlande de mere, sticle umplute cu diverse semințe, sâmburi, orez colorat, linguri de lemn împodobite în diverse personaje (fluturi, păpuși), ornamente specifice toamnei folosind rondele de lemn etc.

A fost o activitate interdisciplinară încadrându-se în mai multe domenii de activitate, datorită caracterului polivalent și a elementelor diversificate pe care le-a înfățișat. Creează o atitudine ecologistă deoarece în realizarea lucrărilor s-au folosit multe deșeuri, evidențiază faptul că deșeurile pot fi întrebuințate.

Copiii au conștientizat importanța naturii, frumusețea și darurile toamnei, au învățat să valorifice bogăția naturii. Și-au însușit tehnici și metode noi de lucru, și-au format și consolidat deprinderi practice, au stimulat imaginația.

Cea mai importantă valență educativă realizată prin intermediul acestei activități, considerăm că este cooperarea între elevi, între copil și părintele său, între părinți și cadre didactice, între școală și comunitatea locală. Elevii și părinții au lucrat ca o echipă, au făcut schimb de idei, lucru care a facilitat dezvoltarea relației dintre părinți.

Prezentându-se în fața unui public, elevii și-au valorificat abilitățile de comunicare, aptitudinile artistice, fiind o modalitate importantă de a învăța să își controleze emoțiile.

Atelierul de mărtișoare, organizat la nivel de clasă, este o altă activitate extracurriculară realizată cu implicarea părinților. Copiii, împreună cu părinții, au confecționat mărtișoare, folosind diverse materiale și diverse tehnici de lucru, activitatea finalizându-se cu realizarea expoziției cu vânzare.

Principalele competențe dobândite în urma acestei activități sunt formarea și dezvoltarea simțului practic și estetic, dezvoltarea creativității și formarea unor deprinderi de educație financiară.

Sărbătoarea copilăriei a fost organizată cu ocazia zilei de 1 Iunie, în cadrul căreia copiii au fost antrenați în diverse concursuri: curse de biciclete, concursuri distractive – alergare cu picioarele în sac, cu oul în lingură, întreceri sportive – sărituri de coardă, cross, concurs de interpretare vocală, concurs de recitare, concurs de dicție, concurs de dans pe perechi cu balon, concurs de costume din materiale reciclabile.

Activitatea s-a desfășurat într-o atmosferă de bună dispoziție, toate concursurile finalizându-se cu premii oferite de sponsori. S-a dezvoltat spiritul de competiție și fair-play.

Școala Parepa organizează serbări școlare; de Crăciun, de Ziua Mamei, de sfârșit de an școlar cu ocazia festivității de premiere.

Serbările reprezintă un izvor de satisfacție, bucurii, creează bună dispoziție. La pregătirea și realizarea serbărilor, copiii participă cu însuflețire, din dorința de a le oferi spectatorilor momente de distracție, satisfacție, făcându-le viața mai frumoasă, mai plină de sens. Serbarea este o modalitate eficientă de cultivare a înclinațiilor artistice ale copiilor, contribuind la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor.

Activitățile extracurriculare au conexiuni cu lumea reală, au relevanță pentru viața elevilor și pot implica reprezentanții comunității. Elevii pot prezenta ceea ce au învățat unui public real, își demonstrează cunoștințele și competențele prin produsele și performanțele dobândite în cadrul activităților curriculare.

Participând la activitățile extracurriculare, elevii își dezvoltă competențele necesare în secolul XXI, responsabilitatea și capacitatea de adaptare, competențele de comunicare, creativitatea și curiozitatea intelectuală, gândirea critică, capacitatea de colaboare, dezvoltarea relațiilor interpersonale.

Bibliografie

1. Ionescu, D. Popescu, R., (2012), *Activități extrașcolare în ruralul românesc. Dezvoltarea de competențe cheie la copii și tineri*, Editura Universitară, București ;
2. Ionescu, M., Chiș, V., (2001), *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;
3. Jigău M.- *Curs de formare: Facilitator de învățare permanentă în școală*- Tema 6: "Elaborarea ofertei de activități extrașcolare. Școala altfel: să știi mai multe, să fii mai bun- Resurse pentru lectură și informare";
4. Țîru C. M. (2007) *Pedagogia activităților extracurriculare* – Suport de curs, "Activitățile extrașcolare", Cluj-Napoca;

E-LEARNING-PROVOCĂRI ȘI INTEROGAȚII ACTUALE

Drăguș Georgeta

Perioada prin care trecem a schimbat definitiv toate aspectele vieții omului. A făcut imposibilul să pară posibil și chiar puterile unui Dumnezeu omniprezent și atotvăzător sunt concurate de forța magică a laptopului, a tabletei și a smartphone-ului. Camerele de luat vederi ne arată ce se întâmplă în diferite colțuri ale lumii. Într-adevăr, în această perioadă ne redefinim toți identitatea. Elevi, profesori, părinți, conducători, toți par câteodată înmărmuriți în fața unei realități care se derulează implacabil, intempestiv, chiar agresiv sau violent. Perioada a debutat abrupt la toate nivelurile, pe nepregătite. Profesorii și educabilii au încercat să se descurce, apelând la metode inovative, deoarece s-ar fi produs un blocaj educațional, dacă s-ar fi renunțat la un an de studiu. Considerăm că această provocare a fost depășită cu bine. Nu știm încă prea bine în ce măsură școala online este percepută în mod pozitiv atât de elevi, cât și de profesori. Acum s-a creat un paradox, dar probabil că viața complexă și complicată de astăzi ne va mai oferi asemenea paradoxuri. Până acum, de exemplu, elevii nu aveau voie să vină la școală și să intre în sala de clasă cu tablete sau telefoane mobile. Acum s-a creat exact reversul monedei. Elevii trebuie să aibă telefoane mobile, tablete, laptopuri și alte device-uri, pe care, până acum, noi, profesorii, le cam blamam, interziceam, anatemizam, considerând că aceste gadget-uri sunt de evitat, influențând negativ performanțele elevilor sau chiar deformând personalitatea tinerilor educabili.

Se schimbă total și modul de a comunica. Dacă odinioară, scrisorile ajungeau în zile sau săptămâni, iar așteptarea unui apel era condiționată de un soi de captivitate la domiciliu, astăzi orice mesaj ajunge instant la destinatarul său. Considerăm că impactul este extrem de puternic, iar consecințele, complexe. Ne întrebăm dacă, nu cumva, școala online nu aduce cu sine și ea un soi de captivitate la domiciliu. Ea poate să aducă și un tip de singurătate despre care nu știm exact dacă este beneficiul sau blestemul modernității. Singurătatea poate fi prilej de suferință sau stare de grație. Prestigiosul nostru învățământ tradițional nu ne oferea atâtea dileme. Elevii, profesorii, părinții se împlineau printre oameni, deoarece omul este ființă socială și sociabilă și rostul lui este în mijlocul oamenilor. El ar trebui să se abandoneze singurătății doar pentru a se găsi pe sine, în sine.

Parcă niciodată nu sunt mai reale și mai profetice afirmațiile lui Francis Fukuyama. Adevărata motivație a acestor afirmații se află și în gândurile pe care le-a născut lucrarea filosofului american de origine japoneză, Francis Fukuyama, intitulată *Marea ruptură*. Bestseller al anului 2002, cartea înfățișează într-o interesantă perspectivă istorică și filosofică imaginea de secol XXI, iar esența lucrării, care prezintă într-o formă clară chipul timpului viitor, poate fi redată într-un celebru citat: „Viitorul va evolua într-un ritm care ne somează să ne redefinim identitatea.”[1].

Mai mult ca niciodată, ne aflăm pe un drum lung și laborios, plin de capcane și de ispite în care te poți pierde- dascăl, elev, părinte- cu ușurință. Din fericire, nimeni nu trebuie să îl parcurgă singur. În cadrul provocărilor actuale, rolul dascălului-mentor devine tot mai puternic, mai proeminent, mai implicat și mai responsabil. În toate societățile, dascălul a fost un mentor, iar mentorul este un model pentru educabili. Mentorul trebuie să fie, acum mai mult decât odinioară, o societate în miniatură. Dacă tânărul cunoaște viața prin el, acesta, la rândul lui, trebuie să cunoască, din fața calculatorului, viața și lumea în care trăiește învățăcelul său. Într-o contemporaneitate care a debutat atât de abrupt, profesorii au fost obligați să se descurce, într-

o pluralitate de mijloace e-learning, care au generat, fără voia nimănui, o serie de obstacole, piedici, vulnerabilități. În acest context neașteptat, ne întrebăm cum va reuși profesorul să cultive adevăratele valori estetice și etice, pentru că el este ultima redută în fața convertirii definitive a tinerei ființe, în sensul alterării ei. Lecțiile de estetică și de etică alterată îi vor fi oricum oferite de societate.

O concluzie asemănătoare se desprinde și din afirmațiile celebrului psihopedagog Augusto Cury: „Educația modernă se află în criză, pentru că nu este umanizată. Ea îl separă pe cel care gândește, de cunoaștere; pe profesor, de materie, pe elev, de școală- în fine, separă subiectul de obiect. Față de acest fenomen, afirm cu convingere că umanizarea cunoașterii este fundamentală pentru revoluționarea educației.” [2].

La baza unei personalități solide și sănătoase există întotdeauna un mentor capabil. Îi revine societății rolul de a-și proteja și a-și susține mentorii, pentru că în lipsa educației, esteticii și eticii, lumea se va întoarce total și ireversibil în haosul din care s-a ridicat acum câteva mii de ani.

Într-o societate informatizată, imaginea personală devine extrem de fragilă. E adevărat că această comunicare informatizată aduce totul în prezent. În calitate de dascăli, odată cu provocările actuale, trebuie să luptăm cu depresia, anxietatea, managementul stresului și al schimbărilor. Dintr-o perspectivă sociologică, se produc multe evenimente actuale, care pot determina gesturi sau atitudini disperate. Este important să subliniem, atât pentru noi înșine, ca dascăli, cât și pentru educabili, factorii sociologici și schimbările intempestive care ne-au afectat stilul de viață și de muncă. Acum trebuie să încercăm să gândim nonconformist și să percepem într-un mod deschis și fără prejudecăți oportunitățile pe care ți le oferă școala online. Suntem persoane complexe cu multiple componente ale vieții și personalității. Cel mai bun lucru pe care putem să îl facem pentru a ne învinge aceste sentimente și temeri este să citim, să ne informăm, să publicăm articole de specialitate și să participăm la asemenea simpozioane și conferințe care ne oferă șanse și deschideri nemaiîntâlnite. În continuare, școala trebuie să rămână aceea care te învață să înveți. Ea trebuie să deschidă, în continuare, apetitul pentru cunoaștere, pentru nou și să genereze experiențe de învățare pozitive. Starea de elev înseamnă un anumit fel de a privi lumea, cu entuziasm și interes, lăsând deschis către lume ochiul interior și acceptând că lumea se schimbă, iar noi ne schimbăm odată cu ea.

În practica personală de școală online, am folosit diverse platforme, cum ar fi: Gsuite cu Google Classroom și Google Meet. De asemenea, am mai utilizat și alte tehnologii de comunicare, cum ar fi: WhatsApp, Facebook și poșta electronică(e-mail), acolo unde situația economico-socială și a competențelor digitale mai scăzute ale elevilor mei a impus-o. Cel mai mult am folosit platforma Google Classroom, care mi-a facilitat posibilitatea de a transmite conținuturile de predat, fișe de lucru și teste de evaluare formativă sau sumativă. La un moment dat, am considerat că abundența de conținuturi și fișe de lucru standard sunt destul de comune, uneori plate, iar, pe parcurs, își pierd din atractivitate și nu stimulează suficient motivația elevilor. De aceea, am încercat să creez o suită de lecții în PowerPoint.

În literatura de specialitate, există suficiente informații despre atractivitatea programului PowerPoint. De exemplu, profesorul Read Gilgen afirmă următoarele: „din sala de ședințe a corporațiilor la aulele universitare sau poate chiar la biserica din cartier, PowerPoint este folosit pentru a comunica vizual cu adunările de oameni. Prin folosire corespunzătoare, PowerPoint poate fi un instrument grozav, care vă ajută să comunicați, să convingeți, să aduceți inspirație,

să motivați și să educați.” [3]. De asemenea, autorul Tom Bunzel subliniază eficiența și multitudinea de mijloace de prezentare în PowerPoint: „un motiv pentru care ați putea fi interesați de PowerPoint este acela că veți înțelege cât de complexă este comunicarea eficientă. Cu PowerPoint, veți putea utiliza diferite tipuri de elemente pentru a vă putea susține ideile într-o manieră eficientă: tabele, diagrame, imagini și miniaturi, scheme, clipuri media (sunete și video), fișiere ale altor programe, pagini de Web, combinații creative ale acestora și alte tipuri de materiale.” [4]. Autoarea Livia Emilia Magheți arată: „cel mai bun mod de a prezenta un concept sau o strategie de afaceri este acela de a crea o prezentare vizuală, deoarece aceasta furnizează o percepție mai bună în masa auditorilor. PowerPoint ajută utilizatorul: să fie creativ, să-și organizeze informația, să editeze rapoarte, să-și facă proiectele mult mai interesante, întrerupând monotonia unei prezentări care conține numai text.” [5].

Folosind tehnica PowerPoint, am proiectat o lecție de recapitulare la clasa a XI-a, profil tehnic *În vreme de război* de I.L. Caragiale, în care am inclus și câteva elemente de transdisciplinaritate, considerând că această modalitate este proiectată din perspectiva unei filosofii holistice asupra învățării. Interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea presupun o intersecție a diferitelor arii disciplinare, iar integrarea propriu-zisă a curriculumului din punct de vedere „teritorial”, marcată de prezența explicită a proceselor de frontieră se face simțită pentru prima dată la acest nivel. Situate sub semnul unui management al libertății, aceste demersuri devin un teren fertil, deschis noilor explorări curriculare, scurtcircuitând monotonia unor lecții „canonizate” și oferindu-le discipolilor noștri șansa unor „explozii creatoare” și trasee inedite de împlinire personală. Însăși prezentarea PowerPoint reprezintă situarea literaturii și a scriitorilor într-un spațiu virtual, care presupune deja existența unor elemente de transdisciplinaritate. Pentru început, vom enumera câteva valori și atitudini stipulate în conceperea lecției: cultivarea interesului pentru lectură și a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii; stimularea gândirii autonome, reflexive, critice în raport cu diversele mesaje receptate; formarea unor reprezentări culturale privind evoluția literaturii române; cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare; abordarea flexibilă și tolerantă a opiniilor și argumentelor celorlalți; cultivarea unei atitudini pozitive față de limba maternă și alte limbi moderne și recunoașterea rolului acestora pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea universului cultural; dezvoltarea interesului pentru comunicarea interculturală.

Pentru început, am proiectat câteva slide-uri care vizează partea cognitivă a lecției: realismul european și cel românesc, caracteristici, autori din literatura română și cea universală, specii literare cultivate, viziunea asupra lumii. Alte slide-uri s-au referit exact la nuvela *În vreme de război* de I.L. Caragiale: definiția nuvelei realiste și psihologice, temă, momentele acțiunii, personaje, viziune, involuția și criza psihologică a personajului Stavvache, deznodământul nuvelei. Partea cea mai interesantă și cea mai densă a prezentării s-a raportat la metacogniția elevilor. În mod normal, dacă această lecție ar fi fost ținută în sala de clasă, s-ar fi putut folosi metode și procedee de învățare superioare expunerii, adică problematizarea, conversația euristică, brainstormingul și dezbateră. Vom exemplifica această parte atractivă și interesantă a lecției cu prezentarea conținutului câtorva slide-uri. Pe un slide apărea următorul text din nuvelă: „-Ticălosule! strigă d. Stavvache, ne-ai făcut neamul de răs! să pici să nu te mai văd! Pleacă! Du-te înapoi de-ți spășește păcatele! Fugarul a plecat oftând și când a ajuns în prag: - Nene, zice, fă-ți pomană, dă-mi o bardacă de apă. Atâta a putut să zică și a picat jos moale ca o cârpă.” [6]. Pe același slide apărea și itemul de rezolvat: un substantiv, un adjectiv, un verb. (Notați primele trei cuvinte care vă vin în minte, legate de acest text. Cuvintele pot fi luate din

text sau inventate de voi. Principalul obiectiv este să fie: un substantiv, un adjectiv, un verb, în această ordine). Pe alt slide, apărea o cerință care viza în mod direct creativitatea elevilor: „Afară ploua mărunțel ploaie rece de toamnă, și boabele de apă prelingându-se de pe streșini și picând în clipe ritmate pe fundul unui butoi dogit, lăsat gol într-adins la umezeală, făceau un fel de cântare cu nenumărate și ciudate înțelesuri. Legănate de mișcarea sunetelor, gândurile omului începură să sfârâie iute în cercuri strâmte, apoi încet-încet se rotiră din ce în ce mai domol în cercuri din ce în ce mai largi, și tot mai domol și tot mai larg.” [7]. Itemul acestui slide era următorul: redactați un poem într-un vers, după modelul lui Ion Pillat (*Poeme într-un vers*). Exemplu: „Ciudate înțelesuri ne umezesc gândirea.”. Alte slide-uri vizau direct metacogniția elevilor, experiența lor de viață și, nu în ultimul rând, imaginația și creativitatea: V-a plăcut/ nu v-a plăcut nuvela? De ce?; Ce titlu i-ați fi pus nuvelei?; Cum ați fi procedat în locul lui Stavrache?; Prin ce și până la ce punct vă identificați cu unul din personaje?; Ce sfârșit i-ați fi dat nuvelei?; Nuvela are un final închis/deschis? Comentați.; Care sunt comorile voastre? Enumerați.; Care sunt elementele din text pe care le-ați rezolvat/ înțeles cu ușurință?; Care sunt elementele din text pe care le-ați rezolvat/ înțeles cu dificultate?; De ce clarificări mai aveți nevoie pentru a exprima un punct de vedere despre nuvelă?; Redactați o conversație scurtă între doi frați/surori. Ultimii trei itemi, mi-au fost sugerați de lucrarea profesoarei Florentina Sânmihăian. [8].

Pentru caracterizarea personajului Stavrache, am folosit metoda cvintetului, indicată de lucrarea profesoarei Marilena Pavelescu. [9]. Exemplificăm: Subiectul: Stavrache; Două adjective care-l caracterizează; Trei verbe ce exprimă acțiunile sale; Un enunț alcătuit din patru cuvinte exprimând sentimentul vostru față despre subiect; Un cuvânt care exprimă esența subiectului.

În finalul lecției, cu ajutorul profesoarei de fizică, am proiectat pe un slide, un vector ascendent, pe care erau înscrise stările sufletești tranzitorii ale personajului Stavrache: lăcomia, agitația, frica, spaima, groaza, iluzia, halucinația, nebunia. În acest mod, am parcurs și traseul transdisciplinarității. Tema de casă a fost una integrată: În dreptul fiecărei stări sufletești din vector, extrageți din nuvelă pasaje corespunzătoare și comentați-le pe fiecare în 15 cuvinte. Basarab Nicolescu surprinde genial esența transdisciplinarității și rolul ei în gândirea critică și creativă: „Transdisciplinaritatea se referă- așa cum indică prefixul <<trans>>- la ceea ce se află în același timp și între discipline, și înăuntrul diverselor discipline, și dincolo de orice disciplină. Finalitatea sa este înțelegerea lumii prezente, unul din imperativele sale fiind unitatea cunoașterii. Viziunea transdisciplinară ne propune luarea în considerare a unei Realități multidimensionale, structurată pe niveluri multiple, care să înlocuiască Realitatea; pe un singur nivel, a gândirii clasice.” [10].

În întregul său, această școală online trebuie să configureze o nouă didactică a fiecărei materii, argumentată de nevoia crizei, dar și a înnoirii. Dobândirea unui asemenea statut depinde de calitatea viziunii fiecărui dascăl, în parte. Trebuie să găsim în noi forța modelatoare a literaturii și a cursurilor de formare, în acord cu imperativele școlii actuale. Întrebările finale sunt: cum va schimba lumea școala online? Va spulbera ea, oare, farmecul, intimitatea și încărcătura afectivă a comunicării directe și offline prin cuvântul rostit cu dragoste?

Bibliografie

- [1] Fukuyama, Francis, *Marea ruptură*, Editura Humanitas, București, 2002, p. 137.
- [2] Curry, Augusto, *Părinți străluciți, profesori fascinanți. Cum să formăm tineri fericiți și inteligenți*, Editura For You, București, pp.134-137.
- [3] Gilgen, Read, *Microsoft Office PowerPoint 2003 pentru începători*, Editura B.I.C. ALL, București, 2004, p. 1.
- [4] Bunzel, Tom, *Învăță singur Microsoft Office PowerPoint 2003 în 24 de ore*, Editura Niculescu, București, 2005, p. 14.
- [5] Magheți, Livia, Emilia, *Inițiere în calculatoare*, Editura Niculescu, București, 2008, pp. 296-297.
- [6] Caragiale, Ion, Luca, *Nușele. Povestiri*, Editura Minerva, București, 1985, p. 143.
- [7] Caragiale, Ion, Luca, *Nușele. Povestiri*, Editura Minerva, București, 1985, pp. 144-145.
- [8] Sânmihăian, Florentina, *O didactică a limbii și literaturii române. Provocări actuale pentru profesor și elev*, Editura Art, București, 2014, pp. 329-330.
- [9] Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii și literaturii române. Ghid pentru susținerea examenelor de definitivare și de acordare a gradelor didactice*, Editura Corint, București, 2010, p.265.
- [10] Nicolescu, Basarab, *Trandisciplinaritatea. Manifest*, Iași, Editura Polirom, 1999, pp. 53-58.

FAIR-PLAY-UL ÎN JOCUL DE HANDBAL

Daniela Florea

Practicarea jocului de handbal, indiferent de vârstă, determină formarea unor atitudini și comportamente în plan psihologic.

Datorită practicării (concurs, contact fizic cu adversarii) handbalul solicită implicarea laturii psihologice a jucătorilor.

În lucrarea de față sunt prezentate aspecte privind fair-play-ul în jocul de handbal, aspecte ce vor duce la o eficiență mărită a procesului de pregătire, a jucătoarelor de handbal junioare II.

Culegerea datelor a fost efectuată cu prilejul antrenamentelor sportive, competițiilor.

Această lucrare vine să sublinieze importanța fair-play-ului în activitatea sportivă.

Cuvinte cheie: fair-play-ul, sport, prietenie

Fair-play-ul înseamnă respectarea regulilor, renunțarea la avantajele obținute pe nedrept, egalitatea de șanse, comportamentul preventiv, respectarea adversarilor sportivi și acceptarea celorlalți. El ne oferă posibilitatea autentică pentru o mai bună orientare într-o lume plină de elemente concurențiale. Cel ce joacă după regulile lui, respectă regulile scrise și nescrise, ia în considerare principiile decenței.

Acolo unde domnește fairplay-ul, nu lipsește nici curajul civil și nici nonviolența, corectitudinea și dragostea pentru dreptate.

Pentru a fi fair-play față de adversar trebuie întotdeauna să dispui de toleranță și echilibru.

El are ca inamici, viclenia, șmecheria și înșelăciunea.

Acolo unde se luptă cu bandaje dure, unde se plătește pentru a fi numărul unu ispita, este mare de a încălca, de a leza regulile jocului de a le leza, de a te concentra doar asupra propriilor avantaje. Nevoia de victorie și tensiunea succesului, nu lasă loc onestității.

Fair-play-ul este expresia unei atitudini umane, care denotă comportamentul plin de considerație față de sine, față de alții, dar și față de mediul înconjurător, manifestându-se cel mai vizibil în sport.

Este calitatea esențială, care trebuie să definească relațiile interumane. Un comportament în spirit de fair-play presupune ca oamenii să aibă anumite calități.

Atenția, cinstea, încrederea în sine și considerația capacității de a pierde ce este o condiție necesară, care trebuie promovată și dezvoltată.

Principiul succesului, exprimat în termeni de concurență, victoriei și înfrângerii, trebuie să i se suprime duritatea.

Bunăstarea, jocul în comun, experiența jocului ca atare, calitatea lui, precum și trăirile interioare trebuie să constituie scopul.

În timpul jocului trebuie să respecti câteva reguli cum ar fi: să joci cinstit, să nu rănești pe nimeni în mod intenționat, să vorbești prietenește adversarilor tăi și să faci cunoștință cu aceștia, să te bucuri de joc nu de victorie, să fii atent la indicațiile arbitrilor, să rămâi calm chiar dacă ceilalți te provoacă, nu-i asculta pe spectatori când îți pretind un comportament dur, să-i tratezi pe toți jucătorii de pe teren în mod egal.

Și să nu ironizezi cealaltă echipă ci s-o feliciți pentru joc, să le mulțumești coechipierilor pentru jocul comun chiar dacă nu a decurs totul bine.

Grecii, oamenii care în antichitate au revoluționat toate ramurile științei, îi considerau semi-zei pe sportivii care erau devotați în întregime vieții sportive.

Fair-play-ul cuprinde și include un număr de valori care sunt fundamentale nu doar în sport, ci și în viața de zi cu zi.

Misiune, pasiune, putere, performanță este sloganul care ne ghidează de fiecare dată în munca noastră, fie că vorbim despre sportul pentru începători sau cel de performanță. Scopul acestei activități este acela de a întări legătura dintre tineri și sport, de a-i ajuta să vadă în ea toate bucuriile și greutățile inerente care îi ajută să se formeze, mai ales, ca oameni. Educația tinerilor întru fair-play îi încurajează să învețe să fie mai calmi și mai relaxați, astfel, mai corecți. De aceea misiunea noastră este să împrietenim tinerii cu sportul, să fim un sprijin pentru cei talentați, pentru a le facilita drumul spre podiumuri naționale și internaționale.

A fi fair-play înseamnă, în primul rând, să participi la competiție de dragul ei și nu pentru câștigurile puse în joc, situație care vine în paradox cu ce avem azi, respectiv turnee sportive în care banul este cel mai important. Sportul este acela care formează și cizează caractere, fapt subliniat și cercetat îndeaproape în domeniul psihologiei sportului. Noțiunea de fair-play devine astfel un concept ce stă la baza formării personalității jucătorilor.

Fair-play înseamnă în primul rând adoptarea unui comportament decent în viața de zi cu zi – chiar dacă termenul a fost tot mai mult restrâns doar la domeniul jocului. Campaniile sportive în favoarea fair-play-ului sunt numeroase. Fair-play arată că, în cadrul competițiilor sportive, oamenii respectă regulile în mod consecvent și conștient, în ciuda tuturor dificultăților.

Fair-play-ul este comportamentul plin de considerație față de sine, față de alții, dar și față de mediul înconjurător.

Fair-play-ul înseamnă respectarea regulilor, renunțarea la avantajele obținute pe nedrept, egalitatea de șanse, comportamentul preventiv, respectarea adversarilor sportivi și acceptarea celorlalți.

Fair-play-ul este calitatea esențială care trebuie să definească relațiile interumane. Apelurile, interdicțiile sau sancțiunile nu sunt mijloace destul de bune pentru a-l impune într-o sferă mai largă și de durată. De aceea, metodele alese trebuie să fie foarte eficiente.

Un comportament în spirit de fair-play presupune ca oamenii să aibă anumite calități. Atenția, cinstea, încrederea în sine, considerația, capacitatea de a pierde și empatia sunt condițiile necesare în acest sens, care trebuie promovate și dezvoltate. A învăța să devii o ființă morală înseamnă să lucrezi neîncetat la propria personalitate. Comportamentul fair-play nu poate fi predat, la urma urmelor, el trebuie trăit și învățat.

Principiului succesului, exprimat în termeni de concurență, victorie și înfrângere, trebuie să i se suprime duritatea. Bunăstarea, jocul în comun, experiența jocului ca atare, calitatea lui, precum și trăirile interioare trebuie să constituie scopul, ele trebuie mereu scoase în evidență și cultivate. Aceste calități sunt promovate într-o atmosferă constructivă, care lasă loc camaraderiei, deschiderii față de ceilalți și înțelegerii. Nu numai ce facem este important, ci mai ales cum o facem. Noi suntem modelele - nu cuvintele noastre, ci felul în care ne comportăm cu sportivii noștri și felul în care soluționăm conflictele, ne dă credibilitate.

Un comportament moral trebuie să aibă mereu la bază principiul autonomiei și cel al responsabilității. În acest sens trebuie create ocazii care să le permită sportivilor să învețe mai ușor, de exemplu în cadrul elaborării orelor de pregătire.

Arbitrul trebuie să fie „transplantat“ în fiecare din noi. În acest sens vorbește și următorul citat: „Fiecare este atent ca vecinul să nu-l înșele. Dar va veni și ziua, când omul va începe să fie atent ca el să nu-și înșele vecinul.“

Dispoziția și capacitatea de a rezolva conflicte trebuie să fie stimulate de devreme. Conflictele nu trebuie evaluate doar ca fiind fapte negative; ele pot - și trebuie - să fie percepute și ca o șansă de schimbare și dezvoltare, dar și ca o provocare de a lucra mai mult pe tema fair-play-ului.

Propunem unsprezece reguli pentru un meci în spirit de fair-play

Înainte de meci

1. Propune-ți să joci cinstit și să nu rănești pe nimeni în mod intenționat!
2. Spune câteva cuvinte prietenești adversarilor tăi și fă cunoștință cu aceștia!
3. Bucură-te de joc, nu de victorie!
4. Adună-ți echipa și explică: suntem o echipă, ceilalți sunt doar adversari sportivi!

În timpul meciului

5. Respectă regulile, fii atent la indicațiile arbitrilor!
6. Rămâi calm, chiar dacă ceilalți te provoacă!
7. Nu-i asculta pe spectatori când îți pretind un comportament dur!
8. Dacă ceva merge prost sau dacă crezi că vei fi înfrânt gândește-te la faptul că fotbalul este doar un joc!
9. Tratează-i pe toți jucătorii de pe teren în mod egal, indiferent de limba pe care o vorbesc aceștia, de culoarea pielii sau naționalitatea lor!

După meci

10. Bucură-te de victorie, dar nu ironiza cealaltă echipă! Felicită echipa câștigătoare!
11. Mulțumește coechipierilor tăi pentru jocul comun, chiar dacă nu a decurs totul bine!

Citate

"Hemingway" : sportul te învață să câștigi cinstit și să pierzi în mod demn, te învață deci, într-un cuvânt, ce este viața.

"Pierre de Coubertin" : „Să te cunoști, să te stăpânești, să te învingi, iată frumusețea eternă a sportului, aspirațiile adevăratului sportiv și condițiile succesului sau”.

"Lia Manoliu" : „Fair-play-ul este arta de a pierde cu demnitate, fără nici o supărare față de învingător, fără amărăciune în suflet, fără a da vina pe arbitri, pe vânt sau pe ploaie.

Concluzii

Fair-play-ul este un cod de legi nescrise care în timpul unei întreceri sportive ar trebui respectate de toți participanții și chiar de susținătorii acestora.

Sportul poate fi privit ca o artă deoarece creează ceva nemaipomenit în sufletul sportivilor și suporterilor, ca un mod de joacă pentru copii, dar și ca știință.

Fair-play- nu este o teorie. Fair-play-este o atitudine care se manifestă în comportament. Ori de câte ori vom acționa în spiritul fairplay-ului contribuim la construirea unei lumi pașnice și mai bune.

Bibliografie

Epuran, M., Holdevici, I., Tonița, F. (2001 Ediția I, 2008 Ediția a II-a), Psihologia Sportului de Performanță, Editura FEST, București.

Epuran, M. (1993), Pregătirea psihologică a sportivului, Editura UCFS, București.

Țopescu, C., Ludu, V., (1988), Fairplay, Editura Sport – Turism, București.

PLEDOARIE PENTRU UTILIZAREA MANUALELOR DIGITALE

Carla-Mirela Gherghe

Motto:

"Educația și Învățarea înseamnă spectacol. Asocierea educației cu ideea de spectacol are în vedere și bucuria care trebuie să le însoțească pe amândouă".(Solomon Marcus)

Sub influența acestui citat care mi s-a părut că exprimă și adevărul meu despre „fenomenul” învățare, fie că este clasică, fie că este online, am așternut câteva gânduri despre ceea ce înseamnă să fii dascăl motivat și pe ce drum vei fi tentat s-o apuci, atunci când te vei afla în fața unor „alegeri de pus pe gânduri”. Și dacă ești, nu vei lăsa nicicând garda jos, indiferent ce bariere vei întâlni, îți vei alege mentorii cu grijă, vei încerca să-ți găsești răspunsurile, în primul rând, în propria formare profesională și, poate, în savoir-faire-ul personal.

Învățarea trebuie învăluită într-o atmosferă de mister și bucurie, în caz contrar tristețea îți va ucide întregul elan, toată creativitatea. Cine va suferi? Tu, dascăle, care ești obligat, prin profesia ta, să nu dezamăgești, să răspândești în jur lumina, și apoi, bineînțeles, discipolul tău, elevul, care mereu te percepe ca pe un izvor de frumuseți.

Așadar, profesorul, împreună sau singur, trebuie să aleagă, trebuie să deschidă noi orizonturi, să dea noi și importante impulsuri învățării, s-o „primenească”, deoarece, el este vioara întâi, în special acum, când pandemia pune întreaga educație la încercare. El este cel chemat, să aibă inițiative istorice (de ce nu?), să se pronunțe, cu responsabilitate și curaj, în favoarea sau defavoarea utilizării manualelor digitale. Nu este nici greu, dar nici ușor! Experiența lui își va spune cuvântul, desigur! Nu va fi greu, deoarece manualele digitale, introduse în școală deja din anul 2014, nu sunt un lucru total necunoscut. Aceste instrumente, care produc încă suficientă curiozitate, aduc, firește, o notă de inedit, obținându-se creșterea autonomiei, a independenței fiecărui elev. În faza inițială, avantajele au fost și sunt evidente. Dacă vom privi, însă, cealaltă față, puțin mai cenușie a acestei „deschideri către virtual”, am putea să conchidem că da, poate fi și greu. De ce? Pentru că încă mai sunt întrebări fără răspuns, mai sunt stereotipuri de eliminat, lucruri de îndreptat, mai sunt consecințe de evaluat. Dar, convingerea celor interesați de școală este că orice obstacol instantaneu sau nu, poate fi înlăturat, iar criza Pandemiei a demonstrat că dascălii pot fi receptivi, pot fi deschiși către formare, astfel încât interesul arătat digitalizării să nu rămână cantonat în trecut.

Revenind la motto-ul articolului, ne întrebăm încă o dată dacă învățarea trebuie să fie un spectacol. Categorie, da! Învățarea digitală propune și promovează tehnologii și metodologii atractive, inovative, care sporesc interesul triunghiului educațional (elevi, profesori, părinți) tocmai pentru că propune lecții și activități didactice-spectacol. Cu ajutorul acesteia, este încurajată utilizarea de metode, inclusiv nonformale, experimente interactive, jocuri, aplicații, care favorizează creativitatea, structurarea logică, lucrul în tandem sau în grup, elevul despărțindu-se, cu bucurie, de dictonul „magister dixit” pentru a îmbrățișa complementaritatea... **Manualul digital** -n-ar trebui perceput ca fiind o „dublură” a celui clasic ci, mai degrabă, ca un instrument de învățare nou, ofertant metodic și pedagogic. Chiar dacă se mențin cerințele programei, manualul digital rămâne „pliat pe o filozofie a învățării care amplifică activismul, interactivitatea, progresivismul, creativitatea”- **așa cum susține și Constantin Cucos în articolul**, „Manualul digital-perspectiva pedagogică”. Totuși, a nu se confunda manualul digital cu un „depozitar” în care să găsim, la nevoie, informații, video-uri, pachete de teste, de metode, aplicații...

Sperăm să nu pară desuet faptul că susținem complementaritatea manualului clasic/real cu cel digital. De ce? Deoarece, uneori, anumite calități ale primului nu pot fi substituite de cel de-al doilea și invers. Mai mult, ele se completează și prin colaborarea lor deloc fragilă,

contribuie la convergerea elevului către succes. În același timp, o mare parte a psihologilor, la ale căror opinii subscriem și noi, consideră că rolul manualului clasic/real este bine determinat și nu trebuie să renunțăm la el oricâte avantaje ne-ar surâde din perspectiva digitalizării. Ar fi redundant să reamintim rolul și importanța acestuia! Mai ales, în clasele primare, când este esențial pentru elev să ia contact direct cu foaia de hârtie, cu desenul, cu penarul și alte ustensile, indispensabile în școala de altădată, chiar dacă mulți cred că acest lucru nu pare foarte necesar, în special, pentru cei născuți în așa-zisa „eră digitală.” Se mai analizează, se mai reflectează, deși se știe bine că, în vremurile de azi, momentele de dezbateri și de reacție ar fi ideal să fie accelerate. În același context, este imperios necesar ca nici interesul publicului școlar față de ceea ce se cheamă învățare online să nu fie minimizat.

Desigur, realul și virtualul pot locui și „îngemănat”, iar fuga, cu orice preț a elevului în virtual, poate să ducă, de prea multe ori, la ambiguitate în fața alternativelor, la izolare și la pierderea apetitului pentru socializare. Mulți consideră, când vine vorba de utilizarea **manualelor digitale, că ar fi o „alegere” care merită mai bine studiată și numai după aceea să se emită opinii și concluzii valide și coerente.** De pildă, și noi credem că o retenție mai solidă, o înțelegere calitativ superioară a ideilor se poate face, de către subiecți, în special, la contactul cu simplitatea, cu realul, în speță cu manualul tradițional.

În schimb, nu trebuie să rămânem blocați nici în timp, nici în idei! Să organizăm fluxul educațional de așa manieră, încât să nu mai existe tatonări inutile, temeri legate de lipsa de generozitate a „temporalului” și să ne încântăm faptul că elevii devin, prin utilizarea manualelor digitale, participanți activi la propriul efort de învățare. De asemenea, instrumentul didactic digital, despre care vorbim, poate fi și un bun prilej de a focaliza atenția utilizatorului și asupra imaginilor, stimulând conexiunile posibile dintre vizual și verbal. El poate genera, cu prisosință, acea bucurie, noi adăugăm și acea magie, observate în modalitatea de a acumula cunoștințe, abilități, atitudini.

De asemenea, manualul digital atrage elevul într-o relație specială, transformându-l într-un partener de activități și inițiative didactice interesante. Utilizatorul acestuia trece prin etape în care curiozitatea se poate combina cu o autocompetiție constructivă, care dau învățării un ritm plăcut și „invitații” subtile pentru informare, experimentare și formare. „Capcanele” inevitabile ale unei incursiuni didactice bazată pe „noua învățare”-învățarea online-se elimină, achizițiile didactice de orice tip se intensifică, stimulând și sporind experiența de cunoaștere sub toate aspectele ei. Elevul are oportunitatea ca, prin evaluare și autoevaluare, să-și cunoască limitele, să ia decizii în legătură cu parcursul de învățare preferat, cu scopul formării de noi experiențe și deprinderi, eliminării diferitelor blocaje, uneori inerente, apelând la documentare și tenacitate.

În plus, valențele ludice ale diverselor trasee de învățare, propuse în manual, facilitează procesul de achiziționare a competențelor, transformându-l într-o activitate în care pot coexista odihna activă, agreabilul, lipsa stresului- generator, printre atâtea inconveniente, și de insucces.

Nu trebuie omis nici faptul că manualul digital dispune de un avantaj de metode așa-zise tradiționale, inclusiv nonformale, conferind procesului de învățare atractivitate, stimularea gândirii creative, libertatea alegerilor de lucru.

Pe scurt, la nivelul publicului interesat de bunul mers al școlii, se recunoaște aportul manualului digital, prin intermediul caruia, se pot realiza multiple exerciții interactive sau chiar și elabora, cu ușurință, de către profesor pachete de teste, fișe de evaluare predictivă, sumativă și nu numai, necesare în cadrul unor demersuri educaționale, care se doresc eficiente și inovative.

În concluzie, manualele digitale încep să fie, pe bună dreptate, din ce în ce mai mult apreciate, grație prezentării în fața „triunghiului educațional” cu o ofertă de nerefuzat, în care găsim: ritmul plăcut de învățare, redimensionarea relației profesor-elev, eliminarea stresului, diversitatea modalităților de evaluare și autoevaluare, promovarea armoniei sociale.

atractivitatea învățării, având la baza suporturi didactice diversificate, creșterea autonomiei elevului, accesibilitatea și estetica materialului didactic utilizat, participarea activă a elevilor la propriul efort de învățare, accentuarea valorilor lucrului în parteneriat.

Bibliografie

1. Caplan, S. E. Relations among loneliness, social anxiety, and problematic Internet use. *Cyber Psychology & Behavior*, 2007.
2. Pierce, T., Social anxiety and technology: Face-to-face communication versus technological communication among teens. *Computers in Human Behavior*, 2009.
3. https://www.academia.edu/36303246/Sorin_Cristea_dictionar_de_termeni_pedagogici/
4. <https://tribunavtamantului.ro/2013/07/11/manualul-digital-constantin-cucos/>
5. <https://www.tolo.ro/2008/04/11/discurs-exceptional-al-lui-solomon-marcus/>

APLICAREA METODELOR INTERACTIVE ÎN ÎNVĂȚAREA CHIMIEI

Prof. Ionescu Irina

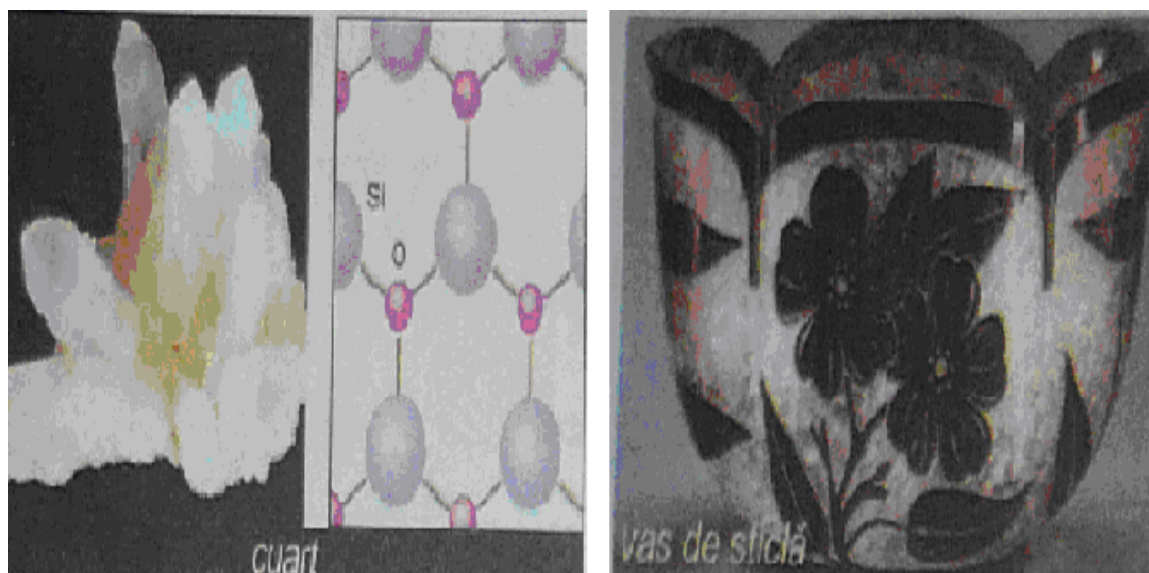
Modelarea este o metodă de predare – învățare - evaluare în cadrul căreia mesajul ce urmează a fi transmis este cuprins într-un model .

Modelul reprezintă o reproducere simplificată a unui „original” (obiect, fenomen, proces tehnologic) într-un sistem construit artificial .

Tipurile de modele subscrise acestei metode au caracter activ-participativ și pot fi nominalizate astfel:

a) **Modele obiectuale (materiale sau fizice)**

Ele pot fi relativ similare cu cele originale (ex. modele de instalații, piese din sticlă, dispozitive de lucru) sau miniaturizate (sub forma de machete, mulaje, stații pilot, panouri electrice). În figura 1. sunt prezentate modele similare.

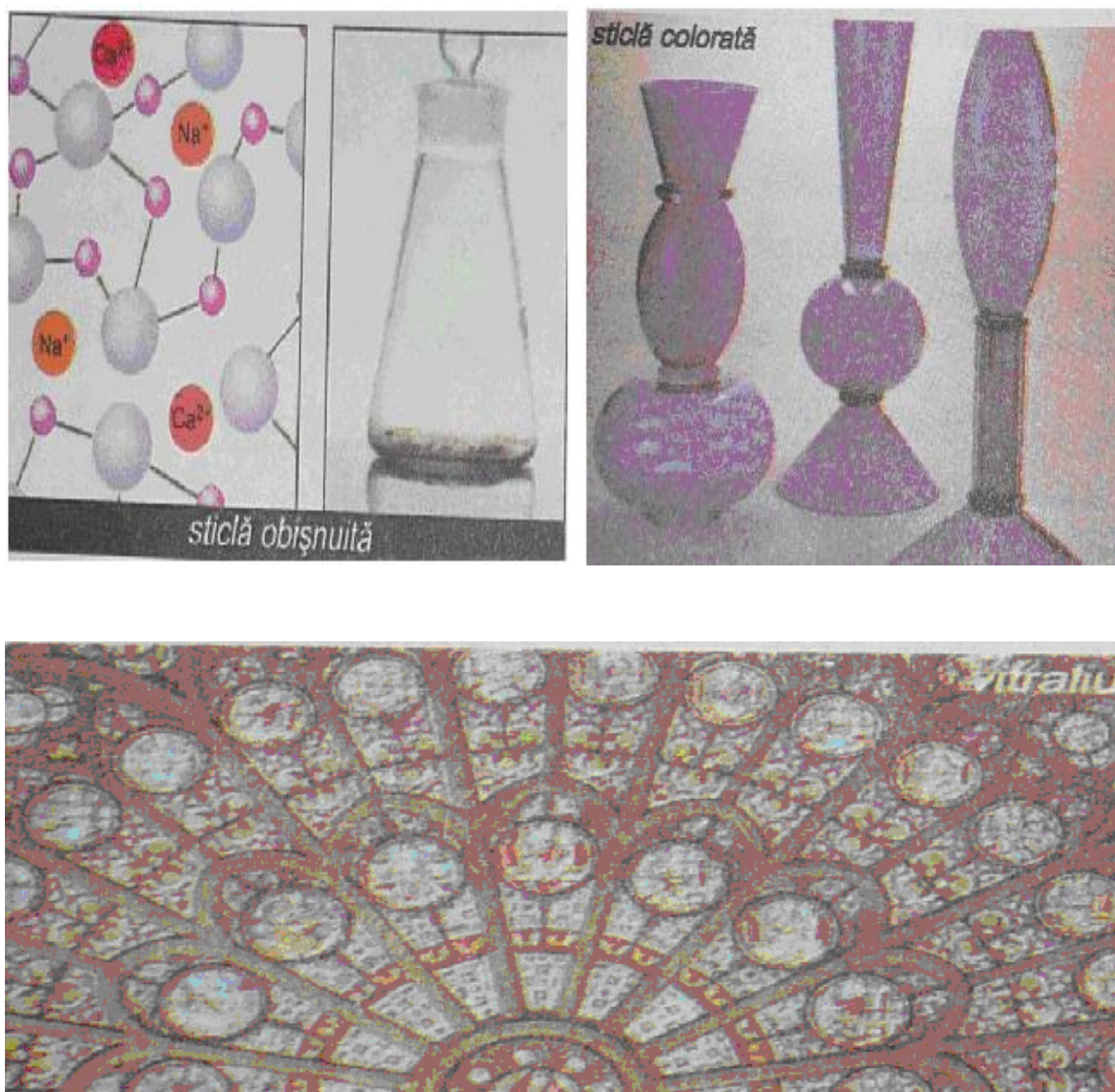

Fig. 1. Exemple de modele similare

- b) **Modele iconice (figurative)**, cum sunt: scheme, schițe, grafice, fotografii, diagrame, simboluri intuitive.
- c) **Modele ideale (abstracte sau logico-matematice)** exprimate prin concepte, judecăți sau raționamente analogice, sau prin legi, teorii, formule, procente.

În predarea chimiei se folosește, mai frecvent, modelarea similară și modelarea prin analogie.

Modelarea similară se realizează prin intermediul modelelor materiale care reproduc fidel sistemul original (forma exterioară și structura internă a acestuia).

În chimia anorganică, modelele servesc în special pentru studierea formei cristalelor și a rețelilor cristaline ale compușilor chimici.

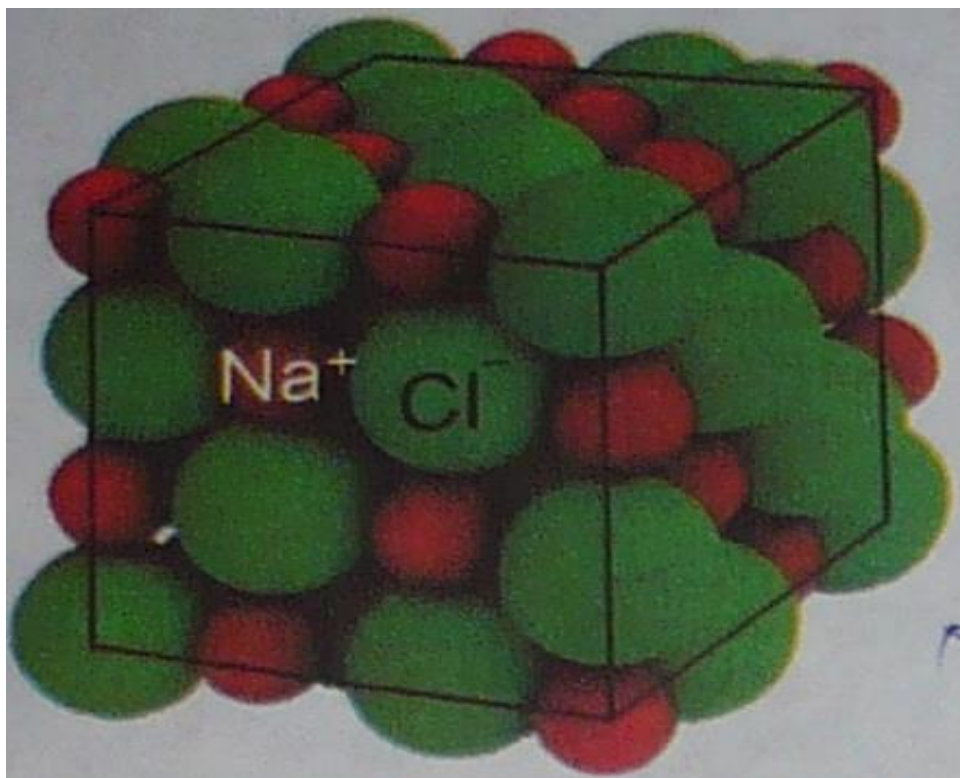

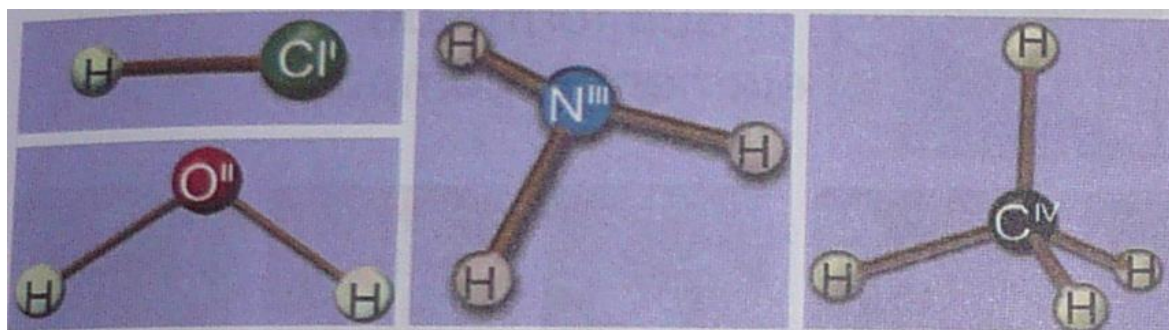
Fig.2. Modelul cristalului de clorură de sodiu

În figura 2. este prezentat modelul cristalului de clorură de sodiu. Ioni de Na^+ și Cl^- sunt așezați alternativ. Ioni de Cl^- ocupă colțurile unui cub și centrul fețelor, iar cei de Na^+ ocupă mijlocul muchiilor și centrul cubului rezultând o coordonare 6: 6. Acest model poate fi utilizat pentru a calcula volumul ionilor de Cl^- și a ionilor de Na^+ .

Modelele vor trebui să ajute elevii să înțeleagă că orice deformare în structura cristalelor are drept consecință modificarea proprietăților fizice și chimice ale substanțelor respective.

Modelarea prin analogie se bazează pe o analogie între model și original. Ea se obiectivează prin modele simbolice teoretice sau logico-matematice (abstracte, ideale) caracterizate prin absența formei substanțiale (fizice).

Chimia folosește ca modele teoretice ideale, modelele simbolice: simbolurile chimice ale elementelor; liniuțele ce indică legăturile simple, duble, triple; punctele care desemnează electronii; formulele moleculare și de structură; săgețile drepte, săgețile cu dublu sens, săgețile curbe. În figura 3. sunt prezentate modele spațiale ale moleculelor realizate cu ajutorul modelelor materiale bile și tije.

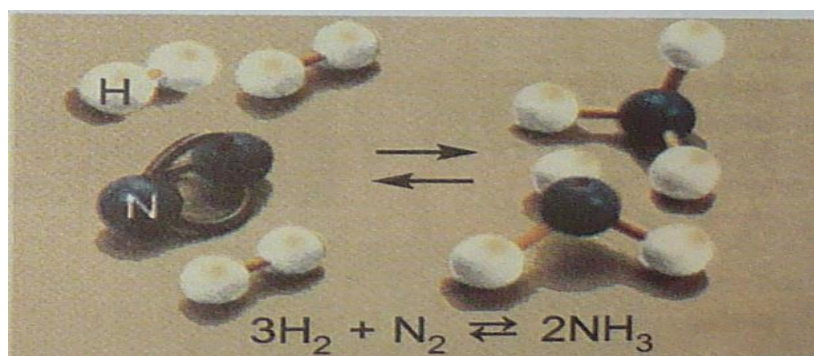

Fig. 3 Modele spațiale ale moleculelor

Modelarea se deosebește de alte metode prin faptul că, în cazul ei, concluziile nu se limitează la modelul folosit, ele trebuind să realizeze saltul de la modelul propus (folosit) la original. Astfel, studiind o anumită reacție, chimistul își construiește, pe baza cunoștințelor pe care le deține, un model structural (fizic sau simbolic) al compușilor care reacționează; el își imaginează modul în care reacția ar putea avea loc și o reprezintă simbolic; stabilește ecuația matematică a reacției. Rezultatele obținute confirmă sau infirmă aceste ipoteze și, totodată, completează modelul, apropiindu-l de original.

Pentru modelarea structurii unor substanțe cu ajutorul modelelor materiale se consideră atomii și ionii sfere cu diferite raze. Sferele sunt colorate diferit, respectându-se un cod al culorilor (carbonul se modelează prin bile de culoare neagră; oxigenul – bile roșii; azotul - bile albastre; hidrogenul – bile albe; sulfurul – bile galbene; halogenii – bile verzi și toate metalele prin bile argintii). În figura 4. sunt prezentate modele de structuri de substanțe realizate folosind modele tip calotă.

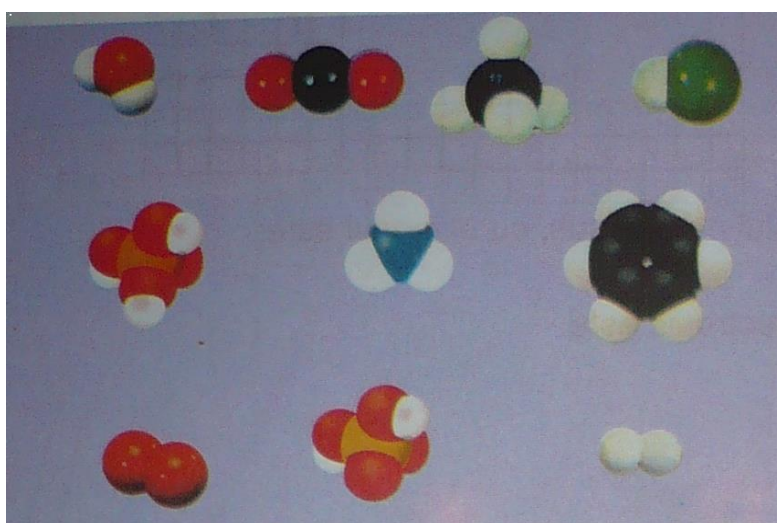

Fig. 4. Modele tip calotă

Structura moleculelor poate fi reprezentată cu ajutorul diferitelor tipuri de modele.

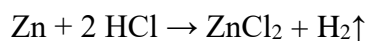
Din categoria acestor modele fac parte: modele de tip sfere-bețișoare; modele de schelet tip Dreiding; modele tip calota (tip Stuart).

Elevii pot fi solicitați să indice structurile electronice ale atomilor ce formează moleculele sau ionii poliatomici prezentați .

În lecțiile de chimie este utilă utilizarea atât a modelelor cu bile și tije, cât și a celor compacte (cu calote). Profesorul are rolul să îndrume elevul în trecerea de pe un model pe altul, indicând limitele fiecăruia.

În învățarea chimiei se folosesc o multitudine de *modele grafice*, de exemplu: simboluri chimice; diverse tipuri de formule; reprezentări grafice; reprezentarea unor scheme tehnologice, a unor instalații sau a unor elemente importante dintr-o instalație.

Formulele și ecuațiile reacțiilor chimice pot fi considerate *modele matematice*, întrucât pun în evidență raporturile cantitative în care substanțele reacționează și rezultă din reacție:

Semnificația cantitativă a acestei ecuații este: un mol de zinc reacționează cu doi moli de acid clorhidric pentru a forma un mol de clorură de zinc și un mol de hidrogen.

Modelele logice sau propoziționale exprimă, printr-o succesiune logică de propoziții, raporturile dintre obiecte și fenomene, contribuind la cunoașterea acestora. Astfel, relația care există între locul ocupat de un element chimic în sistemul periodic, structura și proprietățile acestuia reprezintă un model logic.

Pe tot parcursul chimiei se urmărește să se stabilească corelația între structura substanțelor și proprietățile acestora (substanțele ionice în soluție și în topitura conduc curentul electric); se apelează, astfel, permanent la formarea unor modele logice.

Bibliografie:

1. Fătu, S., Didactica chimiei, Editura Corint, București, 2002

ÎN CĂUTAREA TIMPULUI INTERIOR

Liteanu Georgiana Liliana

Temperament romantic, gust de cenușă, naratoarea „Jurnalului suedez” de Gabriela Melinescu se ambiționează să facă din scris obiectul central al existenței, motiv pentru care jurnalul său reia într-o altă formă, dilema -clișeu dintre condiția umană și condiția artistului. Este vorba de a construi în viață sau în artă și de aici eternul conflict între cele două modalități de raportare la destin care se încheagă pe parcursul jurnalului. Jurnalul Gabrielei Melinescu cuprinde istoria unei vieți: situația din România comunistă, vecinii informatori care intră în apartament și-i cotoacă prin lucruri, îi citesc scrisorile înainte ca aceasta să ajungă la ea, o lume orwelliană în care intimitatea și discreția sunt iremediabil pierdute, întâlnirea cu Rene Coecklberghs- un editor suedez, interesat din literatura din est și cel ce-urma să-i devină soț, cu ajutorul căruia pleacă din țară, greutățile întâmpinate înainte de a pleca, stabilirea în Suedia, moartea primară a soțului. Esențial este însă , că, pentru personajul jurnalului, viața nu este posibilă fără scris, iar scrisul nu ar avea din ce să-și extragă sevele dacă n-ar exista mizeria și miracolul celei dintâi. Scrisul, literatura, alte forme de artă intră în concurență cu iubirea și credința după cum naratoarea mărturisește în primul volum al jurnalului. „În același timp, mă gândesc că trebuie să fie o surpriză nu tocmai iubită pentru tine să vadă că o femeie iubită e obsedată mai puțin de acea lume în care totul e necunoscut, lumea creației. Dar el nu știe nimic despre caracterul demoniac al scriitorului, o rasă blestemată, în veșnică căutare de momente intense, un concurent de temut al iubirii și credinței.²¹” Scrisul este o modalitate de a face față existentului, o supapă pentru real, o modalitate de a suporta singurătatea și de a întreține iluzia comunicării. „Din numeroasele însemnări pe care le fac , aleg mereu acele rânduri care îmi atenuează mereu angoasa și teama rațională gândindu-mă clar la cel care îmi va citi aceste rânduri, pentru că ele sunt scrise pentru un interlocutor, de aceea eu las jurnalul meu oriunde m-aș afla și nu mi-e teamă că cineva ar putea scotoci prin el. și că ar găsi ceva ascuns, dubios. Acest sentiment al deschiderii l-am avut mereu. Nu mi-au plăcut niciodată fetele care scriu un jurnal secret numindu-l dragă prietene, pentru că , cu sinceritate nu trebuie să scriem niciodată pentru noi, ci mai degrabă din dorința de a ieși din singurătatea momentului, a comunica cu semenii noștri, sau măcar cu o singură persoană; cât de apropiată sau depărtată ar fi ea. Ceea ce e de ascuns, marile secrete ale fiecărei ființe, acestea se ascund singure, într-un spațiu cețos, dezvăluindu-se brusc tocmai din dorința de a câștiga un prieten, prin scris mărturisind grava condiție umană pe care o împărtășim toți cei născuți pe această planetă²². De asemenea mărturisește că notează doar acele suferințe care au făcut să-i culmineze suferința, pentru a se elibera și a se purifica. „ Un scriitor nu scrie numai despre existența sa ci numai despre ce își amintește, în cazul meu despre ceea ce m-a rănit profund, despre ceea ce n-am evitat decât prin scris, scoțând în afară ceea ce mă făcea să sufăr înăuntrul meu. Aș mai adăuga de la mine la această listă și senzația că ești vulnerabil, că ești rănit de viață, și că din principiu nu poți trăi precum ceilalți oameni, atunci în loc de a trăi trebuie să te apuci să exersezi arta scrisului²³.

Arta, literatura, scrisul, cititul, sunt metode de corijare a realului, de înțelegere a vieții și a sinelui. Având o personalitate de un scepticism chinuitor, o conștiință interogativă, un eu scindat și în permanentă stare de criză, toate acestea alimentate și de conjunctura existențială (iubirile eșuate, moartea lui Rene, relația nefastă cu mama sa, sinuciderea tatălui), naratoarea este constrânsă să caute răspunsuri în creație la ceea ce i se întâmplă. Vrea să afle cât din ceea ce i

[²¹] Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez*, vol I, Ed. Polirom, 2003, p.74

[²²] *Ibidem.*, p. 195

[²³] *Ibidem.* p.206

se întâmplă se datorează destinului, cât celorlalți, care ar fi contribuția celorlalți la propria fericire sau ratare. Întregul jurnal este traversat de un filon sceptic și unul optimist, iar cu cât angoasa existențială este mai acută, cu atât nevoia de certitudine, de lumină se face mai puternic resimțită în paginile jurnalului., „Căci nimic nu este fără sens în această viață plină de haos. ... Țin acest jurnal ca un detectiv, pentru a descoperi în primul rând: a mă descoperi pe mine cu intențiile mele și alegerile mele atât de iraționale apoi mâna destinului și în această metaforă întregă și prietenii trimiși de viață care vor să adauge ceva vieții mele sau cu brutalitate să o distrugă.²⁴ Deși în permanent conflict, credința și iubirea sunt crucea pe care eul liric se jertfeste și se înobilează apropiindu-se de divinitate. Prin creație, ca și prin rugăciune, omul se eliberează de trup, atinge „starea fără corp”, starea de grație” prin unirea celor trei pasiuni: scrisul, cititul și arta.

E asumarea unor roluri incomode. Evenimentele sociale din România și din Suedia, manifestările culturale la care participă în calitate de soție a unui editor, implică asumarea unor roluri, incomode, care îi alterează personalitatea, degradarea mergând până la fizic. Faptul că trebuie să poarte sacouri de la anumite case de modă, să adopte o condiție specială, să se conformeze șabloanelor sociale, este perceput ca un sacrificiu de sine, mergând până la obscurizare, la distanțarea de eul adânc, esențial, nepervers. Soluția- o obligație susținută în mod consecvent de a coborî în sine, prin conjugarea celor trei pasiuni, cititul, scrisul și artele. Autocunoașterea devine o pasiune centrală întreținută atât prin lectură cât și prin scris. Contactul cu literatura îi întreține credința în miracole, îi conferă noi certitudini, sensuri, fără de care viața nu ar fi demnă de trăit., „Și în ce fel te ajută literatura ? Atunci când scrii, le scapi tuturor, în primul rând scap de mine însumi, de senzația teribilă de nonsens, că sunt un pai în joaca vântului pe care nimeni și nimic nu-l poate fixa într-un loc. Am nevoie de litere , de cuvinte, pentru a-mi forma un sistem de iluzii, urme ale faptului „că m-am mirat că sunt”²⁵ În ceea ce privește scrisul, autoarea are mereu complexul scrierii într-o limbă străină, o limbă care nu se poate ridica la nivelul gândirii și al trăirii, de aceea încearcă să recupereze prin orientarea spre artele plastice., „Aș dori să scriu numai în românește , să nu mă ocup decât de cărțile mele. Dar asta e imposibil. Limba suedeză mă apasă din ce în ce mai mult, încercând să elimin limba maternă. Este peste tot, în apa și pâinea cea de toate zilele. Liniile și culorile sunt un limbaj universal, care îmi redă sentimentul din copilărie. Când credeam că limba română e singură, că pe tot globul pământesc toți oamenii vorbesc doar românește.²⁶ Starea de scris presupune renunțarea la limba cotidiană., comună, banală, mistificată, plină de sensuri și intrarea în limba interioară, pură, netrucată, care exprimă adevărul etern ce face existențialul mai ușor sesizabil. „Și limba realității se retrage și apare ca o limbă interioară, și servește tocmai adevărului fanteziei care e profund, nou, păstrând în realitate ceva neașteptat de universal ceva aparținând unei etici de la creația lumii²⁷.

Într-una din cărțile sale de referință despre problematica scrisului, „Scrisori către un tânăr roimancier,” Mario Vargas Llosa, având ca reper parabola teniei, glosează pe tema scrisului, ca activitate mentală a artistului aflat în divorț cu lumea reală care îl constrânge să-și manifeste inaderența prin multiple căi. Scrisul, ficțiunea, întoarcerea spre universul artei în general, devin reacții, urmări ale unei atitudini critice față de realul torturant, soluții născute din sentimentul răzvrătirii și al limitării. Împărțindu-se între lumea imaginată, lumea dorită și lumea concretă, naratoarea se zbate între ele , neputând să renunțe la niciuna, concluzia dintre condiția de om și cea de artist fiind un deziderat perpetuu pentru personajul melinescian. Între a trăi pentru faptă și a trăi pentru idee, personajul înclină spre cea de-a doua soluție, mult mai promițătoare

[²⁴] *Ibidem*, p. 231

[²⁵] *Ibidem*, vol II, p.56

[²⁶] *Ibidem*, p.107

[²⁷] *Ibidem*, p.178

spiritual,esențial fiind raportul de interdependență dintre care se stabilește la nivelul celor două trăiri cu implicații profunde asupra interioității personajului.

Prin scris își depășește condiția de om, se eliberează de materialitate. Renunțarea la dimensiunea cotidiană a eului are loc prin scris.De asemenea , vede în scris o salvare de la uitare:„Scriind trezesc la viata toate umbrele din trecut si prezent,înnoiesc totul”²⁸ Visele, cărțile,citite sunt surse ale ei pentru căutarea de adevăruri. Eul creator este un eu erudit, care lucrează după un anumit orar. Literatura, arta precum desenul, pictura icoanelor pe sticlă,gravura, sunt mereu in concurență cu familia,fără însă ca textul să devină un jurnal de creație. Soarta propriei literaturi ocupă în text un spațiu modest,literatura cere o angajare sută la sută.

Integrarea în societatea suedeza presupune întâmpinarea unor dificultăți care implică confruntarea a două tipuri de mentalitate, vorbirea și gândirea în ce le două limbi, română și suedeză,acceptarea unui nou tip de identitate atât din partea ei cât și de partea cealaltă, ceea ce determină o nouă criză de identitate a eului. Critica literară²⁹ (Inga Ciobanu)vorbește despre dialogul dintre două tipuri de alteritate :„ alteritatea internă ” (eu-altul) și „alteritatea externă”- intruziunea personajului public în mediul suedez. Dorința de integrare și de afirmare în noua societate reprezintă un nou efort în constituirea unei noi persoane.AutoareaObservă distincția dintre cele două mentalități estică – ce cultivă creșterea și cultivarea eului și cea din Vest,care cultivă distrugerea eului și colectivitatea.Existența alături de Rene presupune o deformare a propriei imagini , o deconstrucție a propriului eu deoarece are loc intrarea în noul joc social. Lumea editorilor si a tipografilor italieni, maeștri ai imaginii și ai unei înalte conștiințe profesionale,întâlnirile cu personalitățile din viața literară, pictorii și scriitorii celebri, evenimentele din viața literară a societății suedeze sunt noi prilejuri de deconstrucție si de reconstrucție a eului. În ciuda acestei necesități, a conformismului , condiție absolută pentru a supraviețui în statul suedez, scriitoarea nu renunța la identitatea sa originală, pe care de asemenea încearcă să și-o cultive prin formele artei literatura și desenul.Scrisul devine o modalitate de protejare a eului, de regăsire a vechii personalități cu care venise în Suedia, de salvare a momentelor cruciale din existența sa și a celor dragi sieși.Totodată, afirmă ea ,scrisul este o modalitate de immortalizare a momentelor din trecut. În spațiul jurnalului limbile se luptă între ele pentru a câștiga subconștientul. Scrisul și cititul în limba suedeză constituie o cale de integrare în spațiul cultural suedez, dar și o posibilitate de descoperire a ipostazelor creative.

Bibliografie:

- Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez*, vol I, Ed. Polirom 2003
Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez*, vol II, Ed.Polirom , 2003
Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez* , Vol III, Ed. Polirom, 2004
Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez*,vol IV, Ed Polirom, 2008
Gabriela Melinescu, *Jurnal suedez*, vol V, Ed Polirom , 2010
Mario Vargas Llosa, *Scrisori către un tânăr romancier*, Ed.Humanitas, 2010
Inga Ciobanu, *Gabriela Melinescu,în dialog cu alteritatea* , în revista ” Limba română”, Nr.10-12, anul XVII, 2007

[²⁸] *Ibidem* , p. 30

[²⁹] Inga Ciobanu, *Gabriela Melinescu în dialog cu alteritatea* în revista „Limba Română” Nr. 10-12, anul XVII, 2007

CERCETARE PRIVIND MODALITĂȚI DE INTEGRARE A CALCULATORULUI ÎN LECȚIILE DE MATEMATICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Manolescu Daniela Alice

1. SCOPUL, IPOTEZA ȘI OBIECTIVELE CERCETĂRII

Scopul cercetării a fost identificarea și analiza rolului pe care îl are utilizarea calculatorului în stimularea activizării și a gândirii logice a școlărilor mici. Prin aceasta, scopul activității de rezolvare a operațiilor cu numere naturale, este cel de dezvoltare a gândirii logice, îmbinând corespunzător elementele intuitive cu cele abstracte. Rezolvând probleme de aritmetică, putem activa școlării mici în formarea unor priceperi și deprinderi de a analiza situația dată, de a intui și a descoperi calea prin care se obține ceea ce se cere în problemă.

Ipoteza cercetării

Dacă în procesul instructiv-educativ se folosesc atât metode tradiționale, cât și metode de predare cu ajutorul calculatorului, atunci performanțele școlare vor înregistra o creștere semnificativă sub aspect cantitativ și calitativ.

În acest studiu experimental am pornit de la premisa că, *rezolvarea problemelor de aritmetică cu ajutorul calculatorului, utilizând platformele e-learning (kinderpedia) este o activitate importantă în lecția de matematică din ciclul primar prin intermediul căreia stimulăm activizarea și dezvoltăm gândirea logică a școlărilor mici.*

Studiul de față caută o modificare pozitivă semnificativă a atitudinii elevilor față de matematică atunci când profesorul utilizează tehnologia în predare. Ipoteza directă este definită astfel: există o diferență semnificativă în atitudinea față de matematică observată înainte și după folosirea tehnologiei în predare. Ipoteza de nul este formulată după cum urmează: nu există o diferență semnificativă în atitudinea față de matematică observată înainte și după folosirea tehnologiei în predarea acestei discipline.

Obiectivele studiului experimental

Pe baza ipotezei de cercetare, mi-am propus atingerea următoarelor obiective:

- îmbogățirea conținutului activităților de rezolvare a problemelor de aritmetică, prin crearea unor variante noi de abordare;
- contribuția activităților de rezolvare a problemelor de aritmetică la activizarea școlărilor mici;
- sublinierea aspectelor psiho-pedagogice ale activității de rezolvare a problemelor de aritmetică, la dezvoltarea gândirii logice a școlărilor mici;
- evidențierea rolului pe care îl au metodele de rezolvare a problemelor de aritmetică în stimularea gândirii logice și în formarea deprinderilor intelectuale.

2. PREZENTAREA EȘANTIONULUI DE SUBIECȚI ȘI METODELE DE CERCETARE

Cercetarea de față este de tip pseudo-experimental, deoarece asupra subiecților s-a intervenit pe o perioadă de timp, folosind calculatorul în predare la orele de matematică, exclusiv în contextul pandemiei (martie-mai 2020). În cadrul studiului experimental vom folosi

cele trei momente, unde primul dintre ele se bazează pe observarea unor lucruri, fenomene sau procese. Al doilea moment se referă la crearea condițiilor de acțiune a ipotezei, pe baza faptelor observate și a raporturilor dintre ele. Ultimul moment îl constituie verificarea experimentală a ipotezei, moment al desprinderii concluziilor pe baza ipotezei și verificarea lor prin intermediul experimentului. Pentru verificarea ipotezei de lucru adoptate în cercetare mi-am fixat atenția din motive deja menționate asupra elevilor de vârstă școlară mică.

Eșantionul de cercetare

Studiul experimental s-a desfășurat la clasa pregătitoare A cu un efectiv de 30 de elevi, de la Școala X, – eșantionul experimental – perioada înainte de pandemie, și perioada martie-mai cu predare exclusiv online cu ajutorul platformei educaționale Kinderpedia.

Eșantionul este constituit astfel:

- în funcție de gen: Fete 14, Băieți 16.
- în funcție de mediul de proveniență: Urban 28, Rural 2.
- în funcție de mediul socio-economic: Muncitori 13, Intelectuali 4, Functionari 8, Studenți 3, Fara ocupație 2.
- în funcție de starea de sănătate și gradul de frecvență al grădinițelor de unde provin: Frecvență regulată 20, Frecvență sporadică 9, Nu au frecventat 1.

Metode de cercetare

Pentru obținerea unor rezultate așteptate, a unor soluții de perfecționare și modernizare a demersurilor didactice, am folosit cele mai accesibile metode în condițiile activității elevilor de vârstă școlară mică: observația, convorbirea, analiza produselor activității, metoda testelor și experimentul pedagogic folosind platforma Kinderpedia.

Prin utilizarea **metodei observației**, am înregistrat periodic datele și constatările mele, așa cum s-au prezentat ele în lecții. În proiectele didactice a trebuit să stabilesc, conform noilor cerințe, obiectivele operaționale implicate în subiectul tratat.

După fiecare lecție, am consemnat rezultatele în funcție de modul cum au reacționat copiii, ce trăsături noi de comportament au apărut la școlari. Am încercat să urmăresc atent și sistematic gradul de reușită al unor momente din lecție, eficiența procedurilor utilizate, metoda care contribuie mai mult la angajarea elevilor, la dezvoltarea flexibilității și creativității gândirii, greșelile mai frecvente, manifestările negative (neatenția, indisciplina). Pentru ca materialul obținut prin observație să-mi fie de un real folos, am considerat necesar ca elevii să fie urmăriți în situații și condiții diferite. Se stabilesc grile de observații, unde studierea procesului instructiv-educativ, pe baza lor depășește urmărirea globală a fenomenului în cadrul observației curente. În afară de analiza unor momente ale lecției ne poate interesa dinamica dialogului cu clasa de elevi, relațiile dintre cadrul didactic și elevi.

Situat la nivel verbal, acest volum esențial de interacțiuni la lecție, schimbul și dinamica mesajelor verbale oferă o bună aproximare pentru deschiderea dialogului cu elevii, iar consecințele directe sunt:

- desprindem mecanismul de reglare și ajustare al participării elevilor la lecție;
- verificăm eficiența stilului nostru de lucru;
- categorisim tipul de autoritate pe care am reușit să-l instaurăm în clasă;
- ne dăm seama de climatul psihologic care ne apropie de elevi.

Metoda observației este indispensabilă în analiza și interpretarea eficienței activității sale, adică este o metodă fundamentală care asigură contactul nemijlocit cu realitatea, cu faptele, însă uneori se dovedește insuficientă datorită complexității fenomenelor.

Convorbirea este considerată o metodă auxiliară și se impune ca rezultatele ei să fie confruntate cu cele obținute prin alte metode. Convorbirile individuale organizate cu elevii m-au ajutat să cunosc opiniile lor despre un procedeu sau altul folosit, dificultățile întâmpinate în dobândirea sau aplicarea cunoștințelor.

Analiza produselor activității elevilor am efectuat-o sistematic și continuu, încercând să le formeze deprinderi de autocontrol, să găsească explicații pentru unele manifestări comportamentale, să ia decizii ameliorative care să-l conducă pe elev către o atitudine corespunzătoare.

Experimentul pedagogic presupune crearea unei situații noi pentru introducerea unor modificări în desfășurarea acțiunii educative pentru ca, pe baza rezultatelor înregistrate să se aprecieze validitatea intervențiilor ce s-au aplicat. Modificările ce se introduc în desfășurarea fenomenului educativ cercetat constituie variabile independente, iar modificările ce s-au produs în urma intervențiilor vor fi introduse, constituie variabile dependente, acestea urmând să fie măsurate și explicate.

3. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA EXPERIMENTULUI

Înainte de 11 martie 2020, o lecție se desfășura, în general, în felul următor: profesorul intra în clasă, făcea prezența, verifica temele, apoi se trecea la lucrul la tablă pentru introducerea unor noțiuni noi sau pentru exersarea celor vechi. În timpul experimentului, respectiv, după 11 martie, la clasa pregătitoare A, am renunțat la utilizarea tablei și a cretei, folosind exclusiv calculatorul. Deoarece noua abordare (neavând alte alternative!) a fost foarte bine primită de către elevi, până la sfârșitul anului școlar toate lecțiile de matematică au fost susținute în felul acesta. S-a folosit numai calculatorul.

Kinderpedia este o platformă de tip cloud, multi-language și multi-currency, găzduită în siguranță pe serverele Amazon, funcționează ca o aplicație nativă pe Android și iOS și este, de asemenea, accesibilă din orice browser. În contextul declarării stării de urgență și al școlilor închise, Kinderpedia a venit în întâmpinarea familiilor și a dascălilor preocupați de discontinuitatea activității școlare cu un modul de predare video, la distanță. Aplicația de comunicare și management pentru grădinițe și școli a integrat funcționalitățile Zoom și le permite astfel utilizatorilor să creeze video conferințe pentru materiile din orar și să invite copiii direct în aplicație.

Studiul experimental s-a desfășurat în anul școlar 2019-2020 cuprinzând trei etape:

- etapa inițială;
- etapa experimentală;
- etapa de evaluare

I. Etapa inițială (înainte de pandemie) a constat în stabilirea nivelului existent în momentul în care a fost inițiat experimentul (înainte de 11 martie 2020), atât la eșantionul experimental (după martie 2020). În urma aplicării testului inițial, un test pedagogic de

cunoștințe, s-a realizat un tabel cu rezultatele obținute și s-a constatat că elevii clasei pregătitoare sunt dezvoltați normal din punct de vedere intelectual. În aprecierea elevilor s-a avut în vedere acordarea unor aprecieri (recompense: fețe zâmbitoare, ștampile, medalii, etc.), acestea fiind corespunzătoare descriptorilor de performanță elaborați. (Figura 1)

II. Etapa experimentală, care a presupus introducerea la eșantionul experimental a calculatorului în rezolvarea a exercițiilor cu operații cu numere naturale în conținutul 0-31, a avut în vedere controlarea riguroasă a situației. Pe parcursul etapei experimentale orele de matematică s-au desfășurat exclusiv online și au fost rezolvate exerciții ce conțin operații cu numere naturale utilizând aplicația Kinderpedia și <https://www.liveworksheets.com>, în scopul verificării gradului de formare a deprinderilor de calcul, stabilirii valorilor variabilei dependente și adoptării unor măsuri ameliorative. În urma rezolvării exercițiilor propuse pentru verificarea nivelului de formare a deprinderilor de calcul, s-a constatat: 12 copii au obținut FB, 14 copii au obținut Bine, 3 copii au obținut Suficient și unul Insuficient. Procentual, FB 40%, B 47%, S 10% și I 3%. S-a constatat în urma utilizării exclusiv a calculatorului din această perioadă că pe de o parte s-a observat o îmbunătățire a rezultatelor școlare, dar și o participare mai activă și entuziasmată a elevilor din clasă, deoarece li se oferea un feed-back imediat al răspunsurilor date în timpul testului.

III. Etapa evaluării a constat în analizarea celor două perioade – etapa inițială și etapa experimentală în următoarele scopuri (Tabelul 1, Figura 2):

- relevarea modului de evoluție a elevilor în urma utilizării exclusiv a calculatorului;
- compararea datelor și rezultatelor finale cu cele de start;
- stabilirea relevanței diferențelor dintre rezultatele obținute;
- stabilirea eficienței noii modalități de lucru.

Se poate preciza că metoda învățării prin utilizarea calculatorului la orele de matematică în clasele primare are un rol benefic în formarea deprinderilor de calcul. Se observă că diferența este mai mică, aceasta reprezentând o confirmare a ipotezei. Ipoteza de la care s-a plecat a fost: dacă se introduc activități de învățare prin utilizarea calculatorului astfel încât toți elevii să participe active în cadrul lecțiilor de matematică, atunci aceștia își vor forma deprinderi de calcul mult mai ușor.

4. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PRIVIND STUDIUL EXPERIMENTAL

Folosind calculatorul în cadrul orelor de matematică la clasele primare ca o completare a activităților individuale și frontale, se asigură: participarea activă a elevilor la propria formare, motivația pentru învățare prin succesele ce se înregistrează, angajând elevii în realizarea sarcinilor didactice diferite ca grad de dificultate. De asemenea, învățarea utilizând tehnici de calcul, determină un continuu fond de plăcere, satisfacție, formarea unor deprinderi de muncă intelectuală, stimularea încrederii în sine și accesibilitatea notiunilor fundamentale matematice pentru toți elevii. În concluzie, această cercetare a confirmat că îmbinarea activității frontale cu munca individuală și cu cea pe grupe, utilizând tehnici de învățare cu ajutorul calculatorului, sporește eficiența procesului didactic. Eficiența învățării prin cooperare nu înseamnă că această metodă exclude folosirea celorlalte metode specifice activităților de învățare, ci stimulează și favorizează activitatea individuală și reprezintă calea spre apariția motivației intrinseci. Studiul experimental a evidențiat nivelul dezvoltării gândirii logice, nivelul capacităților intelectuale de a opera cu noțiunile dobândite, nivelul priceperilor și deprinderilor de calcul achiziționate,

capacitatea de a rezolva diverse probleme și implicarea activizării în realizarea demersului didactic la matematică în ciclul primar.

5. CONCLUZII

Nu cred că se poate generaliza, există lecții care pot fi realizate foarte bine cu ajutorul calculatorului. Există însă lecții la care “creta și tabla”, “creionul și hârtia” reprezintă , într-adevăr cea mai bună (poate, singura) soluție corectă de predare. Cred, totuși, că 2-3 ore pe lună sau chiar pe semestru realizate cu ajutorul calculatorului au efecte benefice în ceea ce privește învățarea matematicii, mai ales acolo unde metodele tradiționale nu au avut rezultatul dorit. Crește motivația învățării, chiar și cei care “se tem de matematică” vor începe s-o îndrăgească mai mult dacă învățătorul are bunăvoința și răbdarea să aleagă cu grijă tema pe care să o prezinte cu ajutorul calculatorului. Totul este să nu exagereze, să nu uităm care este, de fapt, adevărata matematică.

6. NOTE DE SUBSOL, FIGURI ȘI TABELE

Figura 1. Graficul probei inițiale evaluare

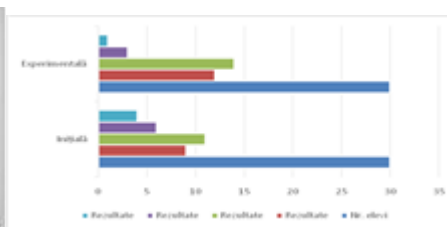

Figura 2 Diagrama de comparație la etapa de evaluare

Etapa	Nr. elevi	Rezultate			
		Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
Inițială	30	9 (30%)	11 (37%)	6 (20%)	4 (13%)
Experimentală	30	12 (40%)	14 (47%)	3 (10%)	1 (3%)

Tabelul 1 Rezultatele elevilor obținute în etapa evaluării

Bibliografie

1. Marcu V., Marinescu M., Implementarea tehnologiilor în educație, Ed. Univ. Oradea
2. Marin Manolescu, „Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică”, Ed. Credis, 2004.
3. *Predarea interactivă centrată pe elev* (modul pentru dezvoltarea profesională a personalului didactic), Editura Educația 2000+, București, 2005

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ PE O ZI CĂLĂTORIE SPRE LUNĂ

Prof. Moldoveanu Emilia

NIVELUL / GRUPA: mare „Floricelele”

EDUCATOARE : Moldoveanu Emilia

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: ”Când, cum și de ce se întâmplă?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: ”Hoinar prin Univers”

TEMA ACTIVITĂȚII: ”Călătorie spre Lună”

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE, MIJLOACELE DE REALIZARE:

- Activități pentru dezvoltare personală – întâlnirea de dimineață : ”Știați că....?” (noutatea zilei)
- Activități pe domenii experiențiale :”Călătorie spre Lună” : D.Ș. -cunoașterea mediului – Povestea educatoarei ; D.O.S. (activitate practică) : ”Racheta – ajutorul spre Lună” - asamblare, lipire ; D.Ș. (activitate matematică) : ”Caută și potrivește”– exercițiu cu material individual
- Jocuri și activități liber –alese :
 - ✓ Bibliotecă –”Privind prin telescop” – formare de cuvinte
 - ✓ Științe – ”Piatra Lunii” - experiment
 - ✓ Joc de masă – ”Drumul rachetei,, – labirint
 - ✓ Artă – ”Cerul plin de stele” –amprentare/ modelaj
- Jocuri în aer liber : ”Am pierdut o stea!”;

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTARII:

- Motricitate fină și motricitate grosieră în situații familiare;
- Conceptul de sine;
- Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;
- Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități);
- Activare și manifestare a potențialului creative;
- Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare;
- Premise ale citirii și scrierii, în contexte de comunicare cunoscute;
- Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat;

COMPORTAMENTE VIZATE:

- ✓ Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului lui de dezvoltare;
- ✓ Își promovează imaginea de sine, prin manifestarea sa ca persoană unică, cu caracteristici specific;
- ✓ Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi
- ✓ Integrează ajutorul primit, pentru realizarea sarcinilor de lucru la care întâmplină dificultăți;
- ✓ Demonstrează creativitate prin activități artistico-plactice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;
- ✓ Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă);
- ✓ Identifică și valorifică unele caracteristici ale lumii vii, ale Pământului și Spațiului;
- ✓ Descrie unele caracteristici ale lumii vii, ale Pământului și Spațiului;
- ✓ Identifică prezența mesajului scris, apreciază și valorifică mesajul scris în activitățile curente;
- ✓ Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația;
- ✓ Efectuează operații de seriare, grupare, clasificare, măsurare a obiectelor;

OBIECTIVE:

- O₁ - să participe cu interes la activitățile de dezvoltare personală, precum și la cele recreative;
- O₂ – să identifice cel puțin două caracteristici ale Pământului prin comparație cu Luna ;
- O₃ – să raporteze numărul și cifra la cantitate și invers;
- O₄ – să lipească pe rachetă forme geometrice în funcție de cifra dată;
- O₅ – să formeze cu ajutorul jetoanelor cuvintele descoperite în telescop ;
- O₆ – să realizeze ”piatra Lunii” prin îmbinarea materialelor puse la dispoziție;
- O₇- să descopere drumul rachetei spre Luna;
- O₈ – să obțină efecte plastice deosebite prin intermediul amprentării și modelajului;

STRATEGII DIDACTICE:

METODE SI PROCEDEE: conversația , joc didactic, explicația, demonstrația, observația, exercițiul;

MIJLOACE DE INVATAMANT: calendarul naturii, panoul pentru prezenta , rachete (24), machetă pentru poveste, cutii cu repartitor, sare, stele din coca, cifre, bile colorate, lipici, pensule, forme geometrice (pătrat, cerc, dreptunghi, triunghi), coșulețe, jetoane litere, telescop (12) , jetoane cuvinte, bicarbonat de sodiu, sclipici, tempera neagră, apă, lingurițe, labirint (4), mini rachetă (4), coală neagră, bureți în formă de stea, tempera galbenă și albă, palete, făină, apă, dopuri de plastic, tuburi de oxigen –recompensă jeleu, vată .

BIBLIOGRAFIE:

1. Curriculum pentru educație timpurie 2019, aprobat M.E.N. nr. 4.694/2.08.2019;
2. Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani.

MODALITĂȚI CONCRETE DE EVALUARE FORMATIVĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Profesor învățământ primar Niță Steluța

Unul din adevărurile pedagogice recunoscute este acela că mare parte din ramanerile în urma la învățatura ale elevilor se pot explica prin disfuncția dintre conținuturile predării și conținutul examinării. Atenuarea acestei disfuncții a început să se realizeze din momentul în care procesul de predare-învățare a conținutului a fost structurat în perspectiva realizării unor obiective performante, observabile în conduita cognitivă a elevului. Remarcabile pentru progresele realizate în acest domeniu sunt cercetările conduse de B. Bloom, R. Lague, G. De Landsheere.

În spiritul obiectivelor formulate în prezent se pune accent pe realizarea unei evaluări cu caracter formativ, în care rezultatele elevilor să se înregistreze în urma mai multor verificări. Acest tip de evaluare răspunde în cel mai înalt grad funcțiilor pe care trebuie să le aibă actul de evaluare: acela de ameliorare, de producere a unor schimbări imediate și cu efecte pozitive în pregătirea elevilor. Dacă e corect integrată în procesul de învățământ evaluarea formativă e un mod de evaluare și în același timp o strategie de lucru.

Frecvența ridicată a verificărilor duce la sesizarea la timp a neajunsurilor în activitate, a lacunelor în pregătirea elevilor. Având ca scop ameliorarea, ea nu privește cantitatea, ci calitatea și nu conduce la ierarhizarea elevilor, ci la stimularea dezvoltării lor. Este orientată spre stimularea autoevaluării, a cooperării, excluzând stresul implicit controlului obișnuit. Trebuie să fie economică, operațională, ocupând 8-10% din timpul de realizare a unei activități didactice și nu 30-35% ca în verificările tradiționale.

Orice economie de timp realizată pe parcursul desfășurării efective a lecției trebuie folosită pentru corectarea testelor, moment în care se realizează comparația dintre ceea ce s-a preconizat (obiective) și ceea ce s-a obținut (rezultate) și care comportă efecte formative maxime.

Evaluarea formativă a progresului realizat constituie „cheia” în constituirea oricărei strategii bazate pe modelul învățării eficiente. Evaluarea progresului trebuie practică în finalul fiecărei lecții pentru fiecare obiectiv realizat, pentru a afla exact dacă fiecare elev a achiziționat în memoria de scurtă durată cunoștințele esențiale. Astfel, elevul va putea continua studiul individual acasă, iar învățatorul va ști sigur cum să-și organizeze continuarea instruirii în cadrul orelor suplimentare și al celor de curs, prescriind mijloace corective care să permită tuturor elevilor să atingă obiectivele așteptate.

Pentru ca evaluarea să nu constituie o „practică izolată” [1, p.61] percepută doar prin lucrările de control, trebuie avute în vedere caracteristicile evaluării formative:

- Ritmul alert al verificărilor care își asigură continuitatea;
- Obiectivele evaluării formative să fie în corespondență cu obiectivele concrete ale lecției;
- Secvențele de evaluare formativă să fie distincte în structura unei lecții sub aspectul obiectivelor (ce?), al modalităților de rezolvare (cum?), al conținutului probei (prin ce?) și al momentului aplicării (când?).
- Rezultatele trebuie analizate și interpretate indiferent de proba prin care au fost evaluați elevii (orală, scrisă...);
- Luarea de măsuri imediate fie în direcția ameliorării achizițiilor prin măsuri de reînvățare, fie în direcția dezvoltării achizițiilor deja constatate la elevi, prin

activitati care solicita efortul intelectual intr-un mod superior celor anterioare. Aceasta ultima caracteristica este aceea ce explica atributul de „formativa” deoarece prin totalitatea etapelor ei, evaluarea formativa favorizeaza nu numai insusirea temeinica de cunostinte, ci si formarea de capacitati, atitudini, comportamente dirijate in sens pozitiv, favorizeaza autocontrolul, autoevaluarea si stimuleaza progresul fiecarui elev in raport cu propriile posibilitati intelectuale.

1. Procedee de evaluare orala

Evaluarea prin procedee orale a fost si continua sa fie aplicata cu o frecventa ridicata. Un aspect care trebuie amintit este cel referitor la momentul cand se face verificarea. Se prefera tipul de lectie mixta, in care prima secventa este verificarea a ceea ce s-a predat in lectia anterioara si a fost invatat ca tema acasa. Intrebarea fireasca este cat din rezultatele elevului se datoreaza invatarii in clasa si cat interventiei familiei.

O prima orientare asupra obiectivelor evaluarii si a frecventei cu care trebuie aplicate diferitele procedee de verificare orala o da continutul instrumentelor intocmite pe baza evaluarii initiale.

Exemplu: - Limba si literatura romana : Fisa de evaluare initiala privind cititul si povestirea (subcapacitatea de a desprinde informatii dintr-un text) la clasa a-IV-a si fisa de caracterizare a vocabularului constituie instrumentele de lucru absolut necesare din care se desprind:

- ce elemente sau subcapacitati se afla la un nivel initial slab, impunandu-se o intensificare a exercitiului in directia formarii si dezvoltarii lor;
- care dintre elevi are mai multa nevoie de ajutor si in ce directie;
- cum se coreleaza elementele componente ale unei capacitati in procesul formarii lor si care dintre aceste elemente detine ponderea in formarea capacitatii respective (calitatea pronuntiei influenteaza corectitudinea cititului si ambele, calitatea scrierii; cititul bine insusit favorizeaza dezvoltarea interesului pentru lectura, ambele conducand la imbogatirea vocabularului si in cele din urma, la receptarea cu usurinta a mesajelor scrise).

O a doua problema privitoare la verificarile orale este legata de structura lectiei. Verificarea cu care incep in mare parte toate lectiile si care isi are rostul ei poate fi plasata si intr-un alt moment al lectiei, dupa predare-invatare. Specialistii au introdus conceptul de lectie predare-invatare-evaluare (E. Ilie, ***Tribuna invatamantului, nr. 303/1995) tip de lectie in care elevul intai invata si apoi poate fi verificat.

Invatatorul are o delimitare clara a obiectivelor ce privesc comunicarea orala din „Curriculum National- Programe scolare pentru invatamantul primar”.

Problema cea mai importanta este aceea legata de procedeele orale de evaluare. Ramanand tot in sfera ariei curriculare „Limba si comunicare”, desi constatările semnalate descriu o tehnica de verificare orala aproape invariabila, de tip conversatie, acestea pot fi diversificate in functie de obiectivele urmarite, de structura lectiei, de varsta, de pregatirea colectivului de elevi cu care se lucreaza. Acestea pot fi:

1. Verificarea partiala curenta care se poate realiza lectie de lectie la urmatoarele subcapacitati si elemente ale acestora:

- cititul (clasele I-IV);
- pronunția, recunoașterea literelor, silabelor (clasa I);
- alcatuirea de enunțuri corecte (clasele I-III).

Procedeul constă în aceea că, în anumite secvențe ale lecției solicitările se adresează unei anumite părți a colectivului de elevi pe care învățatorul o are în vedere și îi antrenează în activitatea de învățare și observă în același timp în ce măsură evoluează pregătirea lor. Elevii cu un ritm lent de învățare au nevoie de un antrenament mai intens, controlat și îndrumat de învățator. Cei care citesc greu, nu citesc cu plăcere acasă și pot ajunge în clasele gimnaziale cu o deprindere slabă care le afectează pregătirea școlară în ansamblu. Se pot înlătura aceste neajunsuri prin verificare curentă, însoțită de îndrumare, corectare și exercițiu corespunzător.

Procedeul verificării parțiale poate fi integrat în oricare lecție ca moment de muncă independentă pentru toată clasa, iar învățatorul îi ascultă numai pe elevii vizati. Spre exemplu, toți elevii citesc, cu o anumită sarcină, un text (clasa a IV-a) în mod independent. Învățatorul se oprește lângă anumiți elevi, îi verifică, îi îndrumă cu voce scăzută, fără a întrerupe activitatea întregii clase.

O altă variantă ar fi integrarea organizată a procedurii în lecție pe fondul desfășurării unui joc, elevii cu dificultăți fiind antrenați în competiție alături de ceilalți elevi. De exemplu, comunicarea dialogată ocupă un loc marcant în cadrul conținuturilor la toate clasele I-IV, dialogurile sub formă de joc se pot folosi ca exercițiu de învățare, dar și ca procedeu de evaluare.

2. Verificarea întregului colectiv de elevi

Intervalele de timp la care se planifică astfel de lecții depind de nivelul de vârstă a elevilor și de specificul subcapacităților vizate prin obiectivele evaluate. Practic, procedeul se aplică după un grup de lecții (clasele I-II) sau de câteva ori pe semestru (clasele III-IV). Se verifică subcapacități a căror formare se urmărește în timp. Exemplu: Limba și literatura română:

- citire fluentă, corectă, expresivă (toate clasele);
- desprinderea unor informații dintr-un text (cls. a-IV-a);
- alcatuirea rezumatului unui text (cls. a IV-a).

Desprinderea unor informații dintr-un fragment citit este o subcapacitate care conduce la formarea capacității de receptare a mesajului scris. Pentru realizarea ei, citirea explicativă rămâne strategia de bază.

Desprinderea informației din text constituie un aspect al capacității de receptare a mesajului scris, motiv pentru care această subcapacitate este urmărită prin elementele sale progresive pe durata tuturor claselor primare și chiar mai târziu. În cadrul citirii explicative, se pot delimita următoarele momente:

- povestirea fiecărui fragment (prin care se desprind informații de detaliu);
- formularea ideii principale (care constituie informații esențiale);
- redarea conținutului textului cu ajutorul ideilor principale.

Desprinderea informațiilor de detaliu elevii o cunosc ca „povestire cu amănunte”, iar „povestirea pe scurt”, redarea conținutului cu ajutorul ideilor principale. Aceste două tipuri de „povestire” pot fi verificate separat sau combinat. Proba este din timp anunțată, după un anumit număr de lecții. Se indică titlul unui text din cele anunțate și limitele fragmentului ce va fi povestit. Învățatorul va nota concomitent cu ascultarea, observațiile ce privesc obiectivul evaluării și aprecierile determinate de descriptorii de performanță.

- Foarte bine:

- argumentează delimitarea fragmentului indicat, identificând un anumit criteriu;
- desprinde cu fidelitate informațiile din fragment;
- formulează clar, logic, original enunțurile.
 - Bine:
- argumentează cu ajutorul învățatorului delimitarea fragmentului;
- desprinde cu fidelitate informațiile din fragment;
- formulează clar și logic enunțurile.
 - Suficient:
- desprinde informațiile din fragment;
- formulează aproximativ clar și logic enunțurile.

Se specifică faptul că verificările întregului colectiv se notează cu calificative în stabilirea cărora se ține cont și de rezultatele și observațiile de la evaluările curente. În afara orelor de curs, se analizează observațiile și se corelează cu rezultatele din momentul respectiv sau a altor probe. În funcție de constatări, corelații și interpretările realizate se reglează activitatea viitoare prin măsuri ameliorative:

- elevii care citesc slab vor citi pe texte scrise de mână, texte scrise de ei, citire în lant, citire în perechi, citirea unor enunțuri matematice, lectură suplimentară;
- pentru vocabular se pot folosi jocuri în care se cere să găsească: sinonime, antonime, omonime; se pot iniția dialoguri pe o anumită temă.

3. Verificarea în alta lecție

În cazul textelor la clasa a IV-a se programează mai multe ore cu sarcini distincte privind observarea, explorarea și interpretarea textului. Procedeu e potrivit pentru verificarea unor elemente ca:

- identificarea ideilor principale;
- evidențierea trăsăturilor morale ale unui personaj;
- redarea conținutului textului în funcție de parametrii: unde?, când?, cine?, cum?.

Exemplu: Se cere elevilor să formuleze singuri una sau două idei principale ramase neformulate. Se lasă timp de gândire după citirea și povestirea fragmentului, apoi se cere elevilor „parerea”. După audierea unui grup învățatorul precizează elementele bune și evidențiază ideea corectă pe care o preiau toți elevii în scris sau o fixează oral.

4. Verificarea la sfârșitul lecției de predare- învățare –evaluare.

În aceste lecții predomină activitățile de învățare care se reglează din mers prin evaluări parțiale, dar în finalul ei se impune proiectarea și realizarea unei secvențe distincte de evaluare care oferă o informație mai amplă. O probă scrisă s-ar administra cu ușurință și economie de timp, dar efectele formative s-ar diminua prin trecerea unui interval prea mare de timp până la verificarea rezultatelor, de aceea, e mai indicat un procedeu de verificare orală. Procedeu se poate integra în lecție prin lansarea de către învățator a unei întrebări, fie de tip ipotetic („Ce s-ar întâmpla dacă?”), fie de tip evaluativ („Cum apreciați situația, comportarea...?”), fie divergentă („Cum s-ar mai putea?”), fie convergentă („Prin ce se deosebeste?”) – [2, p. 135].

Răspunsurile trebuie să vină din partea a cât mai mulți elevi. Învățatorul încurajează orice opinie, subliniază originalitatea, corectează cu tact erorile, și chiar acceptă ideile mai „tranzite” dacă apar. Exemplu:

Studiind textul „Cheile” de Tudor Arghezi, la clasa a IV-a, s-a cerut elevilor să aprecieze: „Ce s-ar întâmpla în familie dacă s-ar inversa rolurile dintre părinți și copii?”.

Raspunsurile elevilor au fost: „mancarea nu ar fi buna”, „banii s-ar termina”, „parintii s-ar plictisi deoarece n-ar sti sa se joace”, „si-ar dori jucariile pe care le-au avut in copilarie”.

Ca o concluzie, procedeele orale de evaluare raspund cerintelor actuale de exersare in mod echilibrat a comunicarii scrise si a celei orale si trebuie puse in valoare prin corelarea lor cu celelalte metode de evaluare, nu ca segment separat.

2.Procedee de evaluare scrisa

Evaluarea prin metode scrise ramane una dintre cele mai utilizate modalitati de apreciere curenta si de examinare in cadrul evaluarilor nationale [3, p. 71]. Cunoscute sub forma extemporalelor, tezelor sau testelor, metodele scrise constituie mijloacele cele mai usor de manuit in practica evaluativa. In cadrul evaluarilor formative trebuie respectate niste cerinte:

- continutul sa fie scurt si relevant pentru obiectivele realizate in lectie sau intr-un numar restrans de lectii;
- ritmul de aplicare a probelor scrise este determinat de numarul obiectivelor ce vizeaza capacitati si subcapacitati, elemente si abilitati privind exprimarea in scris;
- corectarea lucrarilor scrise trebuie realizata in cel mai scurt timp (pana la ora urmatoare- de preferat);
- mai mult decat in cazul metodelor orale, la lucrarile scrise este posibila o atenta analiza si interpretare a rezultatelor, cu reveniri si comparatii asupra aspectelor realizate sau mai putin realizate.

I. Dictarea si autodictarea

Specifice disciplinei „Limba si literatura romana”, dictarea si autodictarea, sunt procedee cunoscute si des utilizate de practica pedagogica. Ele pot fi folosite atat ca exercitii de invatare a scrierii corecte cat si ca procedee de evaluare a calitatii scrierii. Se aplica inca din clasa I, cu precizarea ca autodictarea se introduce in perioada postabecedara, fiind o activitate mai complexa, mai dificila pentru elev in comparatie cu copierea, transcrierea si dictarea. Pentru a servi scopurilor evaluarii formative, procedeul dictarii trebuie aplicat in urmatoarele conditii:

- textul dictat trebuie sa contina situatii de scriere relevante pentru obiectivele evaluarii;
- marimea textului si gradul de accesibilitate, din punct de vedere lexical, trebuie sa fie adecvat ritmului de scriere al elevilor, respectiv varstei scolare;
- trebuie sa asigure receptarea corecta a textului;
- sa asigure caracterul individual al activitatii;
- corectarea trebuie sa se faca in cel mai scurt timp posibil fie de invatator, fie de un coleg, cu supracontrol din partea invatatorului.

Procedeul contribuie la formarea capacitatii de autocontrol si autoevaluare si poate fi practicat incepand cu clasa a II-a.

II. Verificarea calitatii temelor scrise acasa este absolut necesar prin corectarea, controlarea si aprecierea lor.

Motivele aplicarii controlului sunt:

- efortul depus de elev trebuie „justificat”intr-un fel, justificare care se materializeaza in aprecierea pe care o va primi pentru efortul sau;

- controlul îl motivează pe elev, chiar dacă e motivație extrinsecă, dar cu o acțiune benefică asupra pregătirii sale școlare;
- pentru noi, învățătorii, temele de acasă oferă informații utile la înțelegerea corectă a explicațiilor din clasă, privind nivelul achizițiilor, a unor deprinderi de ordine și sub aspectul interesului pe care elevul îl are față de activitatea școlară.

Efectuarea controlului temelor este și o chestiune de timp, ceea ce îi cere învățătorului să decidă cât și când e necesar să se dea teme pentru acasă și „corespunde imperativului actual, acela de a restrânge volumul temelor” [5, p. 79].

O variantă de control ar fi aceea de verificare pe grupe de elevi, grupa corespunzând unei patriimi din

colectivul clasei. Pentru elevi apare ca o verificare prin sondaj, dar pentru învățător trebuie să fie o activitate planificată care să permită verificarea temelor fiecărui elev la interval de cel puțin trei lecții. Rezultatele controlului, indiferent de procedeul folosit, pot fi înregistrate în matricea de evaluare.

Foarte important pentru eficientizarea controlului este modul în care se comunică elevilor rezultatele și observațiile desprinse prin control. Comunicarea trebuie făcută într-o manieră motivantă, începând cu aspectele pozitive, continuând cu evidențierea unor aspecte deosebite, cu nominalizarea elevilor. Deficiențelor constatate sunt anunțate ca fiind „ceea ce mai trebuie făcut” de către anumiți elevi, evidențiindu-se posibilitatea de corectare, și nu ca „verdicte”.

Exemplu de prezentare a rezultatelor după controlul temelor la „Limba și literatura română”:

„Toti elevii și-au scris tema respectând așezarea în pagină a enunțului, rezolvării, datei și titlului. Enunțurile cu cuvinte sunt corectate în cea mai mare parte. Deosebit de interesante sunt unele dintre ele (se dau exemple concrete). Cățiva elevi trebuie să fie mai atenți la efectuarea temei: elevul.... trebuie să alcatuiască propoziții mai dezvoltate pentru a înțelege sensul cu care este folosit cuvântul dat.”

Greșelile frecvente de aceeași natură constatate după controlul temelor, trebuie semnalate de către învățător și corectate. Pentru operativitate și eficiență, se poate cere elevilor să-și recunoască în temă greșeala semnalată apoi să-o corecteze după explicațiile și modelul de la tablă.

III. Minitestul constă într-o lucrare scrisă de mică întindere, care vizează un singur obiectiv. Se administrează cu mare operativitate, fiind considerat cel mai la îndemână instrument de evaluare formativă, aplicabil la oricare disciplină.

IV. Evaluarea muncii independente în clasă Ceea ce deosebeste munca independentă de minitest sau alte procedee de evaluare scrise este faptul că trecerea de la învățare la evaluare se face imperceptibil, păstrându-se unitatea demersului didactic [1, p. 93]. Rezolvarea sarcinii se realizează individual.

Concluzii:

- La clasele primare diferitele procedee de evaluare trebuie practicate sistematic și într-o corelație bine chibzuită, asigurându-se un echilibru al influențelor pozitive asupra pregătirii școlare și a dezvoltării personalității elevului în ansamblu.

- Rezultatele evaluării formative se înregistrează într-o matrice (Anexa 3) care să permită combinarea procedurilor de evaluare cu capacitățile, subcapacitățile sau elementele acestora care au făcut obiectul evaluării.
- Evaluarea formativă asigură un control eficient și o notare ritmică.
- În legătură cu notarea, se evidențiază o caracteristică a evaluării formative, aceea că prin acest tip de evaluare nu se urmărește să-l prindă pe elev că nu știe ci să descopere că nu știe pentru a-l ajuta.

Bibliografie

1. Ilie Elena- „Ghid metodologic de evaluare formativă pentru LIMBA ROMÂNĂ”, clasele I-IV, Ed. Polirom, Iași, 1999;
2. Popescu Pelagia- „Examinarea și notarea curentă”, E.D.P. București, 1978;
3. Stoica Adrian- „Evaluarea curentă și examenele- Ghid pentru profesori”, Ed. Pro Gnosis, București, 2001;
4. *** „Descriptori de performanță pentru învățământul primar”, Ed. Pro Gnosis, București, 2000’
5. *** „Programe școlare pentru învățământul primar”, 1998.

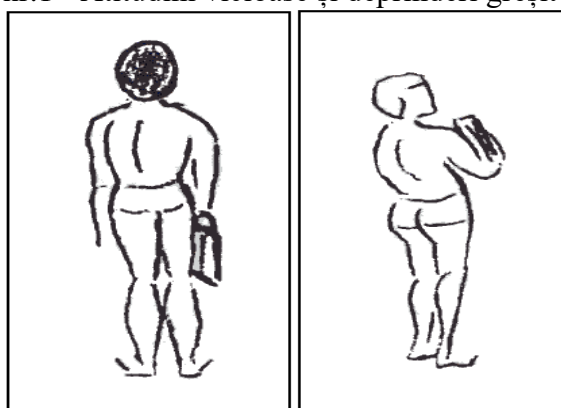
CONTRIBUȚII PRIVIND EFECTELE EXERCITIILOR FIZICE ÎN APARIȚIA ATITUDINILOR DEFICIENTE ȘI ALE DEFICIENȚELOR COLOANEI VERTEBRALE, LA CICLUL GIMNAZIAL

Profesor Pantea Marinela

Sensul pedagogic al noțiunii de educație fizică relevă faptul că educația fizică este acea latură a educației prin care se urmărește realizarea unei armonii între elementele biologice și cele psihice ale personalității umane[1].

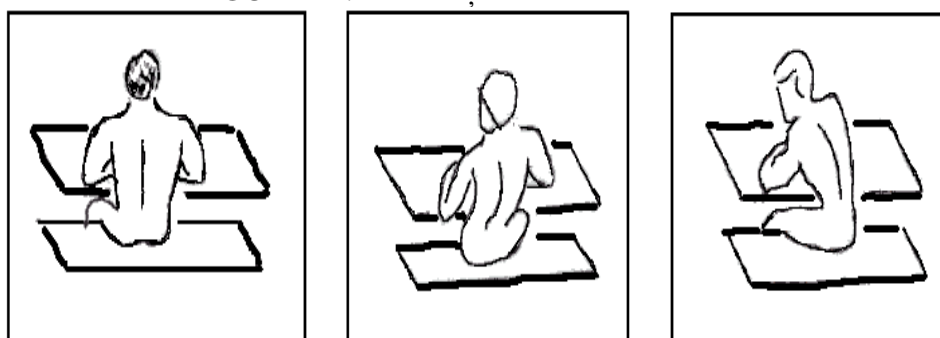
Importanța acestei teme este sugerată de numărul crescut al elevilor din ciclul gimnazial care au atitudini posturale deficiente sau chiar deficiențe fizice ușoare sau medii.

FIGURA nr.1 - Atitudini vicioase și deprinderi greșite de statică

B. M. Scarlat, E. Scarlat, 2002

FIGURA nr. 2 – Poziții defectuoase în bancă

Poziție corectă

Poziție greșită

Poziție greșită

B. M. Scarlat, E. Scarlat, 2002

În aceste condiții, educației fizice școlare îi revin nu doar sarcini de instruire și educare, ci și sarcini care vizează profilaxia și remedierea deficiențelor fizice sau a altor tulburări somatice sau funcționale. În literatura de specialitate, organizarea activității de învățare tinde spre totala individualizare, ca urmare a priorității sau chiar a absolutizării capacităților individuale. Actualmente, tratarea diferențiată reprezintă o importantă tendință metodologică modernă, abordată și tratată în literatura de specialitate.

Cu toate că acest experiment a fost realizat în urmă cu mai bine de 10 ani, această situație este de actualitate, din păcate, pentru că este în creștere numărul elevilor cu reale deficiențe vertebrale și cu atitudini posturale deficiente. În continuare aplic programe de exerciții corective și urmăresc individualizarea programelor de lucru în timpul orelor de educație fizică.

Experimentul realizat a pornit din dorința de a găsi forme cât mai adecvate pentru creșterea eficienței lecțiilor de educație fizică în cazul copiilor cu deficiențe fizice ușoare și medii. În abordarea tratării diferențiate, în vederea prevenirii sau corectării deficiențelor fizice ușoare și medii (de exemplu, cifoza) s-a pornit de la premisa că activitatea trebuie să se desfășoare în condițiile unei baze materiale adecvate și a unei foarte bune organizări a conținutului de lucru și a modalităților de organizare a exersării.

Exercițiile aplicate în mod organizat și metodic au scopul de a face trecerea elevilor de la formele individuale la activitatea obișnuită de educație fizică și sport. În timpul activității, prin corelarea unor noțiuni de biomecanică și fiziologia efortului fizic cu forma și conținutul exercițiilor efectuate, adesea sunt provocate curiozitatea și interesul participării la lecții. Cunoscând aceste realități, profesorul poate orienta în mod obiectiv problematica realizării DFA[2], schimbând de la an la an dominantele, particularizând conținutul instruirii, adaptând dozarea exercițiilor, în funcție de vârstă, sex și manifestarea unor particularități individuale[3].

Un studiu efectuat pe un eșantion de 745 de elevi a arătat că 45% dintre ei au reclamat dureri de spate, de ceafă sau de umeri, 6% - dureri puternice la nivelul gâtului și umerilor, 7% - lombalgii severe. Frecvența cifozelor este mai crescută, se pare, mai mult la persoanele de talie înaltă (longilini) și mai scăzută la cele de talie mică (brevilini), dar și scoliozele sunt din ce în ce mai frecvente ca instalare. Statisticile referitoare la frecvența pe sexe nu sunt concludente, deoarece diagnosticul de cifoza se stabilește de multe ori la examenul clinic fără precizarea de a realiza un control științific pe baza unor măsurători și date obținute în urma unor investigații specifice, control care să conducă la organizarea rațională a procesului instructiv-educativ.

Investigațiile preliminare ne-au orientat spre formularea următoarelor ipoteze:

- organismul se dezvoltă corect și armonios în lecția de educație fizică, în condițiile în care influențele exercitate asupra lui sunt multiple, se înscriu polivalent, în egală măsură atât pe planul somatic, cât și pe cel funcțional;
- prin tratarea diferențiată a elevilor, ce vizează particularitățile lor fizice, atitudinea corporală, ”răspunsul” organismului la efectuarea exercițiului fizic și dezvoltarea fizică armonioasă, se obțin rezultate mult îmbunătățite pe aceste planuri, precum și o eficiență crescută a rolului lecțiilor de educație fizică;
- obiectivul se îndeplinește în urma acționării deliberate în acest sens, prin intermediul unor exerciții corective ale căror influențe sunt precis localizate, vizând prevenirea și corectarea cifozelor ușoare și medii.

Sarcinile cercetării au constat în:

- a) depistarea și preluarea elevilor în evidența programelor de lucru, prin mijloacele educației fizice corective;
- b) înregistrarea datelor privind nivelul inițial de dezvoltare fizică a lotului experimental;
- c) selectarea și adaptarea celor mai eficiente mijloace din educația fizică corectivă;
- d) organizarea componentelor lotului experimental privind modul de desfășurare a programului de lucru;
- e) selectarea, adaptarea și structurarea celor mai adecvate mijloace;
- f) urmărirea dinamică a evoluției subiecților, astfel încât să se poată realiza o adaptare și modificare permanentă a programului recuperator în funcție de reacția subiecților;
- g) aprecierea progresului înregistrat de elevi pe parcursul cercetării, precum și analiza acestui progres.

Experimentul s-a desfășurat pe parcursul a două semestre, în anul școlar 2006-2007, cu începere în luna octombrie 2006 și finalizare în luna mai 2007. În septembrie 2006 am realizat (în colaborare cu cabinetul medical al școlii) măsurătorile antropometrice și somatoscopice, după care am elaborat programul ce vizează corectarea deficiențelor fizice de coloană vertebrală, potrivit condițiilor și bazei materiale existente. Studiul a cuprins în total 13 elevi (11 fete și 2 băieți) de la diferite clase VI-VIII din „Liceul Teoretic Jean Monnet”, sector 1, București.

În urma investigațiilor preliminare ce au vizat statura în ortostatism, în așezat, perimetrul toracic în repaus, inspir și expir și capacitatea vitală, am întocmit programul special pentru subiecții cu deficiențe ușoare și medii, program executat individual, de două ori pe săptămână și de două ori în cadrul lecțiilor, sub supravegherea profesorului de educație fizică. Pentru conștientizarea efectelor mijloacelor tehnice preventive și corective incluse în schema generală de lucru, activitatea s-a efectuat în afara programului școlar, o lună și jumătate. Începând cu luna noiembrie, programul a fost aplicat în timpul lecțiilor de educație fizică, respectându-se principiul tratării diferențiate.

La interpretarea rezultatelor obținute, am folosit metoda prelucrării statistice și metoda comparativă, care are la bază diferența testării inițiale și a celei finale, precum și metoda reprezentării grafice. Datele inițiale și cele finale au fost înregistrate și apoi centralizate în tabele și reprezentate grafic, atât valorile inițiale și finale ale grupurilor de experiment și de control, cât și diferențele între valorile finale ale indicatorilor ambelor grupuri.

În vederea desfășurării lecțiilor de educație fizică cu program corectiv am elaborat teme și obiective operaționale specifice educației fizice corective. Fiecare plan de lecție a fost aplicat pe parcursul a trei săptămâni, timp de șase lecții. Timpul tematic al primelor șapte planuri de lecții a fost de 25 minute, iar al ultimelor trei lecții a fost de 30 minute, crescând durata și volumul de lucru. Pentru grupul de control, programele efectuate au fost reprezentate doar de anumite complexe de exerciții pentru educarea atitudinii corecte a corpului, complexe prezentate copiilor și efectuate de aceștia în timpul liber – de două ori pe săptămână. Prin aplicarea programului de lucru și în cadrul orelor de educație fizică, scopul acestor exerciții a fost nu numai de prevenire dar și de corectare a atitudinii deficiente ușoare și medii, executându-se într-un regim mai bine supravegheat și mult mai intens efectuat, acesta repetându-se de 4-5 ori pe săptămână.

Creșterea și dezvoltarea fizică sunt procese care se întrepătrund, se condiționează reciproc și se pot dirija. Dirijarea lor se obține numai printr-o supraveghere metodică, de zi cu zi, care trebuie să se facă în familie – de către părinți și în școală – de către educatori.

Profesorul de educație fizică trebuie să cunoască procesul creșterii și dezvoltării fizice și să evite executarea unor exerciții fizice care ar putea să accentueze și să înrăutățească starea acestuia. Dar, această muncă de corectare poate avea rezultate pozitive numai atunci când se realizează o colaborare între profesorul de educație fizică și cabinetul medical al școlii, pentru a putea elucida diagnosticul precis al deficienței, cauzele determinante ale acesteia și mijloacele corespunzătoare de tratament[4].

Rezultatele obținute în corectarea cifozelor ușoare și medii prin aplicarea mijloacelor din educație fizică corectivă conduc la confirmarea ipotezei formulate anterior demarării experimentului. Astfel, instituirea măsurilor corective a condus la obținerea unor rezultate bune, aceasta în strânsă legătură cu asigurarea continuității, ritmicității și consecvenței în cadrul lecțiilor de educație fizică. Metodologia folosită în timpul experimentului a permis urmărirea dinamicii evoluției subiecților, evidențiindu-se componentele pozitive ale activității corective. S-a constatat că au apărut îmbunătățiri semnificative ale valorii indicatorilor aleși: statura, statura din așezat pe scaun, greutatea, perimetrul toracic în repaus – inspir – expir și capacitatea vitală, la grupul experimental, în raport cu grupul de control. Activitatea pe „grupe de nivel” (în funcție de deficiența existentă) rezolvă eficient o serie de probleme cum ar fi:

adecvarea volumului, intensității și complexității efortului la posibilitățile diferențiate ale elevilor din aceeași clasă; îmbunătățirea densității lecțiilor datorită ritmului de lucru corespunzător posibilităților fiecăruia.

Folosirea mijloacelor din educația fizică corectivă în cadrul programului complex de redresare își dovedește eficiența în corectarea deviațiilor coloanei vertebrale, atât prin influențele pozitive exercitate de procedeele tehnice adecvate, cât și prin creșterea atractivității lecțiilor de educație fizică, la care subiecții participă cu un interes mai mare.

Bibliografie

1. Avram, M. - Lecția de educație fizică și realizarea atitudinii corecte a corpului, E.F.S. nr. 3, 1973, pag. 34.
2. Birtolon, St. - Exercițiul fizic și coloana vertebrală, Editura Sport-Turism, București, 1978.
3. Dragnea, A.;Bota, A., Iancu H.- Teoria educației fizice și sportului, Editura Cartea Școlii, București, 2000.
4. Scarlat B.M.,; Scarlat E. – Educație fizică și sport - învățământ liceal, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2002.

Note de referință

- [1] Dragnea, A.;Bota, A., Iancu H.- Teoria educației fizice și sportului, Editura Cartea Școlii, București, 2000
- [2] Dezvoltare fizică armonioasă
- [3] Avram, M. - Lecția de educație fizică și realizarea atitudinii corecte a corpului, E.F.S. nr. 3, 1973, pag. 34.
- [4] Birtolon, St. - Exercițiul fizic și coloana vertebrală, Editura Sport-Turism, București, 1978

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR PRIN STRATEGII INTERACTIVE

PIP Palade Agata

„Un bun profesor are aceasta grija statornica: ii invata pe discipoli sa se lipseasca de persoana lui, in favoarea altor mijloace de invatare..”, Andre Gid

Creativitatea pedagogică definește modelul calităților necesare educatorului/ cadrului didactic pentru proiectarea și realizarea unor activități eficiente prin valorificarea capacităților sale de înnoire permanentă a acțiunilor specifice angajate la nivelul sistemului și al procesului de învățământ. Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social.

Rolul școlii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl folosește pentru cultivarea creativității la membrii ei tineri, de vârstă școlară. Preocuparea de formare a independenței în gândire și exprimare implică și o legătură cu familia. Părinții trebuie convinși că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii și fanteziei lui, factori esențiali în dobândirea viitoare a unei autentice competențe profesionale. În societatea contemporană, cu schimbări rapide și efecte imediate, educația și învățământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovație și creație în activitatea didactică.

Un rol important în dezvoltarea creativității îl au metodele și tehnicile interactive care pot fi folosite în toate etapele unei lecții. Mai jos, am clasificat acestea după funcția didactică principală.

1. Metode de predare-învățare interactivă în grup:
 - Metoda predării/învățării reciproce (Reciprocal teaching – Palinscar);
 - Metoda Jigsaw (Mozaicul);
 - Citirea cuprinzătoare;
 - Cascada (Cascade);
 - STAD (Student Teams Achievement Division)
 - Metoda învățării pe grupe mici;
 - TGT (Teams/Games/Tournaments)
 - Metoda turnirurilor între echipe;
 - Metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles);
 - Metoda piramidei;
 - Învățarea dramatizată;
2. Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor și de verificare:
 - Harta cognitivă sau harta conceptuală (Cognitive map, Conceptual map);
 - Matricele;
 - Lanțurile cognitive;
 - Fishbone maps (scheletul de pește);
 - Diagrama cauzelor și a efectului;
 - Pânza de păianjăn (Spider map – Webs);
 - Tehnica florii de nufăr (Lotus Blossom Technique);
 - Metoda R.A.I. ;
 - Cartonajele luminoase;
 - Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativității:

- Brainstorming;
- Starbursting (Explozia stelară);
- Metoda Pălăriilor gânditoare (Thinking hats – Edward de Bono);
- Caruselul;
- Multi-voting;
- Masa rotundă;
- Interviu de grup;
- Studiul de caz;
- Incidentul critic;
- Phillips 6/6;
- Tehnica 6/3/5;
- Controversa creativă;
- Fishbowl (tehnica acvariului);
- Tehnica focus grup;
- Patru colțuri (Four corners);
- Metoda Frisco;
- Sinectica;
- Buzz-groups;
- Metoda Delphi;
- 3. Metode de cercetare în grup:
 - Tema sau proiectul de cercetare în grup;
 - Experimentul pe echipe;
 - Portofoliul de grup;

Valențele formativ-educative care recomandă aceste metode interactive ca practici de succes atât pentru învățare cât și pentru evaluare, sunt următoarele: stimulează implicarea activă în sarcină a elevilor, aceștia fiind mai conștienți de responsabilitatea ce și-o asumă, exersează capacitățile de analiză și de luare a deciziilor oportune la momentul potrivit, stimulând inițiativa tuturor elevilor implicați în sarcină, asigură o mai bună punere în practică a cunoștințelor, exersarea priceperilor și capacităților în variate contexte și situații, asigură o mai bună clarificare conceptuală și o integrare ușoară a cunoștințelor asimilate în sistemul noțional, devenind astfel operaționale, unele dintre ele, cum ar fi portofoliul, oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității elevului pe o perioadă mai lungă de timp, depășind neajunsurile altor metode tradiționale de evaluare cu caracter de sondaj și materie și între elevi, asigură un demers interactiv al actului de predare – învățare – evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia și nu în ultimul rând, descurajează practicile de speculare sau de învățare doar pentru notă.

O altă metodă foarte eficientă este cea a jocurilor educative. Metoda jocurilor educative reușește să stabilească un echilibru în activitatea elevilor, fortificând energiile intelectuale și fizice ale acestora. Jocul devine o prezență indispensabilă în ritmul muncii școlare, iar profesorul reușește să-și cunoască mai bine elevii.

Exemple de jocuri didactice:

Jocuri de introducere

❖ „Să ne prezentăm prin mișcări!”

Elevii stau în cerc, ei sunt rugați să se gândească la o mișcare sau la o succesiune de mișcări caracteristice lor. În continuare, fiecare elev intră în mijlocul cercului și prezintă mișcarea care îl caracterizează. Colegii imită mișcarea respectivă și verbalizează ce au simțit în timp ce au efectuat mișcarea colegului.

❖ „Cine suntem?”

Elevii trebuie să se prezinte cu ajutorul a cinci cuvinte. De exemplu: eu sunt calm, răbdător, jucăuș, drăguț, sincer. Sau eu sunt prietenos, altruist, cuminte, respectuos, îngrijit.

Jocuri pentru dezvoltarea comunicării nonverbale

❖ „Exprimă sentimentul”

Pe o bucată de hârtie sunt descrise sentimente, după care sunt introduse într-o cutie din care fiecare elev extrage una. Fiecare elev trebuie să prezinte sentimentul, emoția respectivă cu ajutorul mimicii, gesturilor și al posturii, iar colegii trebuie să ghicească ce sentiment a fost prezentat.

Jocul de mai sus poate fi folosit în orele de dezvoltare personală și poate avea diferite titluri, „Exprimă meseria”, „Exprimă obiectul preferat”.

Jocuri pentru dezvoltarea autocunoașterii, autoevaluării, imaginii de sine, exprimării verbale și autoafirmării

❖ „Cartea mea de vizită”

Se folosesc creioane colorate, carton sau hârtie colorată. Se cere elevilor să deseneze un simbol despre ei care îi caracterizează. Agățând pe piept „cartea de vizită”, elevii se așază în cerc și își prezintă aceste simboluri explicând fiecare în parte de ce a ales acest simbol și ce reprezintă.

❖ „Sursele mele de bucurie”

Elevii vor desena sursele lor de bucurie, adică acele lucruri din viața lor care îi fac bucuroși. Se prezintă desenele.

❖ „Îmi plac, pentru că...”

Elevii sunt luați pe rând și colegii spun despre ei câte o trăsătură pozitivă. Propozițiile pot începe astfel: „Îmi plac pentru că ...”, „Îmi place la tine faptul că ...”, „Îmi place când ...”, etc.

Jocuri pentru dezvoltarea capacității de cooperare-colaborare

❖ „Oglinda”

Elevii se așază în perechi, stând față în față. Unul este „oglinza” și imită gesturile partenerului care se mișcă încet, fără să vorbească. După un minut se schimbă rolurile. După joc se discută: când a fost mai plăcut, fiind oglinda sau stând în fața oglinzii?

❖ „Spiridușul bun”

Elevii își vor scrie numele pe un bilețel și îl vor pune într-o cutie. Fiecare elev va trage din cutie un bilețel și va păstra în secret numele tras. Jocul va fi următorul: Fiecare elev timp de o săptămână va fi spiridușul bun al elevului al cărui nume l-a tras din cutie. Timp de o săptămână va avea grijă de el, îl va ajuta, îl va proteja, îi va acorda atenție sporită. După o săptămână se discută: Cine și-a dat seama care a fost spiridușul lui? Cum și-a dat seama? În ce măsură au reușit să fie spiriduși? Cum s-au comportat cu celălalt?.

Jocuri de dezvoltare a creativității, fanteziei și imaginației

❖ „O nouă zi”

Ce ar fi dacă săptămâna nu ar conține șapte zile, ci opt? Cum s-ar numi a opta zi, ce caracteristici ar avea? Ar fi zi lucrătoare sau nu, cine și-ar sărbători ziua onomastică, ce evenimente importante s-au petrecut de-a lungul timpului în ziua respectivă, etc?

Jocuri de încheiere

❖ „Cadoul”

Fiecare elev va primi o foaie de hârtie, pe care va trebui să deseneze un cadou unui membru din grup, ales de el. După terminarea desenelor se împarte „poșta”, așezând desenele pe scaunele destinatarului. Se prezintă cadourile primite.

Alte exemple de jocuri:

Nume și calitate: Fiecare participant să-și spună numele și un cuvânt/ animal/ culoare/ caracteristica etc. care îl descrie și care are aceeași inițială cu cea a numelui sau.

Ii știu pe toți!: Faceți același exercițiu ca mai sus, dar alcătuiți un cerc și fiecare participant să repete numele și/ sau cuvântul descriptiv al tuturor participanților.

Istoricul numelui: Stați într-un cerc, puneți pe podea o bucată mare de hârtie și mai multe pixuri. Rugați fiecare participant să-și scrie prenumele și să spună ceva despre el (ex. istoricul numelui, ce părere are despre nume, cum preferă să i se spună).

Prezentare în diade: împărțiți participanții în perechi și rugați-i să se întrebe reciproc: nume, clasă, activități favorite, ceva despre familie și/ sau unde trăiesc. Fiecare participant are trei minute pentru a-și întreba partenerul, apoi schimbați. Apoi participanții se adună în grupul mare și își prezintă fiecare partenerul.

Drumul vieții: participanții primesc o foaie de hârtie și markere colorate. Pe aceeași foaie de flipchart sau de hârtie, câte doi sau trei participanți își desenează, sub forma unei linii continue, drumul vieții, semnalând evenimentele importante. La final, toate cele două (trei) linii se vor întâlni în același punct (prezentul în care se află împreună). Participanții vor fi încurajați să discute între ei despre ceea ce au desenat. La sfârșitul activității, se organizează o expoziție, fiecare echipă desemnând un reprezentant (portavoce) care va caracteriza cu două adjective producția grupului său.

Jocurile educative facilitează dezvoltarea următoarelor capacități: încrederea în sine, capacitatea de a avea încredere în ceilalți, autocontrolul, autoevaluarea, autocunoașterea, capacitatea de introspecție, capacitatea de adaptare la situații noi, toleranța, capacitatea de observare, capacitatea de comunicare verbală și nonverbală, capacitatea de rezolvare adecvată a conflictelor, creativitatea, etc.

Desigur, utilizarea jocurilor ca metodă de învățare nu este lipsită de dificultăți întâmpinate de elevi: dificultăți de ordin cognitiv (cunoaștere, înțelegere, logica acțiunii, de percepere a acțiunilor, operațiilor), dificultăți de atitudine, de ordin psihosocial (de relaționare, de stres, de blocaje afective, insuccese etc), dificultăți de reglaj/autoreglaj, dificultăți de ordin tactic, dificultăți de adaptare s.a. (Cerghit).

Metodele activ-participative dezvoltă gândirea critică a elevilor. Învățarea devine eficientă iar cunoștințele nou însușite pot fi aplicate în alte situații sau în rezolvarea unor probleme (sarcini de lucru). În acest fel elevul participă activ la procesul de învățare care se îmbunătățește considerabil în momentul în care școlarii folosesc un repertoriu de gândire și experiența lor

Bibliografie

1. Oprea Crenguta-Lacramioara, "Strategii didactice interactive", Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 2010.
2. Ion Negret Dobridor, "Știința învățării", Ed. Polirom, Iasi, 2005.
3. Pintilie M., „Metode moderne de învățare evaluare”, Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2002;
4. Didactic.ro

PAȘI PENTRU INTEGRARE A ELEVILOR CU CES

Popa Dana Maria

Sunt profesor de matematică la o școală profesională specială din București. Aici sunt școlarizați elevi cu cerințe educaționale speciale. Acești elevii primesc o educație specială.

În primul rând aș vrea să vă explic că „educația specială are în vedere un anumit tip de educație adaptată și destinată copiilor care nu reușesc să atingă în cadrul învățământului obișnuit nivelele educative și sociale corespunzătoare vârstei.”[1]

Cerințe educative speciale, pe scurt CES, este o sintagma, care se referă la cerințele succesive unor deficiențe de natură intelectuală, senzorială, psihomotrică sau fiziologică.

Aceste probleme pun elevul într-o stare de dificultate față de cei din jur, situație care nu-i îngăduie o dezvoltare în condiții normale a potențialului intelectual și aptitudinal de care acesta dispune. Această stare îi induce un sentiment de dezavantaj ce accentuează situația sa de persoană cu cerințe speciale.

Pentru astfel de elevi, activitățile educative școlare și extrașcolare necesită modalități noi de proiectare și desfășurare conforme cu posibilitățile reale ale elevilor, astfel încât „să poată veni în întâmpinarea cerințelor pe care elevii respectivi le resimt în raport cu actul educational.”[1]

Pe lângă continuitate, coerență, sistematizare, rigoare și accesibilizare a conținuturilor, trebuie să existe un anumit grad de înțelegere, constientizare, participare, interiorizare și evoluție în planul cunoașterii din partea elevilor.

Idea acestei lucrări mi-a venit în urma derulării pentru prima dată în școala noastră a unui proiect internațional Erasmus+ prin care elevii să poată desfășura instruirea practică în cadrul unor ateliere din școli profesionale din alte țări. Am observat că ar trebui urmați diferiți pași și, atât profesorii cât și elevii, ar trebui să îi cunoască. Noi, necunoscându-i de la început, am întâmpinat dificultăți.

După crearea și organizarea echipei de proiect, am început să studiem piața muncii din România. Am descoperit că aceasta este influențată de sistemul economico-social, de cel politic dar și de mediul ambiant. De aceea cererea și oferta pe piața muncii au adesea tendințe diferite.

Însă, adevărata problemă o constituie proaspeții absolvenți cu cerințe educaționale speciale care își caută un loc de muncă.

De aceea am încercat să realizăm întâi un program pentru integrare a acestor elevi. După propunerea și realizarea unui program pentru a-i sprijini pe tinerii cu cerințe educaționale speciale în integrarea lor pe piața muncii trebuie parcurse câteva etape.

Etapa 1 - Trebuie să aibă loc o activitate cu participarea în principal a elevilor din ultimul an de studiu care sunt cei mai interesați de a ști demersul pentru angajare după ce termină școala. Este necesară prezența atât a reprezentanților comunității locale cât și agenți economici. În cadrul unei astfel de activități este necesar să fie prezentate obiectivele și scopul proiectului, rezultatele așteptate, importanța unui astfel de proiect pentru ajutarea acestor tineri.

Etapa 2 - Ar trebui organizat un atelier de lucru cu psihologii în care să se aleagă un grup țintă din rândul elevilor și al profesorilor. Psihologii școlii respective să aplice în cadrul

acestei activități chestionare inițiale pe temele proiectului. Echipa de proiect va stabili un plan de activități în care vor fi implicați specialiști în vederea susținerii proiectului.

Etapa 3 - Vor participa grupul țintă și agenții economici și se vor prezenta broșuri de către echipa de proiect cu obiectivele realizate de elevi în atelierelor școală. Se vor prezenta metode folosite pentru îmbunătățirea abilităților și a componentelor acestora, modalități de a-i sprijini pe acești tineri, dar va fi prezentată și dotarea atât a școlii cât și a atelierelor școală.

Etapa 4 - “Echipa de proiect împreună cu reprezentanții societăților comerciale vor stabili un program de efectuare a practicii a elevilor care fac parte din grupul țintă, la agenții economici sub supravegherea maiștrilor instructori, pentru ca tânărul absolvent să se familiarizeze cu modul de lucru din producție.”[2]

Etapa 5 - Ar trebui să urmeze organizarea „unei mese rotunde la care să participe consilierii pedagogici, agenții economici și echipa de proiect. Să fie evaluat proiectul, analizate activitățile care s-au derulat până la data respectivă, să fie găsite soluții pentru angajarea absolvenților.”[2]

Etapa 6 - În cadrul unui seminar vor fi evaluate metodele specifice folosite de către profesioniști și impactul acestora asupra elevilor.

Etapa 7 - Se poate realiza chiar și o expoziție de fotografii cu lucrări realizate de elevi în ateliere școală la orele de instruire practică.

Etapa 8 - În vacanța de vara membrii echipei de proiect vor consilia grupul țintă în ceea ce privește importanța dobândirii unui loc de muncă și păstrarea acestuia. La această întâlnire elevii vor fi inițiați în alcătuirea C.V-ului personal și întocmirea scrisorii de intenție.

În urma formării și consilierii, membrii grupului țintă vor înțelege importanța și rolul găsirii unui loc de muncă.

Etapa 9 - Urmează ca echipa proiectului să colaboreze cu societățile comerciale care au domenii de activitate identice cu cele ale absolvenților, în vederea găsirii unor locuri de muncă.

Etapa 10 - Tinerii care nu își vor găsi un loc de muncă se vor prezenta la Agenția de Ocuparea Forței de Muncă pentru reconversie profesională sau formare la locul de muncă la agenți economici. Absolvenții neangajați vor primi suport acordat de echipa de proiect.

Etapa 11 - În paralel se va realiza consilierea agenților economici de către specialiștii din școală și ai Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului asupra modului cum trebuie integrați tinerii cu cerințe educaționale speciale. Vor fi implicați și diriginții și maiștrii care pregătesc elevii care vor absolvi la finalul studiilor. Obiectivul va fi întâlnirea și crearea unor legături între unitatea școlară și agenții economici în vederea integrării tinerilor pe piața muncii.

Etapa 12 – Obiectivele următoarei întâlniri vor fi mărirea grupului țintă, atragerea altor cadre didactice și a altor elevi, îmbunătățirea calificării formatorilor și a beneficiarilor din grupul țintă prin lecții demonstrative.

În cazul în care se consideră necesar vor mai fi consiliați agenții economici pentru o mai bună colaborare între ei și școală, între ei și tinerii absolvenți cu cerințe educaționale speciale. Reprezentanții Agenției de Ocupare a Forței de Muncă și ai Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului vor prezenta mai multe exemple de bune practici în ceea ce privește angajarea tinerilor cu cerințe educaționale speciale pe piața muncii.

Etapa 13 - Sunt necesare vizite la agenții economici și purtarea de discuții cu fiecare în parte pentru a se identifica problemele cu care se confruntă aceștia în lucrul cu elevii cu dizabilități și pentru a se găsi soluții la eventualele probleme.

Din experiența avută, principalele posibile probleme semnalate pot fi “întârzierea unor elevi, nerespectarea programului de lucru, refuzul unor copii de a lucra în anumite zile și chiar absenteismul în cazuri mai izolate.”[2] Există și rezolvări, discutându-se cu aceștia despre “importanța practicii la agenții economici, despre buna colaborare care trebuie să existe între aceștia și, mai ales, despre cât de important este ca ei să fie remarcați de către agentul economic pentru a fi angajați.”[2]

Etapa 14 - La finalul programului se va organiza o masă rotundă unde vor avea loc discuții despre modul cum principalul obiectiv al proiectului a fost atins. “Toți partenerii vor prezenta analiza SWOT a întregului proiect, se vor analiza și se vor discuta despre completarea raportului final al proiectului. Deasemenea vor avea loc discuții despre impactul pe care l-a avut derularea proiectului asupra grupului țintă, instructorilor, agenților economici și asupra partenerilor locali.”[2]

Pe întreg parcursul programului se recomandă să fie înregistrate momentele importante iar la această masă rotundă să fie prezentat un DVD final cu obiectivele realizate de elevi, cu toate activitățile desfășurate de-a lungul proiectului, o expoziție cu broșurile, revistele, pliantele făcute în cadrul proiectului.

Bibliografie

[1]<https://www.eduform.snsr.ro/campanie-online/educatia-elevilor-cu-nevoi-speciale>

[2]<https://leonardo.samsr.ro/files/Ghid%20de%20bune%20practici%20LDV.pdf>

PLEDOARIE PENTRU LECTURĂ

Răducanu Cristina Mariana

De ce lectura în orar?

Nu poți să-i spui unui copil „Citește!” sau „Cartea aceasta este minunată!”. Sigur o să-ți placă!” Elevul trebuie să-și propună singur acest lucru și să simtă dorința sau plăcerea de a-și îndrepta privirea către aceasta. În contextul acestor vremuri, verbul „a citi” nu suportă imperativul.

„Copiii noștri nu citesc!” Iată o afirmație pe care o auzim din ce în ce mai des. Cartea, prietena care ne dezvăluia mistere pe vremuri, azi a devenit ceva banal, depășită ca atracție de calculator, telefon sau diferite jocuri care îi oferă copilului mai multă satisfacție și prea puțin efort mental. În fața acestora, lectura devine invizibilă.

Și atunci apare întrebarea: Mai este cartea „o făgăduință, o bucurie, o călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți?” cum afirma Tudor Arghezi?

Da, este. Și noi, cei care credem în acest lucru avem datoria morală de a insufla elevilor noștri această dragoste pentru citit.

A citi eficient nu presupune doar lecturarea textului și încercarea de a-l reproduce. O citire autentică presupune înțelegerea textului, interpretarea și desoperirea unor legături între mesaj și propriile idei. Notele tot mai slabe obținute de elevi în ultimul timp demonstrează că citirea nu a ajuns la stadiul de a fi și eficientă. Perseverența și dorința cadrelor didactice de a insufla elevilor acest gust pentru lectură este de admirat.

CÂND?

Gustul pentru lectură se formează din primii ani de viață, în familie, când mama sau bunica le citește povești acestora, fără a-i introduce în sfera internetului.

Dar câți părinți mai sunt disponibili astăzi să citească? Câți reușesc să urmărească alături de propriii copii, un film educațiv sau să selecteze o carte potrivită vârstei lor, respectiv o emisiune TV? Dacă fiecare părinte ar conștientiza consecințele acestei lipse de disponibilitate față de actul citirii, cu siguranță, numărul celor împătimiți după cărți ar fi mult mai mare.

CINE?

Până la intrarea în grădiniță și apoi la școală, familia este cea care ar trebui să dețină rolul principal în a le insufla această dragoste pentru cărți. Cadrul didactic va prelua ștafeta și va continua acest minunat proces de îndrumare către minunata lume a cărților. Din păcate, orarul nu mai cuprinde azi ora de lectură, aceasta urmând a fi realizată în cadrul orelor de comunicare în limba română când timpul alocat este mult mai scurt și mai puțin relevant din acest punct de vedere. Lectura a căpătat un scop informativ, prin care elevul încearcă să deprindă semnificația textului din manual, în măsura în care timpul permite. Și bibliotecarul poate contribui la integrarea elevului în sfera literaturii pentru copii, alegând și recomandând cărți accesibile, în acord cu textele din manual sau cu programa școlară.

CUM?

Iubirea față de „cuvintele din cărți” poate fi dobândită printr-o varietate de exerciții, de jocuri, de provocări care să îi stârnească și să găsească prieteni minunați în cărți. Uneori, dacă obsesia față de calculator este prea mare, învățătorul se poate folosi de aceasta și îl poate provoca pe elev să caute, să descopere pasiunea pentru lectură și în mediul online. Cei care spun că dragostea față de lectură se moștenește, se înșală. Aceasta se formează dacă cei din jur realizează că lectura poate fi văzută și ca o redutabilă terapie contra plictiselii, o activitate prin care se înlătură superficialitatea și ignoranța. Elevii sunt de cele mai multe ori grăbiți și nu au timp să guste farmecul lecturii, imaginația lor e îngrădită de jocurile pline de violență în care se antrenează în plan virtual. Rolul adulților și mai ales, al cadrelor didactice este de a-i îndruma să descopere momentele palpitate din cărți, de a trăi alături de eroi.

Exemple:

- Confecționarea unor cărți pe diferite teme;

Pasiunea față de calculator- dacă există- poate fi folosită pentru crearea unui e-book. Sunt aplicații care pot fi folosite destul de ușor de către elevi pentru a crea o carte.

- Vizionarea unor filme cu povești sau basme cunoscute- elevii pot fi puși să rescrie povestea în funcție de propria viziune. Își pot crea propria poveste și o pot transpune într-un film sau chiar o piesă de teatru.

- „Cuvintele zilei/Mesajul zilei” -acestea să fie selectate din poveștile citite. La clasele mici există acest moment al întâlnirii de dimineață de care învățătorii se pot folosi și pentru a face legătura cu cărțile dorite.

- Concursuri
- Șezători literare combinate cu momente amuzante de interpretare a unor scene din lecturile preferate;
- O plimbare tematică- aceasta poate servi drept motiv pentru lectură;
- Crearea unei biblioteci personale;
- Expoziții de carte pornind de la o anumită temă- fiecare elev își poate organiza propria expoziție în sala de clasă;
- Portofolii create cu elevii pentru fiecare scriitor ales;
- Crearea unor dicționare cu arhaisme, regionalisme sau cu alte categorii de cuvinte/expresii întâlnite în textele literare- cel care reușește să finalizeze fiind premiat, în acest fel, competiția antrenează elevii să citească;
- Excursii/ Tabere tematice de genul: Pe urmele lui... cu marcarea locurilor identificate în cărți sau a caselor memoriale ale scriitorilor cunoscuți.
- Crearea unei biblioteci în sala de clasă, cu cărțile preferate- își pot prezenta cartea preferată în fața clasei și pot pleda pentru citirea ei de către ceilalți.

Pentru fiecare cadru didactic ar fi binevenită o oră suplimentară în orar, prin care elevul să acorde o mai mare atenție lecturii stabilite.

Importanța lecturii este evidentă și mereu apare sub aspectul unei probleme actuale. Este un act intelectual esențial care nu ia amploare fără o îndrumare și chiar o supraveghere de către școală și familie. În condițiile în care elevii petrec tot mai mult timp în mediul virtual, se impune reluarea orei de lectură care să îi ajute la crearea de conexiuni logice, să obțină idei și opinii argumentate, să-și dezvolte creativitatea, să îi implice activ în actul învățării, să socializeze mai mult.

Lectura trebuie să fie fascinantă pentru a nu fi abandonată în favoarea altor plăceri. Trebuie să îi apropie de realitate pentru a o găsi atractivă. Capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității se poate dezvolta doar dacă lecturile alese reușesc să îi conecteze de jocurile care îi atrag, de domeniile pe care le găsesc atractive cu un singur click pe Google.

Să nu uităm că scopul lecturii este de a forma progresiv, un tânăr cu o cultură comunicațională și literară de bază, capabil să înțeleagă și să perceapă altfel lumea din jur, să interacționeze cu cei din jur exprimându-și stări, idei, sentimente, să fie sensibil la frumosul din jur și să aprecieze creația. Este exact ceea ce marele scriitor Mihail Sadoveanu spunea: „Mi-a plăcut să caut frumusețile și puterea vie a imaginilor. Le-am găsit în multe cărți ale trecutului și în creația anonimă a folclorului spre care m-am aplecat totdeauna cu interes și prețuire... le-am învățat de la înaintași și de la dascălul meu de limbă...”

Un copil care citește se va dezvolta altfel decât cel pentru care nu există nimic altceva în afara calculatorului, va fi mai sensibil, va avea un vocabular mult mai expresiv, imaginația

îi va permite să vadă și substraturile realității înconjurătoare. Lumea va fi plină de culori, nu doar alb și negru!

Bibliografie:

<https://diez.md/2019/08/31/ce-spuse-despre-limba-romana-aproape-fiecare-scriitor-prezent-pe-aleea-clasicilor-din-chisinau/>

ZONA LIBERĂ DE INDIFERENȚĂ

Stanciu Nicoleta Liliana

Proiectele ecologice de la Liceul tehnologic Vasile Juncu Miniș au o îndelungată tradiție. Începând cu 2014, am participat la ziua națională de curățenie LET'S DO IT ROMANIA, în fiecare an, ca voluntari, cu elevi și profesori. Ca urmare a acestor activități, elevilor li s-a dezvoltat un spirit civic, ecologic și de muncă în echipă, deosebite, astfel că am considerat firească elaborarea de noi proiecte educaționale pe teme de ecologie, toate, sub titlul comun ZONA LIBERĂ DE INDIFERENȚĂ, deoarece ne-am declarat liberi de indiferență și pregătiți să intervenim, atât cât stă în puterile noastre, în zonele din jurul nostru.

Astfel s-a născut primul proiect ecologic, realizat cu elevii de la Liceul din Miniș, acela de realizare a unui element peisagistic, așezat pe plaja lacului Ghioroc, constând într-un pește de 9 m lungime, realizat din PET-urile adunate în cadrul activităților de ecologizare. Prezentarea acestui proiect s-a realizat în cadrul emisiunii difuzate de Realitatea TV –Zona liberă de indiferență, unde a obținut marele trofeu. Ca o continuare a acestui proiect, a mai fost realizat un brad ecologic de 4m înălțime, din aceleași materiale, la baza căruia au fost plantate plabnte de caprifoi, care îl îmbracă, astfel ilustrând mesajul „Natura învinge mereu”.

Un alt subproiect ecologic, din cadrul proiectului ZONA LIBERĂ DE INDIFERENȚĂ este PRIETENII NATURII, proiect în colaborare cu Primăria comunei Ghioroc și Ocolul silvic Zărandul, proiect în care am plantat anual câte 2000 de stejari roșii în zonele defrișate din pădurea comunală. În anul 2018, an centenar, am regândit acest proiect și, la intrarea dinspre Lacul Ghioroc, acolo unde, în urmă cu 10 ani, se afla groapa de gunoi a comunei, am plantat 1918 stejari roșii, loc pe care am înființat Pădurea Centenară Sîrbu Stoiu. Acest proiect a beneficiat de popularizare în presa, în cadrul unei emisiuni TV a televiziunii ARAD.

Prin proiectele de împădurire am insuflat elevilor noștri dragostea față de natură, respectul față de ceilalți. Obiectivele urmărite au fost atinse, prin conștientizarea importanței păstrării unui mediu curat. „Ceea ce ne dorim este să avem cetățeni mai sănătoși, pe un pământ mai verde”.

Copiii noștri sunt viitorul planetei. Pentru ca ei să învețe să o iubească și să o protejeze, este esențial să le insuflăm valori precum respectul pentru natură și dorința de a cunoaște lumea care ne înconjoară. Și o putem face în multe feluri, mai ales distrându-ne. Tocmai din acest motiv am ales ecologia și proiectele ecologice dezvoltând astfel elevilor, iubirea față de planetă.

”Elanul și curiozitatea copilului față de mediul înconjurător sunt absolut firești și naturale, acestea manifestându-se încă de la cele mai fragede vârste. Ce putem face noi ca educatori este să sprijinim conectarea copiilor cu natura, să împărtășim cu ei cunoștințele noastre și să le punem la dispoziție resurse care să le dezvolte abilitățile necesare pentru înțelegerea lumii care îi înconjoară. Prețuind natura, copiii vor deveni adulți responsabili”.

Odată conectați cu mediul înconjurător, copiii conștientizează mai ușor rolul lor în natură. Astfel, ei învață să o cunoască, să o respecte, să o ocrotească. Descoperirea naturii înseamnă pentru copii, dezvoltarea atenției, a imaginației, a creativității, dar și a celor cinci simțuri. Ei vor fi, de exemplu, atenți la mirosul și sunetele pădurii, vor încerca să identifice

animalele și micile viețuitoare. Vor simți pământul, nisipul, iarba, pietrele. Și vor descoperi, în mijlocul naturii sau în propria grădină, arome de fructe, legume și plante aromatice.

Lucrurile simple precum folosirea cu chibzuință a apei și sortarea deșeurilor, stingerea luminii sau oprirea televizorului după terminarea programului, sunt comportamente care creează, pe termen lung, atitudini responsabile pentru conservarea mediului înconjurător.

CUM CONSTRUIM O ATITUDINE POZITIVĂ A COPIILOR FAȚĂ DE NATURĂ?

Comportamentul nostru este primul gest pe care îl putem oferi drept exemplu copiilor. Dacă noi iubim și respectăm natura, așa vor face și ei. Pentru a-i aduce mai aproape de ea, putem face diverse activități simple și distractive, care să le dezvolte spiritul de responsabilitate față de mediul înconjurător.

IEȘIM ÎN NATURĂ

Organizăm cât mai multe ieșiri în natură, proiecte, excursii și picnicuri în cadrul cărora copiii se pot bucura de frunze, flori, pietre, fără teamă ca s-ar putea îmbolnăvi. Le vorbim despre plante, copaci, păsări, insecte și îi conectăm astfel, cu mediul din jurul lor. Pentru a le stimula plăcerea de a fi în natură, iată câteva cadouri potrivite: un binoclu, o lupă, un telescop sau cameră video.

ÎNGRIJIM PLANTE

Dragostea pentru plante vine odată cu îngrijirea acestora, de aceea este indicat să implicăm copilul în plantare și îngrijire. Este o ocazie bună să înțeleagă miracolul creației. Iar faptul că va trebui să ude planta și să o îngrijească, îl va ajuta să devină mai autonom și mai responsabil.

SORTĂM DEȘEURILE

Fie că vorbim despre obiecte sau deșeuri, sortarea este importantă. Elevii trebuie să știe beneficiile sortării deșeurilor, astfel vor deveni mai responsabili și mai interesați de ceea ce se întâmplă în mediul în care trăiesc.

CITIM CĂRȚI, VIZITĂM MUZEE

Curiozitatea față de natură poate fi stârnită și prin intermediul cărților, filmelor, muzeelor. Citiți cărți despre plante și animale, mergeți la muzee pentru a vedea diverse exponate, vizionați împreună filme și documentare despre natură și ecologie. Acest lucru le va îmbogăți cunoștințele despre natură și poate transforma o activitate distractivă într-o pasiune pe termen lung.

FACEM VOLUNTARIAT

Există multe organizații care protejează natura sau organizații care oferă un mediu de dezvoltare prin intermediul naturii, precum sunt cele de cercetași. Acele instituții au întotdeauna nevoie de oameni implicați, voluntari, care să ajute. De aceea, noi, coordonăm elevii să se elibereze de indiferență, să fie membri pe viață ai ZONEI LIBERE DE INDIFERENȚĂ.

Bibliografie

Revista Forbes - România

LEGĂTURA DINTRE ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ STEP BY STEP ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL TRADIȚIONAL

Prof. Stoian Marioara

Programul Step by Step susține necesitatea creării unui model educațional care să facă elevul conștient că tot ce se întâmplă în viață este interdependent și pune accent pe colaborarea școlii cu familiile elevilor, pe implicarea părinților acestora în conceperea și organizarea activităților din școală.

Munca în grupuri stă la baza activităților didactice. Aceste activități urmăresc să dezvolte la copii un simț al identității și prețuirii de sine, cooperarea, respectul și integrarea în comunitatea elevilor. Modalitățile de lucru și metodele aplicate cer moduri diferite de dispunere a mobilierului și organizarea elevilor în formații de lucru de diferite mărimi. Se ține cont de nivelul de dezvoltare al fiecărui copil prin metodologia didactică utilizată care vizează abordarea individualizată a elevilor clasei. Activitatea este organizată pe centre de activitate (de citire, de scriere, de lectură, de științe, de matematică, de arte, de construcții.etc), care răspund intereselor și nevoilor elevilor și includ activități pe mai multe niveluri și cu materiale diferite, organizate logic, ținând cont de cerințele și stilurile individuale de învățare.

Activitățile de învățare ale elevilor sunt bazate pe cercetare, pe asocierea informațiilor noi cu cele asimilate și a materialelor noi cu cele pe care le cunosc deja. Cu ocazia activităților desfășurate în centrele de activitate, organizate în conformitate cu obiectivele comune prestabilite, elevii au ocazia să-și dezvolte deprinderi, să împărtășească din experiența celorlalți, să-și consolideze cunoștințele, într-un climat pozitiv și într-o atmosferă de încredere.

Multe dintre fundamente, caracteristici și scopuri sunt comune atât învățământului tradițional, cât și alternativelor educaționale. Multe dintre cele ce aparțineau alternativelor educaționale au fost preluate de învățământul tradițional. Există însă multe aspecte ale alternativelor educaționale ce ar trebui preluate în învățământul tradițional:

- artele, lucrul manual, artizanatul ar trebui să ocupe un loc mai important în curriculum, deoarece oferă elevilor contact cu diverse materii și nenumărate activități de bază ale omului (țesutul, pictura, modelarea etc.);
- o legătură mai strânsă cu părinții elevilor, implicarea acestora în toate activitățile pe care le desfășoară copiii lor sau în cele ale școlii;
- luarea în considerare a efortului real pe care elevul l-a făcut pentru a atinge un anumit rezultat, nu numai îndeplinirea sau neîndeplinirea unor bareme;
- conceperea programei într-un spirit creativ, în funcție de nevoile copilului;
- abordarea individualizată a elevilor clasei;
- organizarea activităților pe centre de activitate;
- punerea accentului pe „*a învăța să înveți*”;

-pregătirea unui mediu în care copiii sunt lăsați să învețe ceea ce au nevoie și când au nevoie să învețe;

-oferirea unui mediu în care copilul poate simți plăcerea de a învăța în mod spontan; educatorul este ghidul, nu sursa tuturor învățăturilor; dorința interioară naturală de a învăța a copilului îl va ghida în acest proces.

-să lasăm copiilor mici libertatea de a căuta soluții pentru problemele lor; nu să le oferim soluții gândite de adulți; aptitudinile de învățare a rezolvării problemelor la o vârstă fragedă, atât a celor cognitive, cât și a celor sociale, pregătesc copiii pentru învățarea pe mai departe și încurajează dezvoltarea socială.

-oferind copiilor un mediu pregătit putem să-i învățăm autodisciplina, automotivarea, munca devenind o obișnuință pozitivă și, cel mai important, copilul își va dezvolta stima față de sine.

- încurajarea independenței copilului mic;

-copiii au mare nevoie de disciplină pozitivă; clasele trebuie să încurajeze independența, autodisciplina și dezvoltarea trăsăturilor pozitive de caracter, chiar și la copiii foarte mici, sunt focalizate pe crearea unei discipline interioare a copiilor. Mediul este pregătit cu grijă pentru a permite copilului să lucreze cât mai independent posibil;

-să învățăm să ghidăm copiii spre căi pozitive de utilizare a energiilor;

-este important pentru copil și adult să se bucure să lucreze împreună. Un mediu liniștit și fericit de lucru încurajează procesul de învățare. Să învățăm să fim educatorii pe care elevii noștri îi doresc.

Step by Step este o metodă alternativă de educație a copiilor, de la naștere până în adolescență, metodă bazată pe datele științifice ale psihologiei dezvoltării copilului.

Elaborată în Statele Unite în urmă cu peste 30 de ani și aplicată în peste 26 de țări, **alternativa educațională Step by Step** așază copilul – personalitatea și abilitățile acestuia – în centrul procesului de predare-învățare, educația fiind individualizată.

Metoda respectă programa școlară a Ministerului Educației Naționale, dar nu există teme pentru acasă, copiii nu sunt puși în situația de a concura unul cu celălalt pentru a evita efectele psihologice negative, iar evaluarea este continuă și ține cont de capacitatea fiecărui copil în parte. Cunoștințele teoretice dobândite sunt similare celor din învățământul tradițional, în schimb este cultivată capacitatea de adaptare în societate sau în oricare alt tip de mediu educațional ulterior; copiii sunt încurajați să facă alegeri, să își exprime ideile în mod creativ, să se ajute reciproc, să gândească liber și să își dezvolte abilitățile de gândire critică. Astfel, în sistemul Step by Step, copilul învață prin descoperire și interacțiunea sa cu mediul, iar familia și comunitatea sunt încurajate să fie parte din acest proces.

Fiecare copil are propriul drum către succes, dar fiecare drum către succes se deschide cu o educație mai bună. La școala Step by Step, știm că o educație mai bună înseamnă în primul rând respect pentru personalitatea copilului și adaptare la individualitatea acestuia. Astfel, profesori și familie, clădim fundația pe care copilul își dezvoltă personalitatea, își descoperă pasiunile sau talentul și pornește pe calea către succes.

Am creat un mediu în care potențialul copiilor poate fi amplificat, în care dezvoltarea este sănătoasă, naturală, în respect pentru unicitatea fiecărui copil. Prin urmărirea programei naționale pentru învățământ primar și gimnazial, ne-am asigurat că fiecare dintre elevii școlii Step by Step are în bagajul educațional elementele comune generației sale. Noi însă îi învățăm să își însușească informațiile cu ușurință și adăugăm acele cunoștințe și activități care îi ajută să își atingă adevăratul potențial. Fiecare copil este EDUCAT PENTRU A REUȘI în tot ceea ce își propune!

Valorile pe care le insuflăm copiilor sunt încrederea, curiozitatea, cultivarea talentului, ascultarea, gândirea critică, expresia de sine, creativitatea, diversitatea, bucuria, responsabilitatea, spiritul de învingător și lider.

Școala Step by Step pune în prim plan acceptarea și respectarea diversității, valori construite prin cooperare și comunicare cu familiile elevilor. Prețuim transparența în ceea ce privește situațiile “dificile” și ne-am făcut o misiune din integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în clasele de copii cu dezvoltare tipică.

Pentru dezvoltarea tuturor acestor competențe emoționale am construit un spațiu modern, asigurând de la cele mai noi echipamente tehnice la spații speciale pentru sport sau servirea mesei și înconjurăm elevii cu specialiști aflați într-o continuă dezvoltare și pregătire profesională. Părinții și copiii pot alege împreună dintre cele mai diverse activități opționale: predare intensivă în limba engleză, grupe cu testări Cambridge, studierea limbilor străine, șah, teatru, dans, aikido, minibaschet, robotică, pian. Totul într-un mediu în care competiție înseamnă doar învățare și dezvoltare împreună, un mediu în care elevii sunt feriți de orice atitudini agresive, se simt în siguranță, fericiți și încrezători în propriile forțe.

Oferta educațională a școlii Step by Step este gândită în jurul scopului de a cultiva capacitatea copiilor de a se adapta în societate sau în oricare alt tip de mediu educațional ulterior. Cei mici sunt încurajați să facă alegeri, să își exprime ideile în mod creativ, să se ajute reciproc, să gândească liber și să își dezvolte abilitățile de gândire critică.

Step by Step este o școală în avantajul copiilor, părinților, cadrelor didactice și comunității!

Bibliografie

Miron Ionescu, Ioan Radu—Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj.Napoca, 2004

Centrul pentru Educație și Dezvoltare Profesională – Copilul meu merge la școala Step by Step, București, 2007

ADAPTAREA DEMERSULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV ÎN CONDIȚIILE ȘCOLII ON LINE

Prof. Iulia Stoica

Pe 11 martie, școlile și-au încuiat porțile iar elevii și profesorii au plecat acasă fără să știe când se vor mai întâlni. Pentru elevii izolați acasă și îngrijorați de pericolul SARS – CoV-2, școala a devenit un vector de conștientizare a responsabilității și solidarității.

Meseria de profesor este una dintre cele mai complexe din lume. Este solicitantă emoțional și cognitiv. Un profesor ia zeci de decizii importante zilnic, de la designul unei lecții la răspunsurile pe care le dă unui elev sau părinte, vorbind de activitatea școlară normală, unde ne întâlnim zilnic cu elevii noștri. În condițiile suspendării cursurilor și mutării activității didactice în on line, în care lipsa conexiunilor și comunicării directe, au făcut ca profesorul să-și adauge un nou rol: acela de "a fi alături" de la distanță. Pare un paradox, însă privind în urmă, constat că în primele zile de la suspendare, când am decis că important este să-mi susțin emoțional elevii, să ofer încredere că "totul va fi bine" doar respectând recomandările specialiștilor în sănătate, ceea ce a urmat mi-a confirmat că am luat decizia corectă.

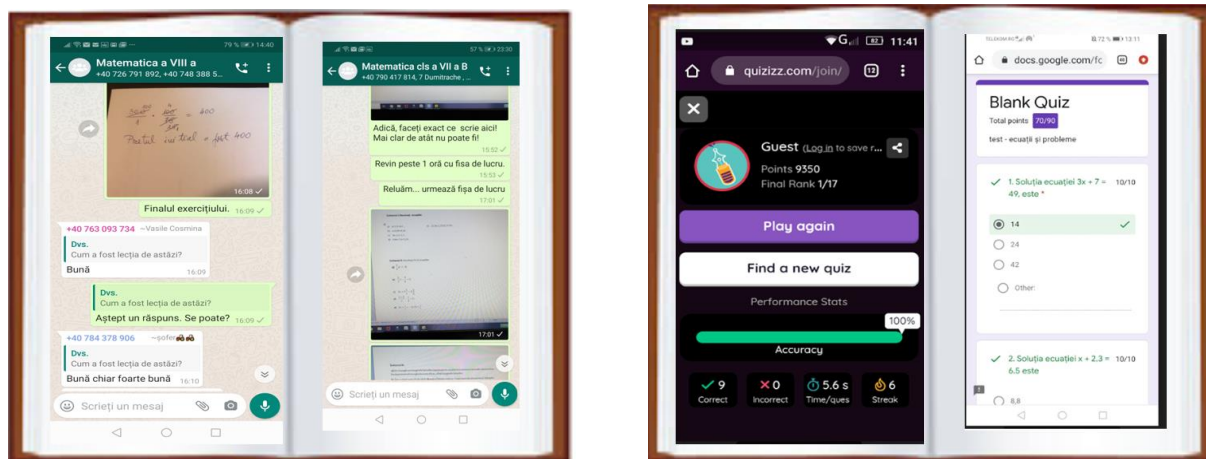
Cu toții am fost nevoiți să ne adaptăm - social, educațional, emoțional, pentru a trece de la școala pe care o știam la școala de la distanță. Cum adaptabilitatea ține de gândire critică, de creativitate, de diferențiere și individualizare, *am reușit să îmi conving elevii că on line* este singura soluție de a continua școala. Pentru aceasta este nevoie de tehnologie, de echipamente, de susținerea părinților.

La învățarea de acasă dispar o serie de motivații extrinseci (competiția, colaborarea, joaca etc.) pe baza cărora funcționa până atunci elevul; acesta este supus unor schimbări emoționale prin izolarea și necunoscutul care tind să îl deprime; se adaugă lipsa competențelor necesare învățării la distanță, copiii nefiind obișnuiți să învețe singuri. Toate acestea sunt bariere în calea actului educațional. Educația nu are în vedere în primul rând acumularea de cunoștințe, ci mai degrabă formarea unui sistem de gândire și viață, care se poate realiza doar prin relație, model și îndrumare. De aceea, odată cu trecerea la sistemul online, al învățării la distanță, am ales să aprofundez cu elevii mei cunoștințele învățate, să introduc în mică măsură

conținuturi noi și cum reușita depinde și de prezența părintelui cu rol de pedagog, am întărit comunicarea cu familia.

Tehnologia este cea care omogenizează opiniile și elimină unicitatea, însă fără apelul la tehnologie nu există variată de a continua învățarea. Este momentul în care alături de elevii mei avem nevoie să construim un mediu de învățare în care abilitățile digitale și cunoștințele acumulate vor sta la baza învățării ”din mers” a noilor achiziții necesare pentru a învăța bazată pe tehnologie.

Cum majoritatea elevilor mei are un telefon personal, începutul a fost pe WhatsApp. Ne este greu tuturor, ne confruntăm cu probleme de înțelegere a sarcinilor, de rezolvare a acestora, dar și de gestionare a timpului.

Pentru a diversifica activitățile și a păstra entuziasmul elevilor mei, am combinat sarcinile tip fișă de lucru cu rezolvări de teste în aplicația Kahoot sau tip chestionar, folosind Google Forms:

Am constatat după primele zile de WhatsApp că este obositor pentru un elev să se regăsească în tot atâtea grupuri câți profesori are la clasă. De aici și preocuparea mea ca la matematică să ne mutăm activitatea pe o platformă. Cum la clasă începusem să îmi inițiez elevii să se ”împrietenească” și să descopere cât de atractiv este să lucrezi pe ”My Koolyo” – de exemplu, am trimis solicitări către administratorii platformelor <https://www.mykoolio.com/>, <https://www.examenultau.ro>, <https://www.easyclass.com/>, pentru a ne acorda drepturi extinse de utilizare, față de varianta demo. Am găsit foarte multă înțelegere și promptitudine, și atunci mi-am încurajat elevii să folosească pentru <https://www.mykoolio.com/>, contul și parola școlii să se descopere plăcerea și bucuria unei altfel de învățări, iar pentru celelalte două platforme i-am instruit să își facă un cont de elev.

Platformele ne-au oferit un spațiu de lucru cu materiale bine realizate, diverse, atractive, doar că interesul și curiozitatea elevilor nu a fost pe măsura așteptărilor. Am rămas cu marele câștig: elevii și-au îmbunătățit competențele digitale, exersând lucrul pe platforme și aplicații pe care le-am folosit frecvent. Mulți au recunoscut că au devenit mult mai răbdători, mai atenți și și-au dat seama că Școala poate fi făcută și în acest mod în situații de nevoie. Din discuțiile pe care le aveam cu ei, toți îmi spuneau că le este dor de școală, de colegi, de noi – profesorii.

Clar, era nevoie să avem noi, la nivel de școală o platformă, unde elevii să poată vedea toate disciplinele, să aibă sentimentul că aparțin comunității virtuale a școlii. Cum domeniul școlii primise aprobare pentru înregistrarea pe EduAps, am făcut pasul decisiv, și tot din martie ne-am ”mutat” în clasa noastră virtuală, pe platforma Google Classroom. Cu facilitățile oferite de G Suite for Education activitățile au valorificat eficient resursele de învățare realizate și pregătite pentru facilitarea învățării de către elevi, a devenit mult mai simplu de gestionat procesul de învățare-evaluare. Elevii au fost motivați în egală măsură de textele –suport de

învățare, de cum pot să își organizeze temele în Google Drive, să le finalizeze, să le predea, dar și de modalitatea de a primi feedback. Un aspect care a adus bucurie elevilor a fost legat de ușurința cu care pot comunica direct între ei. Pentru mine, ca profesor, întreaga activitatea devenea mult mai ușor de gestionat: ușurința de a crea și colecta temele, posibilitatea de a vedea care dintre elevi și-a terminat tema, precum și posibilitatea de a oferi feedback direct și în timp real fiecărui elev.

Activitatea pe Classroom este necesar să fie susținută de sesiuni video, prin intermediul cărora pot oferi explicații, exemplificări, clarificări în timp real ale unor aspecte din conținuturile postate. Avem astfel prilejul să ne revedem, să ne zâmbim, să împărtășim din trăirile și emoțiile care ne țin la distanță, să avem sentimentul că aparținem comunității clasei.

Criza sanitară pe care o traversăm, ne-a pus la încercare capacitatea de reziliență, care în lipsa unor competențelor de adaptare, ar fi facut imposibilă acomodare rapidă la această situație nefavorabilă, care a adus schimbări neașteptate nu doar în viața școlară. Cu toții suntem diferiți – elevi, părinți, profesori, nevoile noastre sunt diferite, felul de învățare este diferit și situațiile de viață se modifică adesea.

Chiar dacă criza provocată de COVID-19 ne-a prins nepregătiți pe plan educațional pentru a muta procesul instructiv –educativ într-unul susținut de tehnologie, care să permită învățarea la distanță, ne-am adaptat, flexibilizat, am învățat din mers și am reușit să continuăm învățare

Bibliografie

1. Ioan Neacșu - Instruire și învățare. Ed. Științifică, București, 1990
2. N. Mitrofan – Aptitudinea pedagogică, Ed. Didactică și Pedagogică, 1988
3. <https://www2.deloitte.com/ro/ro/pages/finance/articles/rezilienta-organizationala-un-element-cheie-al-succesului.html>
4. https://www.clasaviitorului.md/wp-content/uploads/2019/07/Learning_spaces_guidelines_AA21-redactat - Final_RO-din-08-07-2019.pdf

JOCUL –MODALITATE DE EXPRIMARE A EULUI, DE SOCIALIZARE

Szabo Bernadette Beata

Jocul este o activitate distractivă și stimulentivă care implică curiozitate, imaginație creatoare, creativitate și optimism. Acesta poate să presupună identificarea cu un model (personaj, caracter-tip), ale cărui caracteristici, convingeri, atitudini, comportamente, emoții sunt imitate, ceea ce reprezintă un exercițiu pregătitor pentru asumarea identității de mai târziu. De asemenea, contribuie semnificativ la dezvoltarea componentei sociale a comunicării, deoarece prin intermediul lui preșcolarii își vor selecta parteneri, prieteni sau asociați pe acei colegi cu care vor comunica eficient în desfășurarea unui anumit joc. Jocul contribuie la dezvoltarea cognitivă, fizică, socială și emoțională a personalității, întrucât formează, dezvoltă și restructurează întreaga viață psihică a copilului.

Jocul este văzut ca activitate predominantă la vârsta copilăriei, efectuată de bunăvoie, cu dimensiuni formative plurivalente pe toată durata existenței umane, dar cu finalități diferite, date de vârstă, de personalitatea și de etosul cultural al fiecărui individ angrenat în joc. Prin joc se achiziționează: autoreglajul emoțional, complexitatea limbajului și fluxul conexiunilor logice, gândirea logico-matematică, nivelul de rafinament al motricității fine și grosiere, reziliența, pofta de viață, ascultarea activă, atenția voluntară, receptivitatea față de nou și flexibilitatea, toate acestea contribuind decisiv la dezvoltarea unei personalități depline. Jocul structurat este organizat de adult pentru copil, pe când cel autoinițiat este cel care oferă oportunități de conectare a copiilor, pe de o parte, cu lumea exterioară, multisenzorială, iar pe de altă parte, cu propria lume interioară.

Grădinița reprezintă un prim mediu organizațional cu care se confruntă copilul și care exercită o influență profundă, cu rol facilitator pentru experiențele sociale ulterioare. Studiile de specialitate subliniază faptul că prin integrarea copilului într-un grup social, el dobândește abilități în a se raporta la ceilalți membri ai grupului, cu care învață să stabilească relații eficiente și este ajutat să rupă relațiile de dependență față de părinți, prin afirmarea capacităților de autoservire: a mânca, a se îmbrăca, a se încălța, a se pieptăna, ceea ce îi conferă o altă libertate de acțiune.

În cadrul programului instructiv-educativ din grădiniță, copilul este cooptat într-un proces de construire sau elaborare a unui comportament care să-i permită afirmarea eului prin descoperirea competențelor sale ori prin constatarea dificultăților pe care le are de învins. Nouă orientare a educației are ca ideal conturarea personalității omului de mâine, care să fie mai responsabil, căruia să-i pese de tot ceea ce se petrece în jurul său, de aceea, educatorii trebuie să-i învețe pe copii să-și dezvolte competențe sociale, emoționale, atitudini și valori.

„Copilul râde. Înțelepciunea și iubirea mea e jocul.” – spune poetul Lucian Blaga în poezia „Trei fete” unde a pătruns căutările spiritului uman și a „găsit” jocul la toate vârstele. Cunoscând această subtilă înțelegere a esenței jocului putem sublinia faptul că jocul reflectă umanitate pe care o dezvoltă ca o parte componentă a lumii. Permanența relativă a spiritului de creație este atestată de către joc încă din vârstele copilăriei, jocul generând multe activități superioare. Tendința spre joc a preșcolarului este ceva esențial naturii sale. Prin joc se îmbogățește sfera cognitivă, afectivă și acțională vieții lui psihice. Se dezvoltă în continuare curiozitatea, se conturează interesele, se deschide (prin imitarea rolurilor) accesul la activitatea productivă a adultului.

Tot pe calea jocului se precizează și se diferențiază reprezentările. Pentru a constitui trebuie să-și reprezinte imaginea respectivă, iar pentru a interpreta un rol trebuie să-și reprezinte acțiunile oamenilor și manifestările lor. În jocurile cu subiecte își actualizează reprezentările și le combină dezvoltându-și imaginația reproductivă și creatoare. În condițiile de joc, mai bine

decât în alte condiții se realizează funcțiile memoriei: întipărirea, recunoașterea, reproducerea ca și operațiile gândirii: comparația, generalizarea, clasificarea. Copilul în timp ce acționează în joc percepe, memorează, gândește. Descoperă noi lucruri iar pe cele cunoscute caută să le explice încât pe lângă mișcare și bucurie mai intervine și un efort de gândire. Este faza prin care procesele de cunoaștere ale copilului se dezvoltă pe baza acțiunilor extreme desfășurate sub forma specifică jocului.

Trece de la jocul individual, de la ponderea aspectelor izolate de viață cu jocul cu subiecte ce implică relații complexe între copii dovedind că au ajuns la un stadiu mai dezvoltat al imaginației. Apare imaginația creatoare. Pe măsură ce dobândește cunoștințe variate poate face diferențierea între imaginar și real, crește mai profund imaginarul. Faptul că jocul are scop, subiect, roluri, reguli, copilul înainte de a începe jocul le fixează și acestea influențează creația mintală a copilului.

- Scopul – determină înțelegerea între copii, a elaborării și respectării unui plan al jocului.
- Subiectul – reflectă aspecte diverse și variate ale realității înconjurătoare. Copilul introduce în joc momente din viața ce le-a trăit. Imaginile lui creatoare se dezvoltă în raport cu vârsta și contactul cu mediul înconjurător.
- Rolul – oglindește în joc o conduită umană pentru copil. Împărțirea rolurilor pentru ei constituie o mare importanță, pentru că este un model pe care copilul îl reproduce în joc.
- Regulile jocului – reglementează conduita copilului, relațiile dintre ei și scopul propus. Cel ce nu respectă regulile jocului, poate fi scos din joc. Copiii se supun în mod conștient. Se întâlnesc atitudini de protest față de orice abatere de la regulile de comportare civilizată în joc. Încep să se înfiripe în joc elemente ale conștiinței de sine. Astfel, stadiul de dezvoltare crește și copilul începe să facă distincție între joc și celelalte forme de activitate. Saltul calitativ se produce în evoluția proceselor cognitive când este capabil să efectueze operații în plan mintal. Se pregătește motivația acțiunilor următoare.

Jocul prin natura lui are următoarele valențe formative:

1. Dezvoltă spiritul de observație și de investigație al copilului;
2. Dezvoltă gândirea logică, creativă și flexibilă;
3. Cultivă imaginația;
4. Dezvoltă memoria;
5. Formează conduită morală
6. Învățarea prin joc se bazează pe următoarele:
 - Experiența personală a copilului; acțiunile acestuia sunt îndreptate spre a descoperi, înțelege și transformă elementele din realitate;
 - Să existe concordanță între nevoile de acțiune, de joc ale copilului și condițiile oferite de realitate;
 - Materiale variate și adaptate vârstei;
 - Relațiile sociale dintre copii și dintre copii și adult;
 - Respectarea identității și unicității fiecărui copil (în joc intervenția de multe ori este indirectă prin crearea condițiilor, stimularea acțiunii și întărire pozitivă);
 - Valorizarea procesului jocului și mai puțin a produsului (fiecare copil acționează în stilul și ritmul său, acțiunile din timpul jocului sunt mai importante decât produsul jocului);
 - Mediu stimulat (ținând cont de particularitățile și nevoile copilului de dezvoltare).

Există mai multe tipuri de joc, acestea fiind clasificate după mai multe criterii.

1. Jocuri de autocunoaștere, de prezentare și de cunoaștere interpersonală. Scopul principal al jocurilor este facilitarea autocunoașterii realizată în grupul de copii, stabilirea primului contact și apropierea dintre ei.

Aceste jocuri vor ajuta participanții:

- Să descrie propria persoană;
- Să exploreze concepția de sine;
- Să valorifice calitățile personale și ale grupului;
- Să recunoască propria valoare și a altora;
- Să respecte diferențele dintre membrii grupului.

Aceste jocuri vor permite copiilor posibilități de explorare a caracteristicilor personale și de exersare a diferitelor modalități de exprimare a personalității, vor permite compararea cu alți copii pentru a descoperi propria individualitate și unicitate.

Joc de prezentare: Spune-mi numele”

Timp de desfășurare: 15 minute.

Materiale: un rulou de hârtie sau un obiect similar (inofensiv).

Obiective: A însuși numele tuturor participanților.

Procedura: Jocul se desfășoară într-un ritm rapid. Tot grupul formează un cerc. Cineva merge în centru, cu ruloul de hârtie. O altă persoană din cerc spune un nume și respectivul individ trebuie să reușească să spună alt nume, înaintea celui din centru. În caz contrar, „primește” o pedeapsă și se schimbă cu locurile. Jocul continuă, persoană din centru numind pe altcineva.

2.Jocuri de cooperare și de comunicare

Cooperarea contribuie la crearea unei atmosfere prietenoase, de ajutor reciproc, încredere, bunăvoință, comunicare deschisă, făcând ca procesul de conviețuire în grup să fie mai puțin anevoios.

Scopul principal al acestor jocuri îl constituie consolidarea grupului și promovarea unei comunicări eficiente între participanți:

- Să se simtă parte a unui grup;
- Să-și dezvolte încrederea în propria persoană și în ceilalți;
- Să demonstreze respectul pentru sine și pentru alții;
- Să deosebească emoțiile de gânduri, realitatea de fantezie;
- Să cerceteze și să analizeze realitatea;
- Să ia decizii de sine stătător și în grup;
- Să găsească modalități de lucru și comunicare nonviolente.

Exemplu: Oglinda

Timp de desfășurare: 15 minute.

Materiale: nimic.

Obiective:

A dezvolta concentrarea și comunicarea nonverbală.

Procedura:

Participanții stau în perechi, la 1-2 m distanță între ele. Participanții dintr-un rând încep să facă o serie de gesturi, care sunt copiate, ca într-o oglindă, simultan, de parteneri. Animatorul da semnalul de începere și de sfârșit. Terminând, participanții rămân la locurile lor, observându-și colegul. Apoi, schimbă rolurile.

Activitățile didactice, jocul, sunt componente cu valențe formative ce structurează direcțiile de dezvoltare a personalității copilului, căruia i se oferă șansa unei optime integrări, tradusă prin posibilitatea de a rezolva sarcini care necesită efort, voință, cooperare, perseverență, respectarea intereselor și a muncii celor din jur, formarea atitudinii pozitive față de muncă și educarea sentimentelor morale și estetice.

Bibliografie:

Moldovanu, I.; Culea, L., Cartea mare a jocurilor. Chișinău: CIDDC 2002

Moscovici, S., Psihologia socială a relațiilor cu celălalt, Iași: Editura Polirom 1998

Roco, Mihaela, Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, 2004.

Salade, D., Educație și personalitate, Editura Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 1995. Tomșa, Gheorghe, Psihologia preșcolară și școlară, Editura Coresi, București, 2005

UNICEF in Moldova, 855 de Jocuri și activități-Ghidul ANIMATORULUI, Editura Chișinău, Chișinău 2005

Ion Albușescu, Horațiu Catalano, Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar, DPH 2019

Eugenia Aleksandrovna Flerina, Jocul și jucăria, București, Editura didactică și pedagogică 1976

Eugenia Barcan Țicaliuc, Exerciții și jocuri pentru preșcolari, Editura Sport-Turism, 1976

Marcia L Nell, Walter F. Drew, De la joc la învățare, București, Editura Trei, 2016

LA RĂSCRUCE, O NOUA PROVOCARE

Szigeti Bogdan Elena

Profesor. Profesor de succes, eminent, emerit. Concept realizabil sau doar o iluzie creată de bifarea rece în statistici, o însumare de activități gândite de unii ca fiind definitorii pentru portretul profesorului model?

Pentru mine o carieră de dascăl de succes înseamnă o carieră a încercărilor, a căutărilor, a curajului de a implementa diverse abordări didactice, unele care au dat roade, altele ...poate sortite eșecului. O carieră ce implică introspecție în natura ta de dascăl, dar și în cei din jur. O definire și redefinire a ceea ce ar putea garanta succesul în clasă, și implicit în dezvoltarea profesională a elevilor.

De-a lungul anilor metodologia de specialitate a oferit o paletă largă de metode de succes imediat aplicabile la clasă. Și totuși, din nou la răscruce...de gânduri. Noi provocări care amintesc că predarea începe de fapt cu învățarea. Statutul profesorului se suprapune cu cel al studentului, pentru că doar studiul permanent va face posibilă o predare eficientă.

Fără îndoială, succesul profesorului secolului 21 constă tocmai în această ambiție profesională de a-și lărgi spectrul metodelor de predare și de a le alinia la cerințele lumii moderne, marcată de profunde și rapide schimbări în diverse domenii de activitate, care se reflectă în demersul didactic.

E nevoie de continuă dezvoltare profesională pentru a înțelege și aplica noile tendințe în procesul de învățare, tendințe orientate pe elev, ca principalul element al societății de azi și de mâine. Predarea este un proces dinamic, în continuă schimbare, iar o abordarea tradițională a conținutului indiferent de schimbările ce apar în societate ar fi sortită eșecului. Noțiunea de plan sau planificare devine atât de fragilă în fața viitorului imprevizibil.

Schimbările în societate duc inevitabil la variații în abordarea didactică, ce deschid drumuri inovatoare. Alte încercări, alte provocări. Profesorul modern este global acceptat, dă dovadă de introspecție profesională care să îl îndrume în orientarea didactică, ce trebuie să vizeze un spațiu educațional la nivel mondial.

E nevoie de multă creativitate și ingeniozitate în a găsi mereu resurse de a te reinventa ca profesor. Într-o lume a schimbărilor rapide, e esențial ca profesor să dovedești disponibilitate în a asimila noi competențe în timp record, să ai potențial de a schimba strategiile în folosul elevilor. Astfel, flexibilitatea devine o necesitate în a-ți reorienta scopurile didactice, de a-ți construi noi perspective.

E o provocare ce se face acut resimțită în contextual situației globale actuale ce impune schimbări majore în domeniul educației prin implementarea de metode didactice inovatoare, sau mai puțin familiare dascălilor.

Provocarea de față este un test dificil chiar și pentru profesorul cu expertiză în domeniu, este o provocare ce impune luarea de decizii care adaugă o dimensiune cu totul nouă procesului educațional.

Si iată-ne pe noi, toți profesorii, la început de alt drum didactic, poate sovăind, dar hotărâți să încercăm, fiecare într-un ritm care să ne permită să ținem pasul cu colaboratorii noștri, dascălii din întreaga lume. Pentru elevii pe care îi iubim, pentru societate. Care este noua provocare cu care sistemul educațional se confruntă?

Ei bine, dezvoltarea tehnologiei digitale a schimbat dramatic rutina și practicile tradiționale din societate, prin urmare și educația suferă un proces de transformare. A devenit un fapt, totuși, că tehnologia schimbă interacțiunea și comunicarea actuală, și noi, profesorii trebuie să abordăm lecțiile într-un mod care nu mai poate ignora progresul realizat în lumea

tehnologiei. Poate pentru mulți dintre noi acest fapt e perceput ca un inconvenient, un deranj pe un parcurs profesional ales de noi, dar realitatea este de necontestat: tehnologia este aici, cu noi, și va rămâne. Este un proces ireversibil, iar ca profesori nu putem decât să ne conformăm noilor standarde educaționale moderne care presupun predarea și învățarea asistată pe calculator. Este un nou început pentru mulți dintre noi, educația modernă ce a primit o nouă dimensiune, o nouă percepție care vizează predarea și învățarea în clasă și acasă. În acest context, familiarizarea cadrelor didactice cu metode interactive bazate pe tehnologie a devenit o necesitate pentru multiplele beneficii pe care le are. Astfel, învățarea la distanță cu ajutorul tehnologiei trebuie să se armonizeze cu varianta tradițională, când profesorul și elevul sunt în clasă. Componenta virtuală întregeste munca elevului din clasă, prin activități care le pot face acasă, în ritmul lor, și în momentul ales de ei, ceea ce îl stimulează și îl ajută să își dobândească autonomie în propriul proces de asimilare a cunoștințelor. Se poate spune că implementarea componentei online a fost destul de controversată la început. Scepticii au invocat motive precum lipsa competențelor digitale din partea profesorilor, lipsa echipamentelor moderne pentru predarea online. În scurt timp însă, noul trend a prins rădăcini, datorită colaborării pe plan universal, apariției noilor metodologii de aplicat cu elevii, a diversității de exemple de bună practică și nu în ultimul rând a determinării cadrelor didactice de a-și continua eficient activitatea, implicării și efortului de a se răspunde noilor cerințe din educația modernă.

În ceea ce privește anumite discipline, precum predarea limbilor străine, această necesitate de a implementa predarea asistată de calculator s-a făcut resimțită cu mult timp în urmă, situația actuală accentuând încă o dată necesitatea folosirii tehnologiei moderne în mod curent. Rezultatele implementării elementelor digitale în cadrul orelor de engleză arată că această modalitate se clasifică în prezent ca cea mai avansată formă de asimilare a unei limbi străine. Transformarea provocată în educație de era digitală este un proces accelerat, fapt pentru care participanții trebuie să ia atitudine, să reconsidere în timp record potențialul de a-și reorienta demersul didactic. Se știe că procesul de învățare a unei limbi străine este unul ce se extinde pe o perioadă lungă de timp, cu efort financiar adeseori. Numeroase studii în domeniu au arătat că lecțiile de limbă străină suplimentate de tehnologia modernă sunt considerabil mai eficiente decât învățarea tradițională bazată exclusiv pe conținutul din manualele școlare. Ed tech sau educația cu ajutorul mijloacelor tehnologice moderne contribuie la îmbunătățirea abilităților de comunicare, înțelegere, colaborare, rezolvare de situații și îl ajută pe elev să își dobândească treptat o autonomie asupra studiului individual.

Unul dintre sectoarele din educație în care tehnologia a cunoscut un așa avânt este incontestabil cel al limbilor străine. Profesorii de limbă din întreaga lume au reacționat prompt la noile provocări, iar noile metode inovatoare implementate în cadrul orelor de limba străină se datorează efortului și implicării la scară globală. Astfel, oferta de alternative de învățare precum videoconferințe, webinars, e-learning software, high tech language labs au adăugat un plus de calitate actului educational, completând armonios conținutul asimilat într-un cadru tradițional în clasă. Acest nou concept de “blended learning” (învățarea acasă și în clasă) deschide noi oportunități pentru elevul modern. Pe lângă predarea de care beneficiază în clasă, ei au posibilitatea de a continua procesul de învățare acasă, prin studiu individual și exersarea cunoștințelor pe platforme destinate elevilor pentru aprofundare, recapitulare și îmbunătățirea unor conținuturi. Prin urmare, se pare că tehnologia modernă este aici pentru a servi scopurilor noastre ca profesor, dar și ca elev totodată, cu avantaje evidente de ambele părți. Iată câteva argumente pentru care tehnologia trebuie integrată în procesul de predare învățare:

1. Este un mijloc de predare extrem de eficient

Educația tradițională este tot mai mult respinsă de elevi, iar profesorii trebuie să găsească resurse de a-i motiva atunci când prezintă un nou conținut la clasă. Tradiționalele cărți nu mai stârnesc interesul elevilor, iar tehnologia va îmbogăți paleta metodelor folosite în predare, prin

resurse disponibile nelimitate în mediul online, ceea ce va duce la obținerea succesului, prin implicarea activă și participativă a elevilor. Exercițiile multimedia interactive au un impact pozitiv asupra studiului limbii străine, transformând elevii din participanți pasivi în unii activi în cadrul orei de limbă.

2. Facilitează procesul de monitorizare a progresului elevilor

Profesorul poate crea grupe de lucru, pe numeroase platforme educaționale disponibile în prezent, să țină controlul asupra activității fiecărui elev, să corecteze, să evalueze, să aplice teste inițiale, formative, sumative, posibilități care ușurează munca scriptica tradițională.

3. Creează experiențe unice

Ora de limbă străină este transferată într-un nou cadru care permite schimbul de idei, dezbateră, formularea punctului de vedere într-un mod mult mai creativ și participativ. Conținutul multimedia și tablele virtuale sunt menite să servească tinerei generații născute într-o epocă digitală.

4. Număr mai mare de participanți, dar cu costuri reduse

Clasele virtuale sunt eficiente și din perspectiva numărului de participanți. Dacă într-o clasă tradițională, există un număr limitat, predarea- învățarea online permite un număr crescut de participanți, ceea ce înseamnă că școlile cu infrastructura mai puțin dezvoltată pot susține cursuri pentru grupe mai mari. În plus, costurile sunt reduse în ceea ce privește achiziția de materiale didactice necesare într-un cadru de predare tradițional.

5. Permite un cadru de predare învățare flexibil

Folosirea tehnologiei în cadrul orelor de limbă străină oferă oportunitatea de a folosi o varietate de resurse materiale, dar în același timp îi va da profesorului posibilitatea de a fi flexibil în sensul de a reconsidera anumite materiale selectate, sau anumite secvențe de lecție în funcție de ușurința sau dificultatea cu care se desfășoară procesul didactic. De exemplu, va putea schimba o fișă cu alta, dacă observă că este prea dificilă sau ușoară pentru un anumit grup de elevi, fapt care este imposibil când profesorul dispune de o cantitate limitată de materiale ce servesc îndeplinirii scopului educațional.

6. Acces nelimitat la materiale audiovizuale autentice în limba străină

Se știe că studiul limbii străine presupune expunerea la materiale autentice în limba vizată, altfel, actul de învățare va fi irrelevant din perspectiva elevului. E nevoie de această conexiune directă cu situațiile reale de comunicare în limba studiată, pentru a conștientiza elevii asupra situațiilor adevărate când vor trebui să își folosească cunoștințele dobândite în școală pentru îndeplinirea unui scop personal. Astfel, orele de limbă străină, vor primi consistență, tocmai prin relevanța și asemănarea cu viața reală, iar învățarea se va vrea să fie pe lungă durată, nu pentru un test sau o altă formă de evaluare. Elevii trebuie să realizeze că asimilarea limbii îi va ajuta într-un context real, în afara școlii, în viața personală sau profesională.

Aceste aspecte sunt doar câteva din multele care pot fi invocate în a susține un nou mod de abordare a orei de limba străină, prin implementarea metodelor activ participative disponibile în mediul online. Asadar, aceasta este marea provocare educațională a secolului 21, acesta este momentul de cotitură, de răscruce, moment ce adaugă o dimensiune cu totul nouă învățământului, ce redefinește succesul profesional în termeni diferiți. Este un punct în care se cere implicare, promptitudine, adaptabilitate, flexibilitate, calități care-l vor ajuta pe dascăl să străbată cu succes o parte din parcursul său profesional, până la altă răscruce, altă provocare.

Bibliografie

- Day, C (1999) Developing teachers: The challenges of lifelong learning. London: Falmer Press
Kay K, Greenhill V.(2012) The Leader`s Guide to 21st Century Education: 7 Steps for school and Districts, Pearson
Woollard, J (2007) Learning and Teaching Using ICT in Secondary School, Sage Publication Ltd
Wagner T. (2012) Creating Innovators: the Making of Young People Who Will Change the World, Scribner
Trilling b. Fadel Ch. (2009) 21st Century Skills: Learning for Life in our Time, Wiley

PREDAREA LIMBII ENGLEZE-UN PROCES DE DEZVOLTARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Szigeti Bogdan Elena

Este un adevăr de necontestat faptul că eficiența sistemului educațional depinde în primul rând de performanța și succesul profesorului de a reuși să se alinieze noilor tendințe educaționale promovate la nivel global, tendințe ce sunt deseori cauzate de schimbările apărute la nivel de societate. Prin urmare, devine o obligație nu o opțiune pentru dascăl de a manifesta interes în a-și aduce aportul în îmbunătățirea calității educaționale. Calitatea profesorului își pune amprenta asupra calității procesului educațional, fiind un element cheie în facilitarea succesului obținut de elevi în școala și ulterior în cariera lor profesională.

Așadar, de ce CPD- Continuous Professional Development? În contextual realității prezente doar prin preocuparea pentru formarea continuă profesorul va reuși să implementeze perspective contemporane în procesul de predare-învățare, să dobândească titlul de profesor modern al secolului 21. Meseria de dascăl presupune un angajament pentru învățarea și formarea continuă, în vederea dobândirii progresive a abilităților necesare revigorării și actualizării actului educațional.

Prin formarea continuă profesorul va reuși să selecteze strategiile cele mai eficiente de transmitere a unui conținut, metode ce țin cont de comportamentul, cunoștințele, emoțiile, interesele, contextul socio cultural și economic al participanților. Prin urmare CPD este un element crucial într-un sistem educațional de succes, îmbunătățind calitatea profesorului, eficiența organizației educaționale și a rezultatelor elevilor. Statistic, CPD înglobează discuții, ateliere de lucru/ workshops cursuri, seminarii webinars, studiul individual și cercetări în domeniu- diverse activități de formare menite să lărgescă perspectivele educaționale și să eficientizeze procesul educațional. E evident că participarea la evenimente de formare nu este opțional atunci când dorești ca profesor să ai un impact pozitiv asupra performanțelor elevilor.

Formarea continuă este relevantă și decisivă în identificarea atât a nevoilor profesorilor, cât și a elevilor. Ea reprezintă o oportunitate de a colabora cu alți profesori de aceeași disciplină, de implicare în schimburi de experiență la nivel global, de selectare a metodelor didactice menite să stimuleze motivația elevilor de a învăța, de a împiedica degradarea ireversibilă a calității muncii de dascăl.

Totodată, formarea continuă constituie un proces de reflecție, de analiză, de comparație, de identificare a punctelor tari și slabe, de rectificare și de abordare a materiei predate conform cerințelor situației și contextului contemporan. Doar o introspecție atentă în propriul demers didactic va scoate la iveală carențele, noile direcții profesionale care se impun și găsirea răspunsurilor la întrebări care cu siguranța ne tulbură: “ De ce nu învață elevii? De ce nu sunt atenți? De ce nu este interesant? Cine e de vina? Cum pot schimba?”

Ei bine, dezvoltarea societății impune și dezvoltarea sistemului educațional. Progresele percepute la nivel mondial în diverse sfere de activitate duc la cerințele de a se impune standarde educaționale cât mai înalte. Prin urmare, profesorii trebuie să se conformeze, să evolueze. Educația nu e un proces închis, limitat, ci unul deschis, continuu, supus vremurilor și schimbărilor, cu direcții și orientări noi. Este o provocare pe care profesorii actuali trebuie să o înfrunte cu succes. Studiul individual nu mai este suficient, globalizarea presupune integrare, colaborare între dascăli la nivel mondial, un pact de solidaritate din care toți trebuie să ieșim mai puternici, mai pregătiți emotional și profesional pentru ziua de azi și de mâine. O abordare prezentă ce vizează reușita din viitor. Situația dramatică actuală cauzată de pandemia globală COVID 19 este o experiență care ne-a dovedit necesitatea acută de a aborda disciplina predată într-un mod cu totul inovativ. Noile tendințe din literatura de specialitate se îndreaptă înspre

anihilarea titlului de profesor expert sau “proficient”. Cunoștințele și abilitățile unui dascăl variază în funcție de segmentul pe care îl abordează, astfel încât eticheta mai sus amintită este irelevantă. Prin urmare, un profesor care și-a dovedit abilitățile de excelent orator, poate să aibă deficiențe în evaluarea elevilor sau în predarea asistată de mijloace moderne, predarea online. Întrebarea este: cum pot să mă dezvolt ca profesor de limba engleză? Cum pot deveni un profesor de engleză mai bun pentru prezentul vremurilor?

Predarea limbii engleze, la fel ca poate multe alte discipline, poate fi un proces dificil și anevoios, cu provocări la fiecare pas, în special atunci când cauți idei și gânduri noi pentru a îmbunătăți activitatea de la catedra de zi cu zi. Iar una dintre marile provocări este tocmai aceea de a te dezvolta ca profesor, efort care trebuie făcut în mod constant. Iată câteva idei care ai putea să le iei în considerare pentru a îmbunătăți performanța de profesor de limba engleză.

1. Reflectă asupra lecțiilor

La prima vedere acest fapt ar putea părea lipsit de logică, sau inutil, dar o analiză ulterioară unei sesiuni de predare te-ar putea ajuta să descoperi punctele tari și slabe, să fructifici pe viitor aspectele pozitive și să aduci elemente noi pentru a îmbunătăți ceea ce te-a nemulțumit sau a împiedicat succesul final al activității. Răspunsul la întrebări de genul “Le-a plăcut elevilor? Mi-am atins obiectivele? Au fost elevii implicați? A fost interesant?” te poate ajuta să te reorientezi pe viitor. În plus, pentru o studiere a lecțiilor mai în detaliu, înregistrarea acestora și observarea ulterioară poate fi de mare ajutor. Mai mult decât atât, vei putea să sesizezi anumite aspecte ale comportamentului tău în clasă: ticuri verbale, ritmul, contactul vizual, gestică, interacțiunea cu elevii. Cu siguranță o astfel de metodă nu trebuie aplicată în mod frecvent, ci la intervale de timp.

2. Stabilește obiective realizabile

Se știe că lecțiile cele mai reușite au în vedere un obiectiv major. Așadar, asigură-te că la sfârșitul orei elevii vor fi asimilat cunoștințele fără însă a-i copleși cu un volum mare de informații. Când planifici lecțiile, încercă să te pui tu în situația elevilor, să ai în vedere nu numai ceea ce consideri tu că este important, dar și care sunt așteptările elevilor tăi. În plus, selecția metodelor în vederea atingerii obiectivelor va ține cont de specificul fiecărui grup de elevi.

3. Folosește materiale cât mai diversificate

Recurgerea la materiale vizuale-planșe, postere, afișe, cartonașe, etc, adaugă culoare orei de engleză, făcând-o mult mai atractivă. Încearcă să-ți confecționezi propriile materiale pe care le poți valorifica în diverse contexte cu diferite grupe de elevi. Pe lângă asta, folosirea materialului autentic în limba engleză va adăuga un plus de calitate orei de limbă străină. Astfel de materiale sunt necesare deoarece ele realizează conexiunea cu lumea reală. În acest fel, elevii vor lua contact cu natura limbii, cu situații reale când vor fi nevoiți să producă secvențe de limbă pentru a rezolva probleme din viața personală, sau să îndeplinească sarcini din viața profesională.

4. Observă-ți colegii

Dacă ești preocupat de diversificarea metodelor aplicate la clasă, încearcă să-ți observi colegii de catedră din școală și nu numai. Prin exemplele de bună practică vei dobândi noi idei ce îți vor insufla mai multă încredere în calitățile tale de profesor. La rândul tău, nu ezita să îți inviți colegii la clasă. O părere obiectivă din rolul de observator va fi constructivă în conștientizarea unor aspecte care probabil împiedică succesul unei activități.

5. Exprimă-ți clar așteptările

Dacă depui un efort în planificarea și moderarea unor activități de calitate, iar elevii nu răspund cerințelor tale în mod activ, ar fi o sugestie să le ceri să se implice mai mult. Evident, nu vei putea schimba dinamica clasei, dar conștientizarea acestora asupra importanței asimilării și aplicării cunoștințelor în situații reale, în afara clasei, ar putea stârni interesul și mări gradul de

implicare în clasă. Standardele impuse vor avea în vedere potențialul de limbă al elevilor, pentru a nu-i descuraja prin cerințe prea dificile sau ușoare.

6. Încearcă metode noi.

Pentru a stârni și menține interesul elevilor, e recomandat să abordezi conținutul cât mai variat. Fii receptiv la noile metode de predare și ai curajul de a le implementa în demersul tău didactic. Fă un efort de a te familiariza cu unele metode moderne, de exemplu predarea asistată de mijloace tehnologice, pentru a fi în pas cu noile tendințe contemporane incluse în metodologia de specialitate. O orientare modernă îl va plasa pe elev în centrul procesului de predare învățare, profesorul jucând rolul de partener și colaborator al acestuia.

7. Nu fi sclavul manualului

Sunt două categorii de profesori: cei care se bazează pe manual în totalitate și cei care doresc să exploreze noi abordări, ignorând alternativele propuse de autorii manualelor. Pornind de la manual, obiective și programa școlară, încearcă să-ți concepi propriile secvențe de lecție, personalizate, care să eficientizeze rezultatele cu un anumit grup de elevi.

8. Citeste literatura de specialitate.

Chiar dacă ai citit și recitat celebra "The Practice of English Language Teaching" (Jeremy Harmer), nu este suficient pentru a-ți îmbogăți conținutul metodele de la clasă. Comportamentul didactic are nevoie de revigorare, iar o stagnare în vechile metode, chiar dacă ele au dat roade, vor duce la lipsa entuziasmului și interesului din partea participanților. Astfel, lectura noilor volume de specialitate apărute recent te vor inspira în a te reinventa ca profesor de limba engleză. În plus, vei putea aplica la clasă metode detaliat explicate în planurile de lecții pe care le poți modifica, în funcție de grupa de elevi la care predai.

9. Participă la diverse activități de formare

Seminarii, conferințe, videoconferințe, cursuri – în domeniul predării limbii engleze te vor ajuta să-ți largesti sfera de cunoaștere, și te vor împiedica să stagnezi în metode tradiționale. Schimbul de experiență și păreri cu colegii din întreaga lume te vor ajuta să faci față provocărilor pe care predarea limbii engleze o cuprinde. În plus, îți va da încredere, îți va menține entuziasmul și implicarea în meseria de dascăl.

10. Fii tu însuși motivat

E de necontestat faptul că gradul de implicare al profesorului este decisiv în motivarea elevilor ca participanți activi la procesul de predare-învățare. Un profesor de succes își va menține motivația pe o perioadă lungă de timp - e posibil să ai abilitățile necesare, să stăpânești disciplina predată, să lucrezi cu cei mai buni copii, cu cele mai bune materiale didactice, în cea mai bună școală, dar dacă la baza predării nu stă motivația șansele de reușită sunt aproape nule. Nu este o cale de mijloc, ori ești conectat la procesul de predare învățare, ori deconectat (on or off learning), o atitudine adânc resimțită de elevii noștri, care are un impact puternic asupra lor, acela de încurajare sau descurajare. Predarea și învățarea sunt doi termeni care funcționează eficient doar împreună, ca profesor de limba engleză vei continua să înveți engleza pe tot parcursul carierei tale, este o misiune în care te-ai înrolat încă din prima zi la catedră.

În concluzie, CPD sau Dezvoltarea profesională continuă, trebuie să devină o prioritate pentru dascăl indiferent de experiența și expertiza acumulată, pentru a putea profesa cu succes. Fără îndoială nici o formă de dezvoltare profesională nu va putea garanta un succes universal, dar cu siguranță ne va lărgi orizonturile și îmbogați experiența profesională. Receptivitatea la noile schimbări este un pas în demersul educațional ce vizează succesul ulterior al elevilor. Doar prin formarea noastră continuă vom reuși să ne motivăm elevii, să le stărnim și să menținem interesul, să observăm și să descoperim nevoile acestora pentru a concepe secvențe de lecții care să corespundă acestor nevoi. Iar disponibilitatea de formare ne pregătește pentru noi provocări educaționale, pe care trebuie să le înfruntăm cu profesionalism.

Bibliografie

- Borg, S (2015) Researching language teacher education in Paltridge, B and Phakiti, A (eds), *The Continuum companion to research methods in applied linguistics* (Second ed., pp. 541–560). London: Bloomsbury.
- Broad, K and Evans, M (2006) *A review of literature on professional development content and delivery modes for experienced teachers*. Toronto: Canadian Ministry of Education
- UNESCO (2014) *Teaching and learning: Achieving equality for all*. 11th EFA global monitoring report. Paris: UNESCO.
- Earley, P and Porritt, V (2014) Evaluating the impact of professional development: The need for a student-focused approach. *Professional Development in Education* 40/1: 112–129.

LIMBAJUL PUBLICAȚIILOR TEOLOGICE

Prof. dr. Tereche-Bărbuleanu Ana-Maria

Limbajul religios românesc actual prezintă anumite particularități: arhaicitatea, conservatorismul, echilibrul între tradiție și modernitate, sacralitate, păstrarea unei distanțe față de vorbirea curentă [1], limitarea libertății de alegere a termenilor impusă de tradiție, sinonimia redusă, preferința pentru cuvintele românești, reticența față de neologisme – se remarcă, în mare parte, și la nivelul publicațiilor teologice.

Terminologia teologică, deși este caracterizată ca fiind „slabă”[2], este mult mai veche decât cea a altor discipline științifice, având în vedere aspectele cultural și istoric în care s-a dezvoltat. Această terminologie este constituită mai ales din împrumuturi din greacă și slavonă, care persistă în limbajul religios actual, fiind impuse de respectarea dogmei, de respectarea tradiției sacre. O parte din termeni, care inițial au aparținut doar sferei religioase, au pătruns în limba comună și se regăsesc astăzi doar în expresii idiomatice. În acest sens, Maria Mihaela Morcov [3] analizează expresiile *a trage (la) aghioase* și *a ține isonul*, precizând faptul că acestea au la bază termeni religioși (*aghios* < ngr. sfânt, „cântare liturgică care începe cu cuvintele *aghios, aghios* (sfinte, sfinte)” , respectiv *ison* < ton egal, „sunet prelungit, folosit în scopul acompanierii unei melodii vocale sau instrumentale”). În limba română actuală, cele două expresii au sensul „a adormi”, respectiv „a aproba, a susține faptele cuiva”, sensul lor de bază fiind dificil de identificat de către vorbitorii din exteriorul sferei religioase.

Caracteristică revistelor teologice este pe de o parte, păstrarea trăsăturilor limbajului religios în articolele ce reprezintă traduceri din scrierile patristice sau din teologi contemporani, ruși sau greci, iar pe de altă parte, deschiderea către neologisme, chiar către preluarea termenilor specifici altor domenii – în articolele ce reprezintă dezbateri pe teme de actualitate pentru biserică și societate. Neologismele provin în special din terminologiile intens mediatizate prin presă sau prin intermediul internetului. Se constată două tendințe, așadar, în ceea ce privește limbajul publicațiilor teologice: tendința de a conserva terminologia de origine latină sau neogreacă și de a găsi termeni românești echivalenți pentru unele neologisme intrate recent în uz și tendința de a utiliza unele neologisme, în forma preluată din limba sursă, uneori neadaptate la limba română.

Biserica încearcă să se integreze cât mai bine în realitatea contemporană, iar acest fapt este vizibil în familiarizarea cu conceptele lumii moderne și acceptarea unei serii de neologisme, a căror utilizare este surprinzătoare în revistele teologice.

Am selectat pentru exemplificare câte un număr din următoarele reviste teologice: *Studii teologice*[4], revista facultăților de teologie din Patriarhia Română, *Ortodoxia*[5], revista Patriarhiei Române și *Mitropolia Olteniei* [6], revista Arhiepiscopiei Craiovei, a Episcopiei

Râmnicului și a Episcopiei Severinului și Strehaiei. Revistele conțin studii teologice propriu-zise, dezbateri pe teme de actualitate pentru biserică și pentru societate, traduceri din Sfinții Părinți sau din teologi contemporani.

O primă tendință care se remarcă în limbajul revistelor teologice este migrarea unor termeni dinspre alte domenii spre teologie. Astfel, apar termeni din următoarele domenii sau discipline științifice:

- matematic: *ordine matematică, inteligență hipermatematică, axiomă*;
- economic: *franciză, corporație, tranziție, infrastructură, consumerism, fraudă fiscală, subvenționare, consumism, lider*;

- medical: *cod ADN, a preleva, engramă* („urmă lăsată de activitatea unui excitant asupra sistemului nervos central”);
- biologic: *celule, țesuturi, cromozomi, gene, ereditate, transplant, somatic, dezvoltare evolutivă, monogenismul uman*;
- juridic: *proprietate privată, democrație, legislație canonică, lege civilă, a prejudicia, jurisprudență, justiție corectivă, justiție distributivă*;
- informatic: *accesare, site, bancă de date, monitorizare, land*;
- fizică: *circuit, electrometru, galvanometru, impuls electric, microcosmos, câmp cuantic*.

O mare parte din termeni provin din științele umaniste, istorie și filozofie; sunt frecvent întâlnite denumirile unor popoare sau triburi (*masoreți, zeloți, esenieni, moabiți*), precum și curente sau mișcări filosofice, discipline filosofice (*platonism, neopitagoreic, neoplatonism aristotelism, gnosticism, sincretism, nihilism, pozitivism, panteism, evoluționism, scientism, axiologie*).

Unele neologisme, care au deja un corespondent în limba română, sunt redată cu forma din limba sursă: *science-fiction, stress, self-government*.

Apar variante de traducere a unor termeni consacrați deja sub alte denumiri: *bancă de date* în locul sintagmei din informatică *bază de date*. Unele cuvinte sau sintagme, mai ales din engleză, sunt traduse sau calchiate, rezultatul fiind o construcție hibridă: *board științific*.

În articolele care descriu religii noi, cum este scientologia, sunt preluați termenii specifici: *dianetică, engramă, electrometru, auditing* („cea mai importantă practică din scientologie”), *training* („exerciții”), *clear* („luminat”), *tetani*.

În unele cazuri, termenii românești sunt dublați de termenii corespondenți din greacă sau latină și invers: plan (*oikonomia*), esență (*ousia*), slujire (*diakonia*), noesis (sens).

Sunt numeroși termenii obținuți prin derivarea cu prefixele: *trans-, inter-, poli-, pluri-, multi-, pan-*: *transnațional, transfigurare, transconfesional, interreligios, intercomuniune, intercreștin, interconfesional, poliiformism, pluriconfesional, pluri-religios, multireligios, multicultural, panortodox*; derivate cu prefixoide: *psiho-sexualitate, euro-atlantic, autocefalie, pseudo-teologie, pseudo-știință*. Compusele mai vechi, caracteristice limbajului teologic, sunt dublate de un neologism, indicat între paranteze : *împreună-lucrare (sinergie)*.

Apar neologisme formate prin derivare, de la baze românești: *a concelebra, coresponsabil, deoființime, omenitate* („omenitatea lui Hristos”).

Se întâlnesc în revistele teologice termeni neologici care desemnează realități ale lumii moderne, frecvenți și în alte publicații românești: *segregare, globalism, vector, coalizare, eurobirocrăție, anarhism, obstrucționare, infrastructură, libertinaj*.

Expresiile latinești, unele dintre ele denumind dogme catolice, înregistrează multe ocurențe: *a priori, ad fontes, servus servorum Dei, cui prodest?, consensus teologic, ex cathedra, communio in sacris, ab initio*.

Concluzionând, putem afirma că neologismele apar relativ rar în publicațiile teologice, putând fi puse în legătură cu încercarea Bisericii de a se deschide contextului cultural modern. Articolele în care apar neologisme sunt fie cele care descriu religii noi sau dezvoltări tehnico-științifice din prezent (și în acestea termenii provin în mare parte din engleză), fie articolele de popularizare, dezbaterile pe teme de interes social. De cele mai multe ori, apariția neologismelor este condiționată de tipul de text și de opțiunea autorilor. Există și texte lipsite de neologisme. Acestea sunt scrieri patristice, dogmatice, studii teologice propriu-zise sau traduceri din Sfinții Părinți.

- [1] Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Editura Universității București, București, 2001, p. 162.
- [2] Bidu-Vrânceanu, Angela, *Lexicul specializat în mișcare. De la dicționare la texte*, Editura Universității București, București, 2007, p. 61 ;
- [3] Morcov, Mihaela Mariana, *Limbajul religios de la sacru la profan. Termeni pătrunși în româna comună și dialectală, în Limba română – aspecte sincronice și diacronice*, (coord. Gabriela Pană Dindelegan), Editura Universității București, București, 2006, p. 619-626 ;
- [4] *Studii teologice*, seria a III-a, anul III, nr. 1, ianuarie-martie, 2007, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București.
- [5] *Ortodoxia*, nr. 1-2, anul LVIII, ianuarie-iunie, 2007, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București .
- [6] *Mitropolia Olteniei*, anul LIX, nr. 1-4/ 2007, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova

Bibliografie

- Bidu-Vrânceanu, Angela, *Lexicul specializat în mișcare. De la dicționare la texte*, Editura Universității București, București, 2007;
- Mitropolia Olteniei*, anul LIX, nr. 1-4/ 2007, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova.
- Ortodoxia*, nr. 1-2, anul LVIII, ianuarie-iunie, 2007, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București .
- Morcov, Mihaela Mariana, *Limbajul religios de la sacru la profan. Termeni pătrunși în româna comună și dialectală, în Limba română – aspecte sincronice și diacronice*, (coord. Gabriela Pană Dindelegan), Editura Universității București, București, 2006;
- Studii teologice*, seria a III-a, anul III, nr. 1, ianuarie-martie, 2007, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București.
- Zafiu, Rodica, *Diversitate stilistică în româna actuală*, Editura Universității București, București, 2001.

COMPETENȚA MANAGERIALĂ ȘI PERFORMANȚA ȘCOLARĂ

Dir. Prof. Țiplic Gabriela

În ultimii 50 de ani, într-o lume aflată în plin proces de globalizare, resursele umane dețin rolul primordial în dezvoltarea acesteia; capitalul uman l-a înlocuit ca importanță strategică pe cel financiar, iar autoritatea managerială reprezintă ansamblul de competențe profesionale și manageriale corelate cu trăsăturile de caracter, care sunt exercitate într-un cadru de legitimitate de o persoană, caracterizând-o.

Autoritatea este de două tipuri: formală, conferită de statutul socio-profesional, și cea funcțională, conferită de competențe. Triada competență – autoritate – responsabilitate reprezintă motorul, inima procesului managerial și, în același timp, un puternic factor de autocontrol, deoarece managerul știe în ce limite își poate exercita autoritatea și în ce limite își poate manifesta responsabilitatea, în funcție de competența managerială.

Competența definește capacitatea unei persoane de a se pronunța, pe baza însușirilor, aptitudinilor, deprinderilor, a cunoștințelor pe care le deține într-un anumit domeniu sau într-o anumită problematică.

Strâns legată de realizarea progresului și a performanței educaționale, competența managerială, pentru a fi urmată de eficacitate, trebuie să realizeze un mixaj de aptitudini atât în domeniul psihopedagogic, al resurselor umane, sociale, organizaționale, cât și de cunoștințe juridice, financiare.

Competența psihopedagogică vizează previziunea, planificarea, organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ ținând cont de particularitățile de vârstă ale elevilor, de organizarea unui climat organizațional propice creării de situații de învățare, de asigurare a unui sistem educațional de calitate.

În domeniul resurselor umane și sociale competența constă în abilitatea de comunicare intrapersonală, interpersonală, socială, pe o gândire critică, ascultare empatică, armonie, claritate, acuratețe, sinceritate, negociere, motivare, convingere, încredere, optimism, creativitate, inițiativă, gestionarea emoțiilor, gestiunea stresului ș.a.

Competența organizațională implică o gândire analitică, inițiativă, previziune, prognoză, planificare, focalizare pe ținte și opțiuni strategice, organizare, delegarea de sarcini, monitorizare, analiză, sinteză.

Competența financiară se referă la capacitatea managerului de a cunoaște legislația financiară în calitatea de ordonator de credite, de gestionare eficientă a bazei materiale, a spațiilor unității de învățământ, a resurselor financiare.

De asemenea, un bun manager trebuie să dețină și competența juridică. Aceasta implică cunoașterea și aplicarea legislației școlare, financiare, dar și a legislației muncii.

Capacitățile manageriale ale directorului unității de învățământ sunt orientate în scopul asigurării eficacității și eficienței școlare.

Eficacitatea educațională presupune stabilirea corectă a opțiunilor și țăintelor strategice, dar și a modalităților de realizare a acestora, iar eficiența școlară se referă la rezultate obținute raportate la eforturile alocate, prin stabilirea valorii nou adăugate în procesul educațional.

Domeniul Eficacitate educațională, conform OUG nr.75/2005 privind asigurarea calității, a Legii nr.87/2006 cu modificările și completările ulterioare, vizează :

- conținutul programelor de studiu,
- rezultatele învățării,
- activitatea metodică-științifică,
- activitatea financiară a unității de învățământ.

În aceste condiții eficacitatea unității școlare urmărește nu numai modalitățile de proiectare și realizare a curriculumului școlar, evaluarea rezultatelor școlare și extrașcolare, activitatea de cercetare științifică și metodică a personalului didactic, realizarea marketingului

școlar, gestionarea eficientă a resurselor financiare a școlii, dar și relaționarea unității școlare cu comunitatea locală, relaționarea interinstituțională.

Specific școlii este faptul că managerul conduce două mari categorii de oameni, respectiv elevi și cadre didactice. Aceasta presupune pentru manager o adoptare permanentă a principiilor managementului, a stilului de conducere, a capacității de înțelegere etc., în funcție de segmentul la care se referă problemele școlii. Pentru aceasta este nevoie de cultură managerială, de profesionalizare managerială, de abordare interdisciplinară a teoriei și practicii manageriale, de considerare a managementului și ca știință, și ca artă.

Managerul unității școlare monitorizează aplicarea ad literam a planurilor cadru, a planurilor de învățământ, a programelor școlare. Astfel, se elimină situațiile în care procesul instructiv educativ este axat mai mult sau mai puțin pe anumite capitole, fie omiterea altora din cadrul unei discipline/modul de studiu. Este totuși adevărat că se promovează abordările multi și interdisciplinare, cadrul didactic având posibilitatea de a aborda disciplina de studiu prin strategii didactice adaptate specificului grupului de elevi, dar aceasta nu trebuie să se abată de la parcurgerea ritmică a conținutului științific și metodic al obiectului de studiu. Respectarea curriculumului național se realizează în contextul în care, conform HG nr.231/2007 art.3 lit.e “curriculum național este ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare prin care trece elevul pe durata parcursului școlar; documentelor școlare oficiale de tip reglator în cadrul cărora se consemnează informațiile esențiale privind procesele educative și experiențele de învățare pe care le oferă școala.”

Conform Legii educației nr.1/2011, art.64 curriculum-ul național reprezintă “ansamblul coerent al planurilor cadru, a programelor școlare din învățământul preuniversitar”.

Planurile cadru cuprind, la rândul lor, disciplinele de studiu/modulele și numărul de ore alocat acestora. Prin planurile cadru se creionează politica educațională a statului. Prin planurile de învățământ și prin programele școlare, care apar ca instrumente educaționale, se detaliază materia care se va trata, strategiile didactice de implementare pentru îndeplinirea descriptorilor de performanță.

Conform OUG nr.75/2005 art.7 “rezultatele obținute în procesul de învățământ sunt exprimate în cunoștințe, valori și atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de studiu”. Rezultatele școlare trebuie analizate din prisma obiectivelor propuse la nivel de micro și macrosistem educațional.

La nivelul unității de învățământ directorul este preocupat de obținerea unor rezultate școlare și extrașcolare cât mai bune, dar și de o inserție cât mai bună pe piața forței de muncă (în cazul școlilor profesionale, liceelor). Totuși, nu întotdeauna rezultate școlare bune echivalează cu noțiunea de performanță, aceasta depinde de o serie de factori, cum ar fi : mediul de proveniență al elevilor, motivația acestora pentru activitatea de învățare, trăsăturile fiziologice și psihologice ale copiilor, mediul școlar, dotarea materială a școlii, pregătirea psihopedagogică și de specialitate a cadrelor didactice, înțelegerea, încurajarea și susținerea elevilor (de către familie și profesori) pentru obținerea unor rezultate deosebite, competitivitatea școlară la nivelul clasei și a unității de învățământ ș.a. O parte dintre acești factori țin de unitatea școlară (ambientul școlar, baza tehnico-materială a școlii, mijloacele didactice utilizate, auxiliarele curriculare, pregătirea psihopedagogică și de specialitate a personalului didactic, modul în care unitatea de învățământ se implică în atragerea elevilor la școală, îi încurajează, susține pentru a-și îmbunătăți parcursul educațional, siguranța în școală), dar sunt și factori care țin de starea de sănătate a copiilor, mediul familial, situația financiară a familiei. Toți factorii menționați au un impact direct asupra creării stării de bine a educabililor, iar pentru realizarea unei educații de calitate managerul școlii trebuie să acționeze în realizarea unui mediu școlar pozitiv.

Studiile întreprinse la nivel mondial, pe plan educațional, demonstrează că școala trebuie să promoveze starea de bine a educabililor, dacă se dorește realizarea unui progres școlar pentru

a se atinge performanța. Sunt țări (Danemarca, Marea Britanie, Norvegia, SUA, Australia), unde, pentru asigurarea stării de bine (wellbeing) a elevilor, se acționează pe plan emoțional (prin înțelegerea emoțiilor, ce semnifică și ce impact au asupra stării organismului; se insistă asupra emoțiilor dominante în sala de clasă), fizic (dezvoltarea fizică, organizarea de activități în aer liber, competiții sportive), socio-relațional (realizarea de exerciții de intercunoaștere, relaționare cu cei din jur), cognitiv (organizarea unor activități de dezvoltare a creativității, gândirii critice, analiză și sinteză).

Asigurarea wellbeing-ului profesorilor presupune un mediu educațional prietenos, comunicativ, stimulat, motivant, cu mijloace și instrumente didactice moderne, cu spațiu de lucru (cabinet, cancelarie) cât mai atractive ș.a.

Asigurarea stării de bine a profesorilor are un impact direct asupra stării de bine a elevilor, asupra performanțelor școlare. În acest sens, la nivelul unității de învățământ sunt necesare instrumente pentru autoevaluarea stării de bine, dar și mijloace și procese de stimulare și de asigurare a acesteia. Autoevaluarea stării de bine presupune stabilirea de procese și proceduri de identificare a wellbeing, de acceptare a dovezilor și de stabilire a palierele de creștere.

Prin crearea unui mediu educațional pozitiv este întărit sentimentul de apartenență al elevilor, a profesorilor și se creează o atmosferă propice dezvoltării unei educații de calitate care să stimuleze performanța școlară. De asemenea, pentru o școală care asigură starea de bine a elevilor, este importantă starea de bine a profesorilor, dar și a părinților. Astfel, o școală este considerată ca fiind prietenoasă prin asigurarea stării de bine a educabililor, prin relațiile de colaborare cu părinții, informarea lor periodică și consultarea în privința deciziilor care au impact asupra elevilor, prin realizarea de interconexiuni: elevi-părinți-profesori-comunitate locală.

Starea de bine a elevilor, profesorilor, părinților influențează climatul instituțional al școlii. O relație bună între cadrul didactic elev și părinți presupune implicare și transparență, astfel încât fiecare să fie sincer față de celălalt, dar și interdependență, grijă reciprocă, diferențiere.

Performanța școlară trebuie analizată și prin prisma gradului de pregătire al elevilor care acced în unitatea școlară. Astfel, la o unitate de învățământ liceal, la care ajung elevi cu medii de admitere slabe, se va considera o performanță școlară dacă la sfârșitul ciclului de învățământ majoritatea sau chiar toți elevii promovează anii de studii, dar și examenul de bacalaureat, pe când la un liceu la care elevii care acced au medii de admitere bune (de exemplu peste 7) performanța se va stabili luând în calcul promovabilitatea anilor de studiu, promovabilitatea la examenul de bacalaureat, rezultatele obținute la diferite competiții școlare la nivel local, regional, național, respectiv internațional. În aceste condiții este foarte important cum se poate cuantifica valoarea nou adăugată pe parcursul ciclului școlar, cum a reușit unitatea școlară să îmbunătățească parcursul educațional al elevilor, cum a realizat starea de bine a educabililor.

Performanța extrașcolară implică organizarea unor activități extrașcolare variate atât la nivelul clasei cât și în afara acesteia, prin implicarea unui număr cât mai diversificat de elevi, prin participarea cadrelor didactice, familiilor, comunității locale, invitați din mediul de afaceri, cultură, artă, dar și din alte domenii de interes.

Directorul unității școlare pentru îmbunătățirea eficacității educaționale încurajează și motivează cadrele didactice pentru pregătirea metodică și științifică prin participarea la diferite activități metodice desfășurate la nivelul școlii, la nivelul cercurilor metodice. De asemenea, stimulează profesorii să se înscrie și să parcurgă programe de formare metodică-științifică prin grade didactice, la realizarea unor activități de cercetare științifică sau metodică. Cu cât sunt mai multe lecții demonstrative desfășurate la nivelul unității școlare, mai multe activități metodice, mai mulți profesori cu gradul didactic I, II sau chiar cu titlul științific de doctor în științe, profesori autori de manuale, auxiliare curriculare, activități de cercetare științifică, cu atât se consideră că școala asigură o eficacitate educațională.

Pe lângă asigurarea respectării curriculumului național, realizarea rezultatelor învățării, stimularea activității de cercetare metodică-științifică directorul, în calitate de ordonator de credite, trebuie să asigure gestionarea cu maximă eficiență și transparență a fondurilor financiare. Competența financiară a directorului trebuie să fie valorificată în sensul asigurării eficienței și eficacității educaționale.

În concluzie, competența managerială a directorului unității școlare combinată cu intenția și implicarea întregului personal al școlii, cu părinții elevilor, comunitatea locală va contribui la asigurarea stării de bine, a wellbeingului și în final la atingerea obiectivelor educaționale și anume la obținerea, susținerea și stimularea progresului, a performanței școlare.

Bibliografie

1. Cooper, L.C. (2014). - Wellbeing: A complete reference guide, vol 1, Malden: Wiley
a. Blackwell;
2. Cripe, E., Cripe E.J., Mansfield, R.S., Mansfield, R.S. (2011), - "The Value-Added
3. Employee: 31 Competencies to Make Yourself Irresistible to Any Company",
4. Routledge, New York, NY;
5. Gherguț Alois, – "Management general și strategic în educație ", Editura POLIROM
1. 2007 ;
6. Revista Convorbiri didactice – CCD Tulcea, 2007-2010;
7. HG nr.231/2007;
8. Legea Educației Naționale nr.1/2011;
9. OUG nr.75/2005;
10. <http://sipcs.ro/cui-ii-pasa-de-starea-de-bine-a-profesorilor/>
11. <https://www.goodreads.com/book/show/40853735-the-teacher-within>
12. <https://unibuc.ro/ca-specialisti-in-educatie-ne-dorim-sa-vedem-cum-ceea-ce-facem-are-impact-real-la-nivelul-proceselor-de-educatie-interviu-cu-prof-univ-dr-lucian-ciolan>
13. <https://rodawell.fpse.unibuc.ro/modelul-rodawell/starea-de-bine/>
14. <https://www.parintiicerschimbare.ro/ce-rol-joaca-scoala-in-starea-de-bine-a-copilului/>
15. <http://ancatirca.blogspot.com/2018/12/starea-de-bine-profesorilor-10-sfaturi.html>

DESPRE UN ÎNVĂȚĂMÂNT MODERN

Prof. Nicoleta Mariana-Vasile

Având în vedere contextul actual în care se află sistemul de învățământ, în urma pandemiei Covid-19, am să prezint în acest articol câteva instrumente TIC pentru procesul didactic.

Internetul este resursă și în același timp un exceptional support în activitățile de predare și învățare. Beneficiile formative în procesul de învățare sunt:

- Acces la informații din diferite domenii de cunoaștere și activitate, posibilități de documentare, de obținere de informații specifice și actuale;
- Exersarea capacităților de informare, actualizare, selecție și prelucrare a informației;
- Multiplicarea ocaziilor de manifestare a creativității și anticipării rezolutive;
- Mediu de comunicare (sincron și asincron) chiar și în afara programului școlar;
- Exersarea competențelor comunicative în scris; exersarea unor modalități alternative de expresie culturală, artistică, științifică, prin includerea de imagini, filme, sunet;
- Spațiu pentru învățare în cooperare;
- Acces la forme de instruire la distanță de tip formal și nonformal;

Voi prezenta câteva aplicații utile în procesul de predare-evaluare-învățare a matematicii, însoțite de o scurtă descriere.

Wikispaces – <http://www.wikispaces.com/>

Este o aplicație care permite crearea unui site web. Prezintă o interfață simplă, conține forum, inserare de fișiere, linkuri, imagini, statistici și un număr nelimitat de pagini. Putem folosi această aplicație pentru realizarea de proiecte disciplinare sau interdisciplinare, proiecte educaționale prin activități collaborative interactive. Avantajul acestei aplicații este că poate păstra materialele realizate și postate de către fiecare membru de lucru și permite cadrului didactic să aprecieze contribuția fiecărui elev la proiecte.

Google Docs – http://www.google.com/google-d-s/hpp/hpp_ro_ro.html

Este un instrument online folosit în realizarea de documente, foi de calcul, prezentări, chestionare. Permite formatare, încărcare de imagini, comentarii, tabele, formule. Vom putea folosi această aplicație în realizarea de proiecte disciplinare sau interdisciplinare sau a unor proiecte educaționale. De asemenea poate fi utilizat în realizarea de evaluări formative sau sumative on-line prin încărcarea de documente cu dimensiuni mari ale fișierelor și vizualizarea de către elevi a comentariilor sau corecturilor realizate de profesor. Nu în ultimul rând, această aplicație poate fi folosită pentru realizarea unor portofolii tematice pentru discipline opționale.

Hot Potatoes – <http://hotpot.uvic.ca/>

Reprezintă un ansamblu de aplicații gratuite pentru crearea de teste interactive. Șase aplicații pentru teste cu răspuns multiplu, cu răspuns scurt, cuvinte încrucișate, formare de perechi, ordonare și completare de fraze. Necesită download și instalare.

ProfProfs – <http://www.profprofs.com/quiz-school/>

Este o aplicație gratuită de generare de teste online, cu opțiuni de siguranță, notare, limitare în timp, afișare a statisticilor, etc. Testele pot fi tipărite, trimise prin email.

Având în vedere că anul acesta școlar, cadrele didactice s-au confruntat cu un altfel de proces de predare – învățare – evaluare, diferit de cel clasic, prezent în sălile de clasă, am să prezint în continuare câteva platforme educaționale disponibile pentru realizarea unui proces de predare-învățare-evaluare online.

Platforma iTeach – <http://www.iteach.ro/>

Platforma permite integrarea cadrelor didactice într-o rețea națională dedicată dezvoltării socioprofesionale oferind oportunități pentru dezvoltarea profesională. Platforma implementează două concepții actuale asupra activității de perfecționare: formarea continuă a cadrelor didactice prin schimb de experiență, vizite de studio, cercetare pedagogică și în domeniul de specializare, publicare de articole și material educative; al doilea concept se referă la faptul că rețelele socio-profesionale online pot fi utilizate cu succes ca și comunități de învățare și de transfer de idei, informații, resurse, valori, practici și atitudini.

Platforma AeL – Advanced eLearning – www.advancedelearning.com/

Este o platformă dezvoltată de SIVECO România. Aceasta oferă suport pentru predare-învățare-evaluare; monitorizarea procesului de învățământ. Prezintă patru componente: biblioteca virtuală, clasa virtuală, administrare și testare, dicționar integrat cu toate celelalte module.

Platforma INSAM – www.insam.softwin.ro/

Scopul platformei este dezvoltarea și implementarea de instrumente și mecanisme digitale de îmbunătățire a proceselor de evaluare a elevilor din învățământul preuniversitar liceal. Cuprinde 150.000 de itemi de evaluare și 5000 de teste de evaluare predefinite pentru 12 discipline.

Platforma Rationale – <http://rationale.austhink.com>

Platforma pune la dispoziție exerciții de gândire critică pentru stimularea elevilor în realizarea sarcinilor de lucru și realizarea unui proces de învățare eficient și interactiv.

Școala Discovery – www.scoaladiscovery.ro/

Reprezintă unul dintre cele mai moderne instrumente de predare-învățare-evaluare, care contribuie la creșterea interesului elevilor pentru științe. Pune la dispoziție o linie de programe TV cu conținut educativ, precum și o serie de materiale online care vin în sprijinul procesului didactic.

Platforma Moodle – <http://www.moodle.ro/>

Această platformă este cea mai populară platformă de administrare a învățării la nivel mondial. Accesul la platformă se face gratuit, prin identificarea ca utilizator și parolă.

Instrumentele TIC sunt diverse, însă acestea sunt proiectate pentru a veni în sprijinul, nu pentru a înlocui, procesele umane, de grup.

Voi prezenta în continuare avantajele utilizării TIC, din perspectiva cadrului didactic.

Proiectarea activității didactice

- **Indicații asupra procesului didactic**

- ✓ Alegerea unor resurse didactice de bună calitate care facilitează atingerea scopurilor educaționale urmărite;
- ✓ Proiectarea unor activități relevante din perspectiva competențelor care trebuie formate la elevi, inclusive a competențelor funcționale esențiale pentru reușita socială.

- **Principalele avantaje ale utilizării TIC din perspectiva învățării**

- ✓ Implicarea elevilor în activități de învățare bazate pe explorare și descoperire, cooperare, existența feedback-ului.

Desfășurarea procesului de predare-învățare-evaluare

- **Indicații asupra procesului didactic**

- ✓ Apropierea învățării de viața reală și accentuarea caracterului practic aplicativ al învățării;
- ✓ Stimularea învățării prin acțiune, bazată pe sarcini concrete;
- ✓ Dinamizarea procesului de predare-învățare, asigurarea unui cadru interactive de învățare;
- ✓ Implicarea elevilor în rezolvarea de probleme;
- ✓ Sporirea atractivității lecțiilor desfășurate;

- **Principalele avantaje ale utilizării TIC din perspectiva învățării**

- ✓ Adaptarea TIC la nevoile de învățare a elevilor;
- ✓ Implicarea elevilor în demersuri de căutare și prelucrare a informației;
- ✓ Creșterea obiectivității și transparenței evaluării elevilor;
- ✓ Dezvoltarea creativității la elevi;

Managementul învățării

- **Indicații asupra procesului didactic**
 - ✓ Centrarea învățării pe elev;
 - ✓ Organizarea activității în concordanță cu nevoile elevilor, prin organizarea unor parcursuri diferențiate de învățare;
 - ✓ Alternarea lucrului individual, pe echipe și pe grupuri mici.
- **Principalele avantaje ale utilizării TIC din perspectiva învățării**
 - ✓ Implicarea elevilor în activități complexe de învățare care necesită conexiuni interdisciplinare și transdisciplinare;
 - ✓ Creșterea eficienței învățării.

Practica educațională indică o creștere a motivației învățării în condițiile utilizării noilor tehnologii, precum și o cerere masivă de educație asistată de calculator, accentuate pe de o parte de ține pasul cu schimbările rapide la nivelul profilului de competențe cerute pe piața muncii. Astfel este nevoie de o fundamentare teoretică solidă pentru ameliorarea programelor e-learning în derulare și pentru elaborarea altora, în întâmpinarea noilor provocări ale societății bazate pe cunoaștere și ale practicii didactice contemporane.

Bibliografie

- [1] iteach – platformă pentru dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice www.iteach.ro
- [2] Făt, S., Labăr, A, *Eficiența utilizării noilor tehnologii în educație. Edu TIC 2009. Raport de cercetare evaluativă*. București, Centrul pentru Inovare în Educație, 2009,
- [3] Istrate, O. *Educația la distanță. Proiectarea materialelor*. Botoșani: Agata, 2000
- [4] *Formarea continuă a profesorilor de matematică și științe economice în societatea cunoașterii*, Editura fundației Andrei Șaguna, Constanța 2012.

MULTICULTURALITATE ȘI RESPECT RECIPROC PRIN MUZICĂ ȘI DANS

Prof. Sofia Vasilescu

I. MULTICULTURALITATE – REPERE CONCEPTUALE PROPRII

Mă numesc Sofia Vasilescu, sunt directorul Clubului Copiilor Costești, Argeș și cadru didactic cu o vechime de peste 25 de ani. Provin dintr-o familie de aromâni din localitatea Camena, județul Tulcea, unde am crescut, respectând tradițiile acestei comunități, iar destinul m-a adus pe plaiuri argeșene, unde m-am stabilit de foarte multă vreme. Pot să vă spun că iubesc aceste locuri și am ajuns să cunosc și să apreciez foarte mult oamenii de aici...cu bune și cu rele!!! Într-un cuvânt, mă consider un "ELEMENT INTEGRAT"!!! Nu am renunțat însă niciodată la rădăcinile aromâne, sunt foarte mândră de zestrea mea spirituală și, poate de aceea, am experimentat un sens personalizat al multiculturalității. În opinia mea este unul dintre cele mai puternice instrumente dialectice ale didacticii moderne, capabil să contribuie fundamental la realizarea unei educații moderne.

În ce privește educația, în cel mai larg sens al cuvântului, suntem de acord că reprezintă un proces fundamental al civilizației umane, care presupune adaptare, înțelegere, supraviețuire, dezvoltare și progres. Acest proces complex începe chiar din primii ani ai vieții și nu se încheie, practic, niciodată. Pe de altă parte, lumea în care trăim poate deveni un cămin primitiv pentru noi toți sau un tărâm periculos, nemilos și ostil, reflectând starea noastră interioară și mentalitatea. Diferența o face doar EDUCAȚIA!!!!

De aceea, este important ca în educație să fim întotdeauna cu un pas în fața vremurilor și a vremii. Un dascăl care nu înțelege acest lucru nu are de fapt chemare didactică. Trăim însă în viteză, în goana nebună a supraviețuirii, în epoca globalizării și consumismului, ceea ce face extrem de dificilă misiunea educativă!!!! Suntem, însă, astăzi ajutați de sistemele sociale, de tehnologie, de știință și ar trebui să fim cât se poate de eficienți. Acest lucru nu se întâmplă însă în toate cazurile, și de aceea, în lumea modernă au fost stabilite sau definite principiile de bază ale acestui proces care să asigure un rezultat cert și pozitiv. Unul dintre cele mai importante principii educative moderne este principiul multiculturalității.

Dar ce înseamnă MULTICULTURALITATE?

În plan material, dialectic, înseamnă pace, conviețuire în comun, înțelegere, tolerantă, acceptare și în final, progres. Real, sustenabil, alert și sigur. Vă întrebați, desigur, ce înseamnă concret toate astea? Doar un exemplu: o întreprindere, o unitate administrativ teritorială sau o navă spațială în care lucrează și trăiesc împreună oameni diverși ca etnie, religie, sex, pregătire, apartenență culturală etc. va avea o mai mare capacitate de a rezolva probleme dificile, o adaptabilitate mai mare, o capacitate de înnoire și modernizare mai mare, producție de calitate și flexibilitate, o însumare exponențială a valorii, într-un cuvânt va fi mai performantă decât una cu „același fel” de oameni, care pot cel mult să însumeze liniar valorile individuale date de omogenitatea colectivului. De ce? Datorită punerii în comun a puterii de muncă diferite, a multitudinii de idei, a talentului, inspirației, originalității, fanteziei, curajului, trăirilor empatică, înclinațiilor native, abilităților și exprimării intrinseci, într-un cuvânt A VARIABILITĂȚII pe toate planurile, care creează un mic univers, o mică lume, ROTUNDĂ etc.

În plan spiritual, empatic, lucrurile se nuanțează în ce privește multiculturalitatea, întâlnim o dialectică a spiritualității pe cel puțin două planuri, micro cosmos empatic – individual, familial, guvernat de "Legături tari", respectiv valori fundamentale, simple și clare, dragoste, respect, sacrificiu, înțelegere, curaj și un alt plan, macro, interesând comunități și

națiuni, cristalizate de valori, de asemenea profunde la nivel empatic și cu grad de transmitere temporală ridicat, apartenențe etnice, religie, istorie, cultură, mentalități sociale, tradiții, obiceiuri, etc. Alternanța acestor planuri și complexitatea acestui principiu în procesul educativ și în afara lui, în viața de zi cu zi, cu bune și cu rele, creează rezistență la nivelul mentalităților și dificultăți de implementare majore.

II. MULTICULTURALITATE – REPERE FUNCȚIONALE VALIDATE ÎN PRACTICA DIDACTICĂ

Pornind de la întrebarea fundamentală - Care este calea aplicării corecte a acestui principiu al multiculturalității?- am creionat în anii de carieră didactică un răspuns:

Simplu! Adică mergând la cea mai simplă și perfectă cale de comunicare! Mergând la fundamentul cultural care ține împreună conștiința colectivă și o definește! Adică... unde? Acolo unde înțelegerea este mai puțin legată de timp, spațiu și materie. Acolo unde ne putem înțelege cu toții fără efort și fără ani de studiu academic! Acolo unde până și plantele reacționează!!!! La muzică, la dans, la tradiții transmise și impregnate în subconștient și în însăși ființa noastră. Cum oare ar fi mai ușor de explicat acest principiu decât prin armonia muzicii și dansului, diferită de la o nație la alta, dar la fel de frumoasă, la fel de puternică, la fel de capabilă să ne facă să vibrăm fără efort, să plângem sau să râdem, să iubim, să simțim pacea raiului, sau să luptăm împotriva răului?? De aceea, cred că prin muzică și dans se poate face educație multiculturală pe o cale facilă și eficientă!!! De aceea, cred că muzica și dansul în educație nu ne lasă să greșim! De aceea, cred că prin muzică și dans putem să ne facem cunoscuți, înțelegi și apreciați cu toții! De aceea, cred că prin muzica și dans se transmit valori fundamentale care sunt puse să lucreze împreună! De aceea, cred că un om sau altul cărora le place întrădevar muzica nu pot fi răi cu adevărat, nu pot fi mesageri ai răului absolut sau ai distrugerii. Un om care cântă nu poate ucide, nu poate urî cu adevărat!

Mai mult decât atât, muzica și dansul, mai ales autentice, cizelate în creuzetul generațiilor, conțin, transportă și livrează educație de cea mai bună calitate! Cum o recunoaștem??? Prin respect de sine, respect pentru ceilalți, respect pentru trecut și grija pentru viitor. Sunt multe exemple concrete, începând de la faptul că marile religii ale lumii au muzică și dans înaintea și în continuarea scripturilor, dar și prin faptul că acceptarea, toleranța, înțelegerea și împărtășirea valorilor e reală și completă prin aceste mijloace. Sunt națiuni pe care istoria le-a vitregit, le-a spulberat secole întregi, dar care dăinuie prin dansuri, prin melodii, ritmuri, versuri și incantații transmise din generație în generație. Prin muzică și dans, principiul multiculturalității poate da roade certe, frumoase și sigure care asigură o acceptare, tolerantă și înțelegere profundă, capabilă nu numai să mențină pacea și senzația de bine dar și să inducă indispensabilul respect reciproc, capabil să le facă să dăinuie. Putem spune astfel, că lumea așa cum o cunoaștem astăzi a fost menținută prin muzică și dans, dar în același timp că muzica și dansul pot construi o lume mai bună. Eu cântam de mică și îi auzeam pe ai mei cântând, am și acum în minte cântecele din copilăria mea, le am în suflet, mă definesc ca fiind aromâncă, deși trăiesc printre români și ele mă ajută în fiecare zi!! Mă călăuzesc aceste valori și sunt convinsă că nu greșesc în ceea ce fac și mă motivează ca, indiferent de greutate să continui... să muncesc, să fac educație, să îndeplinesc menirea mea ca om și ca dascăl și să particip, împreună cu ceilalți la miracolul vieții.

Ce exemplu mai bun aș putea da în încheiere, decât propria activitate – experiment, realizat în unitatea de învățământ extrașcolar pe care o conduc, unde o parte dintre elevii pe care îi pregătesc la Clubul Copiilor Costești, pasionați de muzică, au descoperit multiculturalitatea prin experiment, auzindu-mă cântând armânește, au descoperit că această muzică e aproape de suflet, curge vie prin aerul din jur și îi reprezintă, apoi au descoperit dansul

prin ritmul cântecelor și s-au descoperit pe sine, și tot ce e bun și frumos în cei ce îi privesc și îi ascultă. Românce fiind, aceste eleve cântă și dansează armânește, copiii fiind fac educație și cultură, promovează cu gingășie valori nepieritoare, ale lor și ale altora, o mână de fete care ne fac să vibrăm alături de ele, ne spun povestea dăinuirii, a curajului, a înțelegerii și a respectului! Constituite în două grupuri de muzică aromână, participă și obțin premii numeroase la toate evenimentele specifice (concursuri și festivaluri) din toată țara. Sunt în prezent cunoscute și apreciate peste tot, atât în comunitatea românească, dar mai ales în comunitatea de aromâni, unde inițiativa lor a căpătat un renume „fenomenul Costești”. Toate rezultatele lor le reflectă evoluția, sunt copiii buni acasă, elevi buni la școală, dar mai presus de toate sunt EI, copiii cu personalitate puternică, copiii care au înțeles că fiecare om e unic și în același timp plin de calități, pe care depinde de fiecare, cu liberul arbitru să le descopere, să le cultive și să le folosească. Acești copii, mai mici și mai mari, transmit un mesaj gigantic, scris pe firmamentul lumii despre frumusețe, despre înțelegere și într-un cuvânt despre noi și viitor împreună!!! Dacă încercăm să implementăm voit un experiment educativ multicultural, poate nu se desfășoară atât de cursiv și firesc ca cel exemplificat, dar, în mod sigur va da roade, va produce plus valoare educativă, va genera forță creatoare, imaginație constructivă, va releva talent sau îndemânare, mai mult, mai repede, mai profund, mai statornic decât acolo unde acest principiu este ignorat.

În concluzie, utilizarea principiului multiculturalității în educație, reprezintă o cale spre performanța educațională și organizațională, mai ales dacă în procesul instructiv educativ se utilizează mijloace simple și puternice de comunicare, penetrante empatic, provocatoare pentru minte și spirit, universale prin mesajul transmis și educative prin esența lor. În această lucrare am exemplificat și decantat multiculturalitatea prin muzică și dans la un nivel micro, în cadrul unei unități de învățământ extrașcolar din jud. Argeș, dar mă aștept ca aceste constatări empirice, decantate prin anii de activitate didactică să fie confirmate la o anvergură mai mare și folosite pentru a crește performanța, prestigiul și implicarea fiecărei unități de învățământ și a fiecărui cadru didactic.

Bibliografie

1. M. Zlate, Psihologia muncii- relații interumane, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991
2. J. Katter, A Force for Change: How Leadership Differs from Management, New York, The Free Press, 1990
3. J. Katter, What Leaders Really Do, in Harvard Business Review, mai-iunie 1990
4. G. Morgan, Creative Organization Theory, Newbury Park, Sage, 1989

EDUCAȚIA ÎN SCHIMBARE

Veres Erika

*„Educația este cea mai puternică armă
pe care o poți folosi pentru a schimba lumea”
(Nelson Mandela)*

O trăsătură caracteristică perioadei actuale este creșterea rapidă și continuă a volumului de informații în toate domeniile cunoașterii umane, ca urmare a progresului științei și tehnicii. În secolul nostru problemele omului au crescut exponențial, deci găsirea unor soluții la micile și marile dileme ale sale a devenit o necesitate, iar a fi competitiv este o condiție existențială. Vremurile noi aduc după ele probleme noi, probleme cărora școala, va trebui să le facă față:

- Extinderea comunicațiilor moderne prin satelit, telefonie mobilă;
- Apariția societății informaționale și globalizarea accesului la informație prin internet;

Parte integrantă a sistemului social global, educația nu are voie să rateze fenomenul schimbării. Traversează o perioadă în care au loc acumulări și revizuirii strategice, renunțări și adaptări comportamentale, schimbarea în educație reprezentând un subiect despre care se va mai vorbi mult timp de acum înainte [1].

Exigențele vieții sociale prefigurează pentru deceniile următoare necesitatea de permanentizare a procesului de instruire. În acest context apare obligativitatea ca profesorul să furnizeze actualului elev – viitorului cetățean – structurile care să-l ajute în procesul de pregătire continuă, de a-l înzestra cu priceperea folosirii cât mai multor canale informaționale. În procesul de învățământ devine tot mai puțin importantă transmiterea cunoștințelor științifice bine determinate și a imaginilor stereotipe despre lume. Se urmărește, ca elevii să dobândească competențe cognitive și morale absolut necesare în calitate de viitori cetățeni ai unei societăți puternic tehnologizate și informatizate. Ei trebuie să fie în stare să-și urmărească propriile interese și convingeri într-un mod responsabil, respectând normele societății în care vor trăi, să se concentreze pe modul în care pot aplica cunoștințele pe care le-au dobândit. Vor trebuie să dobândească emancipare, toleranță, rezistență la eșec, spirit critic și autocritic, disponibilitatea de asumare a răspunderii.

Se depun eforturi uriașe pentru reinterpretarea cunoștințelor, pentru identificarea competențelor importante pentru economia și societatea viitorului.

Învățarea a devenit o activitate pe tot parcursul vieții, și nu reprezintă numai completarea lacunelor acumulate la o vârstă fragedă, ci este un corolar natural al vieții. Toate acestea, impun mai multe sarcini noi educației. Educația trebuie să sprijine formarea capacității intelectuale, a disponibilităților afective și a abilităților practice prin asimilarea de cunoștințe umaniste, științifice, tehnice și estetice, asimilarea tehnicilor de muncă intelectuală, necesare autoinstruirii pe parcursul întregii vieți înserarea facilă și flexibilă a fiecărui individ în comunitate. Pentru a face acest lucru, trebuie dezvoltate valorile și atitudinile corecte și trebuie dezvoltată motivația. Generația de azi trebuie să conștientizeze valoarea cunoașterii, să aibă credința, că o cunoaștere mai profundă poate duce la o viață mai împlinită.

Educația este o veritabilă activitate creatoare, de construcție sistematică a ființei umane, ca proces evolutiv, și nu ca modelare mecanică, impusă din exterior. Pentru dezvoltarea personalității, noile demersuri educaționale solicită o participare activă, conștientă și responsabilă a tinerilor în propria activitate de formare. Educația singură, nu poate modela

viitorul, dar sporește șansele de a apropia cât mai mult viitorul de aspirațiile și trebuințele oamenilor.

În cadrul unei societăți aflate în schimbare și în contextul unei școli care se schimbă, fiecare cadru didactic se poate confrunta cu nevoia de a-și modifica propriile valori, atitudini și/sau comportamente în ceea ce privește actul și stilul de predare. [2]

Elevul trebuie să fie pregătit în manieră prospectivă. Educația va trebui să-i dea individului acea „busolă interioară”, care să-i orienteze mai bine în viitor [3].

Predarea care permite transferul achizițiilor în contexte noi - centrată pe elev, trebuie să fie interactivă, în care cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. Profesorul trebuie să integreze valențele materiilor studiate-predate-învățate, măiestria pedagogică, receptivitatea la inovație.

Implementarea noilor tehnologii educaționale pot să aducă transformări radicale în cadrul instituției de învățământ, atât la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare [4].

Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă. Schimbările în mentalitatea noastră, în stilul nostru de predare nu se realizează peste noapte, ci este nevoie de multă muncă și devotament, pentru că sistemul educațional trebuie să pășească în viitor, și trebuie să o facă destul de curând. Pretențiile pentru o școală a viitorului sunt cu totul altele, bazate pe informatizare, pe implementarea de noi tehnologii, unde elevii au oportunitatea să vină cu drag, unde tehnologia îi ajută nu numai să ”scape” de monotonia orelor clasice, dar și pentru planurile de viitor pe care vor să și le facă.

Caracteristicile unei educații moderne sunt:

- formarea și perfecționarea unor calități umane și dezvoltarea orizonturilor;
- orientată spre pregătirea omului pe parcursul întregii vieți;
- Integrator, unificând învățarea formală, nonformală și informală;
- Bazată pe competențe, aplicând o sumă de cunoștințe, abilități și achiziții pentru rezolvarea de situații concrete;
- Diferențiat, asigurând valorizarea potențialului fiecărui elev cu ritmuri și stiluri de învățare diferite.

Pandemia a adus sistemul educațional la un punct de răscruce, poate în sens pozitiv, pentru că a creat oportunitatea activării rapide a resurselor online disponibile și îi determină pe profesori să iasă din zona de confort, să găsească împreună soluții alternative de a planifica și de a preda altfel.

A fi profesor este printre cele mai provocatoare meserii în vremuri normale, iar astăzi trăim orice, numai vremuri normale nu. Criza provocată de COVID-19, lansează îngrijorări reale, dar ne pune și în situația de a ne testa reziliența, dezvoltarea emoțională și nu în ultimul rând reacția la vulnerabilitate.

Tot ceea ce înseamnă proces educațional de predare-învățare-verificare-notare a redevenit în atenția noastră sub titulatura de *proces educațional la distanță*.

De aici rezultă și rolul covârșitor al profesorului în procesul de predare-învățare. Factorii de care depinde atingerea obiectivelor procesului instructiv-educativ sunt legați de activitatea profesorului și constau în:

- pregătirea și competența acestuia;
- capacitatea de a selecta și aplica metodele care corespund noilor cerințe;
- priceperea de a crea situații psihologice în care elevul va opera cu noțiunile învățate;
- îndemânarea cu care va grada modul de antrenare a tinerilor în funcție de particularitățile acestora.

Profesorii și-au mutat activitatea în mediul on-line, au făcut cunoștință și au ”îmblânzit” aplicații, platforme educaționale care facilitează învățarea la distanță. Întrebarea este, dacă această trecere în virtual înseamnă cu adevărat educația modernă. Profesorul din școala tradițională care s-a familiarizat cu internetul, cu laptopul, cu power point-ul și filmul didactic (de cele mai multe ori ajutat de elevii lui, așa-ziii digitali nativi), nu este un profesor digital, după cum nici o lecție tradițională înregistrată și transmisă pe internet nu asigură prin ea însăși învățarea online. Nicidecum.

Profesorul digital și școala online sunt sintagme încă prea puțin analizate și înțelese din punctul de vedere al practicii educaționale la noi. [5]

Bibliografie

- [1] Formarea Continuă, Revista Centrului Național de Formare a personalului din învățământul preuniversitar, Nr. 7-8, București, 2003
- [2] https://staticlb.didactic.ro/uploads/assets/24/32/26/schimbarea_neduca_ie.doc
- [3] Todoran D. (coordonator), Problemele fundamentale ale pedagogiei, Editura didactică și pedagogică, București, 1982;
- [4] Iosifescu, Șerban, Management educațional, Educația 2000+, București, 2005.
- [5] <https://www.edupedu.ro/a-fi-sau-a-nu-fi-despre-scoala-romaneasca-online/>

ÎNVAȚAREA CLASICA ÎN TANDEM CU CEA ONLINE

Zaharia Gigi

Până mai ieri, se auzeau voci, aproape la unison, cum că Internetul face mai mult rău decât bine, în special în rândul elevilor. Publicul îngroasă rândurile și „corul” aproape că nu mai putea fi învins. Sintagme ca: prea mult limbaj vulgar, prea multă violență, expunere exagerată la conținut neadecvat vârstei copiilor, se auzeau atât în sedințele cu părinții, cât și în discuțiile separate purtate între părinți și profesori, în consiliile de familie care găseau, fără prea multă cercetare, ca vinovat pentru toate eșecurile copiilor lor au la baza „blocarea” acestora, ore în șir, în fața ecranului. Dar de ce ar fi benefic pentru un elev să știe să utilizeze diverse device-uri pentru a obține o învățare temeinică, dar și o relaxare pe măsură? Pentru că învățarea clasică pare „incompletă”, iar un plus realizat cu ajutorul tehnologiei l-ar ține în ton cu noul, cu utilul, cu facilul. În același timp, acest mediu de comunicare îl pune în situația să relaționeze, să-și dezvolte gândirea, comunicarea. Uneori, elevii uimesc prin cumulul de cunoștințe achiziționate în mediul online, determinând dascălii să includă în procesul de învățare a elevilor, tot mai mult învățarea online, satisfacându-le curiozitatea și interesul față de resursele digitale și tot ce se poate obține prin utilizarea acestora. Faptul că s-au creat diverse platforme care vin în întâmpinarea elevilor, profesorilor și părinților nu poate fi decât un pas care pe mulți îi încântă, chiar dacă pe alții nu-i convinge.

Puțini au insistat și asupra avantajelor învățării cu ajutorul tehnologiei, care să se îmbine armonios cu învățarea clasică sau cu sportul în aer liber, inclusiv cu activități în care să predomină ludicul, alături de virtual. În opinia noastră, dacă tuturor acestor lucruri li s-ar fi dat importanța cuvenită sau, mai bine zis, li s-ar fi dat un nume, acum, în vremea Pandemiei, educația ar fi cunoscut multiple avantaje. Într-o situație de criza reală, ca cea care ne strânge tot mai puternic în chingi, majoritatea părților interesate în educație a început să creadă din ce în ce mai mult în aportul Internetului, apreciindu-l, creditându-l. Importanța învățării online a fost, în sfârșit, recunoscută, făcând-o să fie prezentă, în aceste luni, în discuțiile celor implicați în învățare. Dascălii, dar și elevii, beneficiind de boom-ul tehnologic, au înțeles rolul salvator al noii abordări. De pildă, sunt utilizate, uneori chiar cu mult succes, diverse produse educaționale online care conțin: teste, video-uri, secvențe didactice, experimente de laborator, exerciții interactive. Achiziționarea de cunoștințe, deprinderea de abilități care, pe lângă alte avantaje, îl au și pe acela că pot fi experimentate și în funcție de timpul liber sau de nevoia de a aprofunda etape, teorii, formule, metode abundă pe Internet.

Online-ul este un teren mult prea ofertant, cu bune și cu mai puțin bune. De aceea, rămâne la latitudinea școlii și a familiei dirijarea corectă a elevului în a face alegeri selective. Ce trebuie să evite educabilul și ce trebuie utilizat ca sprijin, din mediul online, mediu care ar trebui să țină, de cele mai multe ori, locul unui prieten loial și eficient? Cu ajutorul acestuia, elevul ajunge la structurări dinamice, abordări interesante, rezolvări, argumentări, tabele, aplicații creative, dezvoltându-și creativitatea, gândirea inovativă și înlăturarea fricilor de a fi catalogat negativ.

Totusi, se poate observa și cu ochiul liber ca starea de bine a utilizatorului de Internet, în cazul nostru a elevului, are de suferit, în special când se instalează „anxietatea socială”, care vine la pachet cu: stresul și evaluarea negativă declanșate de comentariile la postări, de exemplu, nu întotdeauna plăcute pentru toți. În plus, aglomerarea informațională careia elevul trebuie să-i facă fața, frustrarea acestuia că nu se poate bucura de reușite ca ceilalți, care prin „colaje de viață” bine alese și poze studiate par mai împliniți, mai admirați, mai performanți, sunt poveri greu de dus. Adăugăm la acestea, „conectarea” instantanee la evenimentele nefaste, prezente, din abundență, în mediul online, la care copilul este pus în postura de a da răspunsurile

corespunzătoare. Nu este de neglijat nici presiunea exercitată prin realizarea „balanței” între cum este perceput cel care postează și cum este perceput interlocutorul acestuia-metoda de relaționare la care apelează cei care nu se simt la largul lor în situații sociale reale. Sunt, din pacate, și asemenea cazuri, când utilizatorii de Internet trec prin așa-zisele perioade de anonimizare acceptate cu o ușurință, de neconcepție, în mediul online.

Cu toate acestea, mediul online este foarte atractiv, la toate vârstele și în toate situațiile. Plajele cu oferte de tipul „cyber-bullying”, de exemplu, sunt periculoase, revoltând pe toți cei care intră în categoria „actori educaționali”, dar nu poate fi eliminată nici partea avantajoasă a lucrurilor. Relaționarea, atractivitatea unei secvențe didactice, ingeniozitatea unei aplicații, eliminarea monotoniei dintr-un parcurs educațional, ameliorarea limbajului, dezvoltarea gândirii, inclusiv a celei creative, dezvoltarea unor deprinderi sociale, foarte importante pentru vârsta și mediul de viață a elevilor, sunt doar câteva din avantajele cu care mediul online își construiește „oferta” către populația școlară. Este simplu să ne gândim la cât de bine s-ar fi descurcat școala, dacă, în această perioadă, cel puțin, elevii, profesorii și părinții ar fi fost mai interesați, pe lângă învățarea clasică și de cea online. Lucrurile n-ar mai fi cunoscut tatonări zadarnice și prelungite ! Să insistăm, deci, și pe formarea de noi atitudini, atât de necesare în a depăși situații limită cum este Pandemia ! E lesne de observat că viața este imprevizibilă, iar elevii și orice „comunitate educativă”, orice parte interesată în educație, trebuie să aibă viziunea rezolvării tuturor situațiilor bulversante cu tact și pricepere și să susțină, cu mult curaj, dar și cu responsabilitate sporită, dezvoltarea oricărei oportunități de învățare, inclusiv a celei online.

Mediul online își potentează rolul de a deveni ceea ce numim „experiența pozitivă”, atunci când elevul dorește să învețe, având ca suport un pachet de produse dinamice, atractive. Desigur, acesta va înțelege, va experimenta, utilizând lucrul experiential cu plăcere și cu succes, reușind să-și formeze și să-și schimbe atitudinea, nu numai în plan educațional (dezvoltarea atenției, a gândirii creative, a comunicării de orice tip, inclusiv a celei emoționale), ci și în plan social. Descoperind, înțelegând sau exersând în mod agreabil, antrenant, utilizatorii vor învăța cu determinare, formându-și o atitudine favorabilă în raport cu școala.

Dacă dascălul își va educa elevul în sensul selectării materialelor existente online, dacă îl va ajuta să descopere și să aleagă pozitivitatea, eliminând, fără echivoc, apele tulburi și insuccesul din activitatea lui cotidiană, Internetul va ieși triumfător și, odata cu el, elevul însuși. Știm cu toții, desigur, că nicio victorie răsunătoare nu se poate câștiga decât printr-o luptă tenace, continuă. Cine o va duce ? Dascălii, bineînțeles, promotori ai educației, secondați de părinții elevilor, cu implicarea firească a educabililor.

În concluzie, nu numai profesorii trebuie să se adapteze la „noua învățare”, ci și părinții, și, în special, elevii, astfel încât toți, individual sau împreună, să poată reacționa prompt și eficient, în orice moment, când ceva ar tulbura mersul convențional al lucrurilor.

Bibliografie

- 1.https://www.academia.edu/36303246/Sorin_Cristea_dictionar_de_termeni_pedagogici
- 2.Dictionnaire encyclopedique de l'Education de la formation, 1994.
- 3.Fârte, Gheorghe-Ilie Comunicarea. O abordare praxiologică, Iași, Casa Editorială „Demiurg”, 2004.
- 4.Pierce, T. Social anxiety and technology: Face-to-face communication versus technological communication among teens. Computers in Human Behavior,2009.